

Analýza inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku a na internetu – 2012

Mgr. Pavlína Šťastnová
Jiří Tillner, MBA

Praha 2013

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Analýza inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku a na internetu – 2012

Mgr. Pavlína Šťastnová
Jiří Tillner, MBA

OBSAH

Na úvod...	5
1. Cíle a metody šetření.....	5
1.1 Východiska a cíle	5
1.2 Metody	6
1.2.1 Analýza inzerce v denním tisku.....	6
1.2.2 Analýza inzerce na internetu.....	7
2. Inzertní nabídka zaměstnání v denním tisku	7
2.1 Struktura hledaných profesí v denním tisku.....	8
2.2 Požadovaná úroveň vzdělání a obor vzdělání	15
2.2.1 Úroveň vzdělání.....	15
2.2.2 Obor vzdělání	18
2.3 Požadavky na věk pracovníků.....	20
2.4 Genderové požadavky	20
2.5 Požadavky na praxi uchazečů.....	21
2.6 Požadavky na práci s počítačem.....	22
2.7 Požadované jazykové schopnosti	23
2.8 Požadované osobnostní vlastnosti	25
2.9 Požadavky na řidičský průkaz	27
2.10 Finanční ohodnocení.....	28
2.11 Druh pracovního poměru.....	30
2.12 Odvětví ekonomické činnosti inzerujících firem	31
2.13 Uvedení názvu firmy	31
2.14 Firmy zahraničních vlastníků	32
2.15 Regionální struktura nabízených pracovních příležitostí	32
3. Inzertní nabídka zaměstnání na internetu	34
3.1 Struktura hledaných profesí na internetu	34
3.2 Požadovaná úroveň vzdělání a obor vzdělání	37
3.2.1 Úroveň vzdělání	37
3.2.2 Obor vzdělání.....	40
3.3 Požadavky na věk pracovníků.....	43
3.4 Genderové požadavky	44
3.5 Požadavky na praxi uchazečů.....	44
3.6 Požadavky na práci s počítačem.....	45
3.7 Požadované jazykové schopnosti	46
3.8 Požadované osobnostní vlastnosti	48
3.9 Požadavky na řidičský průkaz	51
3.10 Uvedené finanční ohodnocení.....	51
3.11 Druh pracovního poměru.....	53
3.12 Odvětví ekonomické činnosti inzerujících firem	54

3.13 Uvedení názvu firmy	55
3.14 Firmy zahraničních vlastníků	55
3.15 Regionální struktura nabízených pracovních příležitostí	56
4. Souhrnné výsledky.....	58
4.1 Struktura hledaných profesí v denním tisku a na internetu	58
4.2 Požadavky na kvalifikace v inzerci v denním tisku a na internetu	58
4.3 Charakteristika inzerce v denním tisku a na internetu.....	60
4.4 Srovnání výsledků ze šetření realizovaných v roce 2012, 2010, 2007 a 2005	61
Přílohy	64

Analýza inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku a na internetu – 2012

Mgr. Pavlína Šťastnová, Jiří Tillner, MBA

Vydal Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

© NÚV 2013

Korektura: Oddělení pro informační a publikační činnost

Na úvod...

Vážení čtenáři,

analýza, která se vám právě dostala do rukou, je již čtvrtá v řadě analýz, které jsou svým obsahem zaměřeny na strukturu inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku včetně inzertních periodik a na internetu. První vlna kvantitativního šetření realizovaného s cílem co nejkvalitněji popsat a analyzovat uvedenou inzertní nabídku zaměstnání proběhla na podzim v roce 2005, druhá vlna na podzim 2007 a třetí vlna na podzim 2010.

Tak jako v předchozích šetřeních, je i tato analýza zaměřena na strukturu poptávky po povoláních a hledaných kvalifikacích a kompetencích. Jde o kvantitativní šetření s cílem shromáždit relevantní informace o struktuře nejčastěji se vyskytujících požadovaných typů profesí a o hledaných kvalifikacích a kompetencích uchazečů zahrnujících nároky na vzdělání, jazykové vybavení, praxi a další vlastnosti, schopnosti a dovednosti adeptů na daná povolání.

Zaměření na nabídku inzerovaných volných pracovních míst představuje další úhel pohledu na širokou problematiku trhu práce, a to z hlediska potřeb deklarovaných zaměstnavateli, tedy těmi, kteří značnou měrou určují podobu trhu práce a jeho další vývoj.

Získané informace a jejich zpřístupnění jak odborné, tak laické veřejnosti přispívají k porozumění problematice trhu práce. Využití najdou zejména v poradenské činnosti a také jako zdroj informací pro komplexní pohled na trh práce. Výsledný materiál je určen odborníkům, uchazečům o zaměstnání, zájemcům o střední a terciární vzdělávání i absolventům škol. Výsledky projektu mohou využívat i subjekty veřejné a státní správy, úřady práce, poradenské instituce a konečně i střední a vyšší odborné školy, pro které zmíněný materiál tvoří významný zdroj informací o aktuálním stavu trhu pracovních příležitostí.

Předkládaná analýza inzertní nabídky zaměstnání byla zpracována v rámci řešení aktivity Rozvoj informačního systému integrujícího informace z oblasti vzdělávání a trhu práce (ISA+) **projektu Kariérové poradenství v podmínkách kurikulární reformy VIP Kariéra II – KP.**

1. Cíle a metody šetření

1.1 Východiska a cíle

Sledování inzertních rubrik v denním tisku a na internetu významným způsobem přispívá k postižení hlavních souvislostí a trendů v oblasti trhu práce a napomáhá k přesnému uchopení a následné analýze této obsáhlé problematiky. Monitorování inzerce týkající se nabídky zaměstnání představuje jeden z podstatných způsobů zachycení současných potřeb zaměstnavatelských subjektů. Prostřednictvím inzerce vyjadřují zaměstnavatelé přesným a jasným způsobem – ať již sami, či prostřednictvím personálních agentur – konkrétní nároky, představy a požadavky kladené na své budoucí zaměstnance. Je přitom podstatné, že inzerce zasahuje nejširší spektrum populace. Jako jeden z hlavních způsobů „komunikace“ ji užívá jak poptávka, tak nabídka, tzn. v našem případě jak uchazeči o zaměstnání, tak samotní zaměstnavatelé.

V této souvislosti je nutné zmínit, že struktura inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku a na internetu není totožná se strukturou nabídky pracovních míst na trhu práce jako takovou. Inzerce je pouze jedním z prostředků komunikace mezi zaměstnavateli a uchazeči o zaměstnání; jak již bylo řečeno, významnou měrou odráží situaci na trhu práce. Zejména z tohoto důvodu patří rozbor inzertní nabídky zaměstnání k významným nástrojům analýzy stavu a struktury trhu práce.

1.2 Metody

1.2.1 Analýza inzerce v denním tisku

Období šetření: 5. 11. 2012 – 1. 12. 2012

V uvedeném časovém intervalu byly sledovány inzertní rubriky vybraných českých deníků, zaznamenávány a následně kódovány jednotlivé inzeráty. Pro účely dalšího zpracování byla vytvořena elektronická databáze (SPSS) jednotlivých inzertních jednotek podle níže specifikovaných faktorů.

Záznamová jednotka (předmět) šetření: inzerát nabízející zaměstnání

Referenční jednotka (rámec) šetření: Vzhledem k tomu, že získaná databáze inzerátů má širší použití, zahrnuli jsme do šetření všechny významné celostátní a regionální deníky:

Mladá fronta DNES včetně	Hradecký deník
regionálních mutací a přílohy	Pardubický deník
Hospodářské noviny	Jihlavský deník
Pražský deník	Olomoucký deník
Benešovský deník	Zlínský deník
Plzeňský deník	Moravskoslezský deník
Sokolovský deník	Brněnský deník
Ústecký deník	Annonce
Liberecký deník	Avízo

Způsob kódování záznamových jednotek:

Zjišťované znaky:

- datum, deník, velikost inzerátu (dle počtu řádků, velikost dle nadefinované stupnice),
- žádaná profese – následné kódování podle KZAM, třetí úroveň specifikace,
- obor činnosti firmy,
- druh pracovního poměru: hlavní, vedlejší pracovní poměr, brigáda,
- název firmy: ANO/NE,
- druh vlastnictví firmy: zahraniční, či domácí; popř. je-li inzerát podán v cizím jazyce,
- věkové omezení,
- pohlaví,
- požadavky na výši vzdělání: vyučen, SŠ, SOŠ, VOŠ, VŠ,
- požadavky na obor vzdělání – kódování dle standardního číselníku oborů vzdělání,¹
- požadavky na jazykovou vybavenost uchazečů: aktivní znalost jazyka, popř. více jazyků, podání inzerátu v cizím jazyce je bráno jako požadavek na aktivní znalost daného jazyka,
- požadavky na schopnost práce s PC: běžná znalost, odborná znalost (programovací jazyky), grafické programy,
- ostatní požadavky: osobnostní vlastnosti (dynamika, flexibilita, komunikativnost...),
- vlastní ŘP,
- požadavky na praxi, popř. její délku,
- nabízené finanční ohodnocení,
- region, pro který je pracovník hledán: v krajském členění, resp. zahraničí; region, oblast musejí být přímo uvedeny – inzeráty v regionálních denících bez uvedení místa nebyly do regionální analýzy zahrnuty.

Celkem zaznamenaných inzerátů v denním tisku: 4 267

¹ přírodní vědy, technické obory (zvláštní kategorie: strojírenství, elektrotechnika, chemie, stavebnictví, doprava, textil, oděvnictví), zem., les. a vet. vědy, lékařství, ekonomie, obchod, společenské vědy, gastronomie, hotelnictví, knihovnictví, právo, učitelství, umělecké obory

1.2.2 Analýza inzerce na internetu

Období šetření: 5. 11. 2012 – 2. 12. 2012

Záznamová jednotka (předmět) šetření: inzerát nabízející zaměstnání

Referenční jednotka (rámec) šetření:

Pravidelné každodenní monitorování následujících internetových odkazů:

www.prace.cz

www.sprace.cz

Způsob kódování záznamových jednotek: totéž jako v případě denního tisku

Celkem zaznamenaných inzerátů na internetu: 6 800

Celkem zaznamenáno 11 067 inzerátů nabízejících pracovní místo.

Poznámky:

Každá záznamová jednotka (řádek) včetně identifikačního čísla a jednotlivé znaky ve sloupcích byly číselně zakódovány s tím, že v určitých případech (viz výše) byly využity existující standardní klasifikace (KZAM) s ohledem na možnosti dalšího zpracování. Současně byly pro jednotlivé znaky použity kódy, kterých bylo využito již v předchozích šetřeních zabývajících se analýzou inzertní nabídky zaměstnání.

Pokud byl inzerát uveden vícekrát, byl počítán pouze jednou. Ačkoliv tento způsob snižuje intenzitu, s jakou zaměstnavatel dané pracovní místo chce obsadit, z hlediska dalšího třídění a analýz je omezení duplicity nutné. Údaje jsou tak přesnější.

Celkem tedy bylo ve sledovaném období zachyceno **11 067 inzerátů nabízejících pracovní místo**. Jen pro srovnání si uveďme počet inzerátů v předchozích šetřeních²: v roce 2010 to bylo 14 584 (v denním tisku 5 811 a na internetu 8 773), v roce 2007 to bylo 25 879 (v denním tisku 15 697 a na internetu 10 182 inzerátů). V roce 2005 to bylo 12 452 inzerátů, přičemž v denním tisku to bylo 9 204 a na internetu 3 248. Jak vidíme, v roce 2012 bylo v daném období zachyceno nejméně inzerátů ze všech šetření. Můžeme předpokládat, že jde o důsledek přetrvávající ekonomické krize, která má samozřejmě nezanedbatelný vliv na výši zaměstnanosti a počet volných pracovních míst.

2. Inzertní nabídka zaměstnání v denním tisku

Stejně jako v předchozích šetřeních jsme analýzu inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku využili k získání přehledu o struktuře nabízených zaměstnání ve vytipovaných periodikách.

Celkem jsme **v denním tisku ve sledovaném období zachytili 4 267 inzerátů** nabízejících pracovní uplatnění. Oproti roku 2010 je to takřka o čtvrtinu méně inzerátů (v šetření z roku 2010 jsme získali 5 809 inzerátů), přičemž v roce 2007 bylo inzerátů třikrát více (15 697 inzerátů) a v roce 2005 to bylo 9 204 inzerátů. Tento pokles je zřejmě ovlivněn ekonomickou krizí, jejíž vliv se projevil již v šetření z roku 2010 a v roce 2012 byl stále velmi výrazný. V období krize zaměstnavatelé přestávají vytvářet nová pracovní místa, což má za následek výrazně nižší poptávku po nové pracovní síle. To se samozřejmě odrazilo i v inzertní nabídce zaměstnání, která tak velmi věrně odráží situaci na trhu práce.

Současně se v tomto poklesu odráží i sílící vliv internetu, kdy v roce 2005 bylo na internetu uveřejněno 26 % všech sledovaných inzerátů, v roce 2007 to bylo 39 % inzerátů, v roce 2010 šlo již o 60 % všech inzerátů a v roce 2012 o 61 %. Jak vidíme, podíl internetu se

² Všechna šetření probíhala na podzim daných let.

v letech 2010 a 2012 příliš nezměnil a představoval cca šedesátiprocentní podíl. Je zřejmé, že jeho vliv je silný, současně se však zdá, že se zastoupení internetu a denního tisku ustálilo a zatím se výrazněji nemění.

Nejvíce inzerátů orientujících se na nabídku zaměstnání přinesl ve sledovaném období inzertní deník Annonce, a to až 83,1 % všech inzerátů uveřejněných v denním tisku. To je oproti předchozím šetřením výrazný nárůst. Ještě v roce 2010 bylo zastoupení inzertního deníku Annonce také nejvýraznější, avšak podíl inzerátů v něm uveřejněný činil „pouhých“ 24,1 %.

Dalším výraznějším nositelem tištěné inzerce zaměstnání se jeví deník Mladá fronta DNES, a to v případě, že započítáme všechny jeho mutace. Podíl Mladé fronty DNES v součtu činil 8,0 % (v absolutním vyjádření jde o 326 inzerátů).

S odstupem následuje dříve hojněji zastoupený inzertní deník Avízo, kde bylo v roce 2012 uveřejněno 1,7 % inzerátů. V regionálních denících (například v Libereckém, Hradeckém, Benešovském deníku) byl uveřejněn jen nízký podíl inzerátů (v průměru od 0,1 do 0,8 % ze všech inzerátů v denním tisku). Celkem připadá na regionální deníky 5,9 % (v absolutním počtu jde o 250 inzerátů). Ve shodě se šetřením z roku 2010 byla pozornost inzerentů upřena na inzertní deníky, a to zejména na deník Annonce. Oproti minulému šetření také mírně posílilo zastoupení regionálních deníků, i když zdaleka nedosáhlo hodnot ze šetření z roku 2007, kdy na regionální deníky připadala čtvrtina inzerátů denního tisku. V roce 2005 byl nejvyšší podíl inzerátů denního tisku uveřejněn v inzertním deníku Avízo.

Podrobný přehled počtu inzerátů v jednotlivých periodikách a jejich podíl na celkovém počtu inzerátů uveřejněných v denním tisku je uveden v příloze.

2.1 Struktura hledaných profesí v denním tisku

Pro potřeby projektu se naše pozornost při analýze inzertní nabídky zaměstnání soustředila zejména na hledání souvislostí a požadavků spojených s profesní strukturou nabízených pracovních míst. Hledané profese byly kódovány podle skupin povolání klasifikace KZAM, a to na tři klasifikační místa. Toto třídění umožňuje zařadit hledané profese a současně umožňuje i třídění profesí podle dalších sledovaných znaků. Celkový přehled nabízených skupin povolání je uveden v tabulkové příloze (Příloha 3).

Nejdříve se podíváme na strukturu hledaných profesí z pohledu hlavních profesních tříd a na strukturu zaměstnaných na trhu práce. U 4,1 % inzerátů (174 případů) nebyla uvedena žádná profese.

Pracovníci spadající svou kvalifikací do hlavní třídy 1 (vedoucí pracovníci) byli hledáni v **5,3 % inzerátů (228 případů)**. Do této klasifikační skupiny patří profese *manažerů, vedoucích pracovníků, vyšších státních úředníků apod.* Ve srovnání s předchozími výsledky došlo u této klasifikační třídy k poklesu četnosti inzerátů, neboť v šetření z roku 2010 byly profese této třídy hledány v 8,8 % inzerátů (tedy v 503 případech). V roce 2007 byli pracovníci této klasifikační třídy hledáni v 8,6 % inzerátů (v 1 348 případech). Nejvíce bylo těchto pracovníků hledáno v roce 2005, kdy jejich podíl činil 13,2 % (1 216 případů). Co do četnosti hledání patří tyto profese k těm méně hledaným, a to jak v roce 2012, tak v roce 2010 a 2007. Výjimkou je pouze šetření z roku 2005, kdy těmto profesím patřilo pomyslné druhé místo. V šetření z roku 2012 tato zaměstnání zaujala v žebříčku četností sedmé místo. Pokud se podíváme na zastoupení těchto pracovníků v evidovaných zaměstnancích, patří tato klasifikační třída ve statistikách ČSÚ k těm méně zastoupeným – je v ní zařazeno 5,3 % ze všech zaměstnaných (tedy 261 tisíc pracujících). Jak vidíme, zastoupení této klasifikační třídy mezi inzeráty i ve struktuře zaměstnanců je prakticky totožné.

Profese hlavní klasifikační třídy 2 (vysoce kvalifikované profese) byly požadovány v **11,4 % inzerátů** (488 případů). K jejím představitelům patří zejména *techničtí inženýři, programátoři, analytici, finanční experti, personalisté, učitelé, právníci, ekonomové, odborní administrativní pracovníci*. V roce 2010 byli pracovníci z této klasifikační třídy hledáni v 11,2 % inzerátů (645 případů), v roce 2007 v 8,8 % inzerátů (v 1 375 případech) a v roce

2005 v 11,6 % inzerátů (1 064 případů). Jak je zřejmé, v roce 2007 došlo k poklesu zájmu o pracovníky z této třídy, avšak v roce 2010 se zájem zaměstnavatelů opět zvýšil a zůstal na stejné úrovni i v roce 2012. Tyto hodnoty korespondují s ekonomickým vývojem, kdy v letech hospodářského boomu (tedy v roce 2007) hledali zaměstnavatelé prostřednictvím inzerce pracovníky všech klasifikačních tříd, což umenšilo podíl inzerátů hledajících vysoce kvalifikované pracovníky. Naopak v letech ekonomicky méně příznivých zaměstnavatelé celkově hledají výrazně méně pracovníků (logicky klesá i množství inzertní poptávky), a pokud hledají, jde častěji o kvalifikované pracovníky. U této klasifikační třídy je podíl jejího zastoupení mezi zaměstnanci na trhu práce (10,7 % – tedy 582 tisíc pracujících) zhruba stejný jako její podíl v nabídce zaměstnání.

Zaměstnanci z hlavní klasifikační třídy 3 (techničtí pracovníci) patřili k **nejhledanějším (19,1 %, 816 inzerátů)**, v žebříčku četností jim však už nepatří první místo, ale klesli na místo druhé. Oproti předchozím šetřením **výrazně poklesl jejich podíl na celkovém množství inzerátů**, kdy ve všech předchozích šetřeních jejich podíl převyšoval 27 % (v roce 2010 činil 27,7 % (1 589 inzerátů), v roce 2007 to bylo v 27,0 % (v 4 237 případech) a v roce 2005 šlo o 27,7 % (2 552 případů). Je zřejmé, že po pracovnících z této třídy je na trhu práce poptávka, avšak v roce 2012 došlo k poklesu zájmu. To zřejmě souvisí s poklesem výkonnosti národního hospodářství, zejména pak průmyslu, kde pracovníci této třídy nejčastěji hledají uplatnění. Pokud jde o strukturu zaměstnaných, tak nadále platí, že **tato klasifikační třída nejvíce vyčerpává celkový podíl zaměstnanců na trhu práce**, kdy podíl zaměstnanců náležejících do 3. klasifikační třídy činí 24,7 % ze všech pracujících, což v absolutním vyjádření představuje 1 208 tisíc pracujících. Do této třídy patří například *technici včetně bezpečnostních techniků, zdravotní sestry, obchodní zástupci, pojišťovací agenti, účetní a odborní referenti*.

Profese hlavní třídy 4 (úředníci a administrativní pracovníci) byly hledány v **6,4 % (274 případů)**. Z dosavadních šetření je patrné, že u této třídy dochází k setrvalému poklesu zájmu – v roce 2010 činil podíl inzerátů směrem k této klasifikační třídě 8,3 % (478 inzerátů), v roce 2007 byly žádány v 11,5 % inzerátů (1803 případů) a v roce 2005 šlo o 10,1 % (933 inzerátů). Z údajů je zřejmé, že zatímco v předchozích šetřeních patřily profese této klasifikační třídy (*sekretářky, recepční, telefonisté, nižší úředníci* apod.) k těm hledanějším (vždy překročily desetiprocentní hranici), v roce 2010 došlo k útlumu poptávky, která pokračuje i v roce 2012. To je zřejmě ovlivněno již zmíněnou ekonomickou krizí, kdy se zaměstnavatelé snaží snížit své náklady, a to zejména v oblasti podpůrného administrativního personálu. V předchozích šetřeních tak profesím této třídy patřilo pomyslné čtvrté místo v četnosti hledanosti, avšak v roce 2010 to bylo místo sedmé a v roce 2012 šesté místo. Podíl zaměstnanců náležejících do této třídy na celkovém počtu zaměstnanců je spíše nižší, kdy její zástupci tvoří 7,9 % všech zaměstnaných. Do této klasifikační třídy tak náleží 385 tisíc pracujících.

Hlavní třída 5 (provozní pracovníci ve službách) byla v inzerátech nabízejících zaměstnání zastoupena v **19,4 % (826 případů)**, a poprvé se tak v našich šetřeních dostala na pomyslnou první příčku četnosti poptávky. Již v roce 2010 se výrazně zvýšila poptávka po pracovnících této třídy (17,2 %, 831 případů), která pokračovala i v roce 2012. Ve srovnání se šetřeními z roku 2007 a 2005 zde došlo k výraznému zvýšení zájmu o pracovníky této klasifikační třídy – v roce 2007 byli pracovníci z této třídy hledáni v 5,3 % inzerátů (tedy v 831 případech), v roce 2005 to bylo v 10,8 % (991 inzerátech). Jak je z údajů zřejmé, došlo u této klasifikační třídy k výraznému navýšení zájmu. Čím je tento zájem vyvolán, je otázka – nejpravděpodobnějším vysvětlením je to, že u profesí této třídy je vysoká fluktuace pracovních sil, takže poptávka po pracovnících je stále vysoká. K typickým zástupcům této profese patří *prodavači, kadeřníci, kuchaři, číšníci, pečovatelé, pracovníci ostrahy*. U této třídy lze říci, že **poptávka po jejích zástupcích v inzertní nabídce zaměstnání příliš neodpovídá jejímu podílu na celkovém počtu zaměstnanců**, který představuje 12,4 % ze všech zaměstnaných, tedy 605 tisíc pracujících.

Profese z hlavní třídy 6 (kvalifikovaní dělníci v zemědělství) **patří ve všech šetřeních k nejméně hledaným profesím.** V šetření z roku 2012 byly tyto profese hledány **v 0,7 % inzerátů** (31 případů), v roce 2010 to bylo v 0,5 % (tedy v 29 případech), v roce 2007 šlo také o 0,7 % inzerátů (108 případů) a v roce 2005 byla situace obdobná, kdy inzeráty hledající pracovníky z této klasifikační třídy tvořily 0,4 % inzerátů v denním tisku. Pracovníci této klasifikační třídy patří k nejméně zastoupeným i v rámci pracovního trhu, její zástupci tvoří 1,4 % z celkového počtu zaměstnanců (67 tisíc pracovníků). Je zřejmé, že pracovníci těchto profesí nejsou příliš hledáni, což zřejmě souvisí s tím, že na pracovním trhu je jejich podíl nejmenší. Situace na trhu práce v této klasifikační třídě je zřejmě dostatečně satureována a stabilní, přičemž střídání ekonomické prosperity s obdobím úpadku na ni nemá příliš velký vliv.

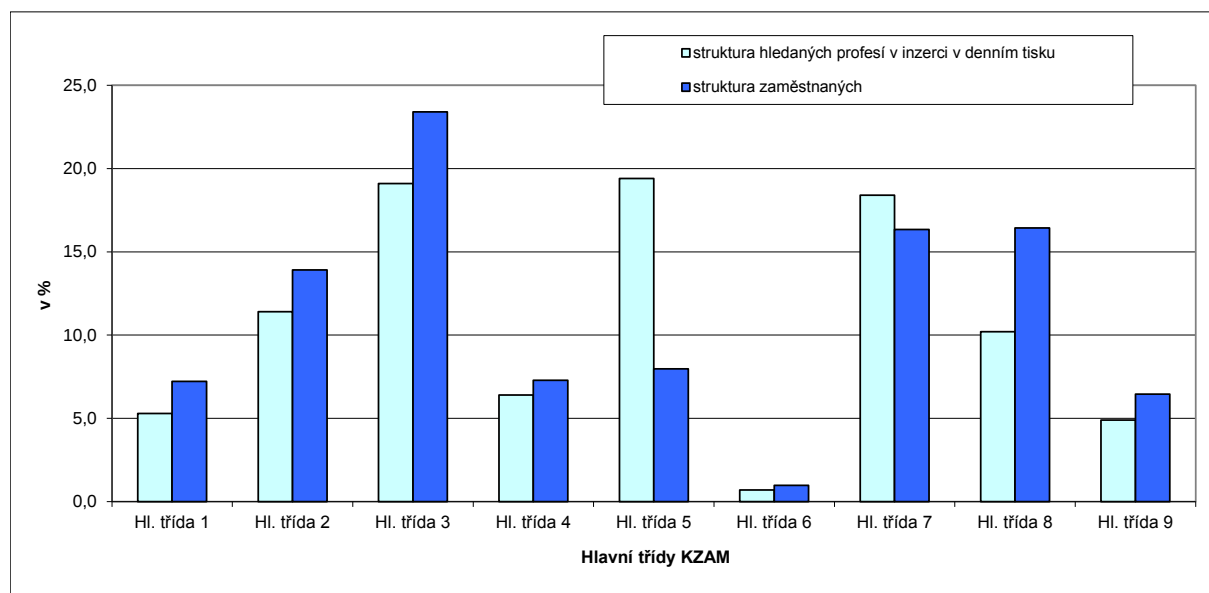
Profese náležející do hlavní třídy 7 (kvalifikovaní dělníci) patří mezi nejhledanější profese, a to **v 18,4 %** (786 případů). V pomyslném žebříčku četnosti hledaných klasifikačních tříd tak patří této třídě třetí místo. Ve srovnání se šetřením z roku 2010 je patrné, že zde došlo k nárůstu zájmu, neboť v roce 2010 pracovníci této třídy byli hledáni v 12,7 % (v 728 inzerátech). Zájem o pracovníky této úrovně se tak vrací na hodnoty z roku 2007, kdy byli hledáni v 20,4 % inzerátů (3 200 případů). Naopak výsledek z roku 2010 odpovídá výsledkům z roku 2005, kdy profese této klasifikační třídy byly hledány ve 13 % inzerátů. Je zřejmé, že zájem o profese této třídy je velmi nestabilní a dochází zde k výrazným výkyvům. K typickým zaměstnáním zařazeným do této klasifikační třídy náleží například *zedníci, instalatéři, pokrývači, automechanici, nástrojaři, soustružníci, montéři, skláři, tiskaři*. Také pokud jde **o evidenční počty zaměstnaných, patří představitelé této třídy mezi často se vyskytující pracovníky.** Podíl pracujících zde tvoří 17,5 % z celkového počtu zaměstnaných, což představuje 849 tisíc zaměstnaných.

Pracovníci z hlavní třídy 8 (dělníci pro obsluhu strojů a strojních zařízení) byli hledáni **v 10,2 % inzerátů** (437 případů). Zájem o pracovníky z této klasifikační třídy mírně vzrostl, kdy v roce 2010 byli hledáni v 8,5 % inzerátů (493 případů). Zájem o tuto klasifikační třídu vykazuje výrazné výkyvy. V roce 2007 byl o pracovníky této třídy značný zájem a podíl inzerátů nabízejících zaměstnání pracovníkům náležejícím do této klasifikační třídy činil 13,1 % (2 054 inzerátů). Naopak v roce 2005 byli tito pracovníci hledáni pouze v 5,9 %. Jak vidíme, ve srovnání s rokem 2007 zájem o profese této třídy poklesl, což je zřejmě ovlivněno ekonomickou krizí, neboť nebyly otevírány nové výrobní provozy vyžadující příslušnou kvalifikaci. Naopak ve srovnání s rokem 2005 došlo k nárůstu, kdy disproporce mezi četností inzerátů a evidenčními počty pracovníků byla velmi výrazná. V roce 2012 je podíl inzerátů hledajících pracovníky této třídy o něco nižší, než jaké je jejich zastoupení ve struktuře zaměstnaných – 13,7 % (669 tisíc pracujících). To ji řadí ve struktuře zaměstnanosti na třetí místo hned za technické pracovníky a kvalifikované dělníky, avšak z hlediska četnosti inzerátů patří této třídě páté místo.

Profese náležející do hlavní klasifikační třídy 9 (pomocní a nekvalifikovaní dělníci) byly hledány **v 4,9 % inzerátů** (207 případů), což představuje osmé místo v pomyslném žebříčku četnosti hlavních profesních tříd. Tyto výsledky jsou obdobné jako v roce 2010, kdy byly profese této třídy hledány v 5 % inzerátů (288 případů). V roce 2007 byly tyto profese hledány ve 4,4 % (696 případů) a v roce 2005 pouze v 2,6 % inzerátů. Je patrné, že ve srovnání zejména s rokem 2005 a 2007 zde došlo k navýšení zájmu o pracovníky této klasifikační třídy. Ve struktuře zaměstnanosti patří profese z této třídy mezi méně často se vyskytující. Jejich podíl na celkovém počtu zaměstnaných tvoří pouze 6,4 % (tedy 307 tisíc pracujících). Jak je z údajů zřejmé, poptávka po **pracujících náležejících do této klasifikační třídy v rámci inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku v období krize vzrostla a je stabilní.** Je to zřejmě ovlivněno tím, že pracovníci této klasifikační třídy patří k méně početným a současně se zde dá přepokládat vyšší míra fluktuace.

Z výše uvedených údajů je patrné, že **nejvýraznější rozdíly mezi strukturou zaměstnaných a hledanými profesemi v inzerci v denním tisku jsou u hlavní klasifikační třídy 5 (provozní pracovníci ve službách) a třídy 3 (techničtí pracovníci)**. U hlavní třídy 5 (provozní pracovníci ve službách) platí, že zejména v roce 2010 a 2012 zde došlo k výraznému navýšení zájmu, kdy ve struktuře zaměstnanců sice patří podíl pracovníků z této třídy k těm, co převyšují desetiprocentní hranici, avšak v rámci inzertní nabídky zaměstnání byla jejich četnost ještě výraznější. Zájem o tyto pracovníky je zřejmě podmíněn i vysokou mírou fluktuace, která je s touto třídou spojena. Naopak u hlavní třídy 3 (techničtí pracovníci) došlo poprvé od zahájení šetření nabídky zaměstnání v inzerci k poklesu zájmu, a to o více než 8 procentních bodů. Zájem v rámci inzertní nabídky o tyto pracovníky byl nižší než podíl, který zaujímají ve struktuře zaměstnanců, a to přesto, že jim mezi hledanými profesemi patřilo druhé místo. Ve struktuře zaměstnaných jim náleží první nejvyšší podíl ze všech zaměstnanců. Setrvalý pokles zájmu jsme v průběhu let vysledovali zejména o pracovníky klasifikační třídy 4 (úředníci a administrativní pracovníci). Výrazně kolísavý zájem jsme naopak zaznamenali u poptávky po pracovnících z klasifikační třídy 7 (kvalifikovaní dělníci) a 8 (dělníci pro obsluhu strojů a strojních zařízení).

Obrázek 1: Struktura hledaných profesí a skutečná struktura zaměstnaných podle hlavních klasifikačních tříd KZAM v inzerci v denním tisku v roce 2012

Z hlediska struktury hledaných profesí je zřejmé, že **mezi profese, po kterých byla v rámci inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku největší poptávka, se zařadily následující profesní skupiny:**

Provozní pracovníci stravování a v příbuzných oborech (třída 512) – 10,3 % z celkového množství inzerátů v denním tisku, což znamená, že tito pracovníci byli hledáni v 438 inzerátech. V roce 2010 patřilo pracovníkům této profese také první místo, kdy poptávka po nich představovala 10,1 %. Naopak v roce 2007 patřilo této profesi až 22. místo (1,5 % ze všech hledaných profesí) a v roce 2005 patřilo těmto profesím deváté místo (2,9 % inzerátů). Hlavními představiteli této klasifikační skupiny jsou **kuchaři, číšníci a barmani**.

Na druhém místě se objevila profesní skupina zaměřená na dělnické profese, a to **řidiči motorových vozidel (třída 832)** – 5,6 % inzerátů (238 případů). V roce 2010 patřilo této profesní skupině páté místo s 5,5 % inzerátů. V roce 2007 se tato skupina profesí v žebříčku nejčtenějších profesí vůbec neobjevila a v roce 2005 jí patřilo 13. místo (2,1 % inzerátů). Do této profesní skupiny náleží **řidiči osobních, nákladních automobilů, autobusů apod.**

Odborní pracovníci – zprostředkovatelé obchodních a finančních transakcí (třída 341) – 5,2 % z celkového množství inzerátů v denním tisku, což znamená, že tito pracovníci byli hledáni ve 221 inzerátech. V roce 2010 patřilo poptávce po těchto pracovnících druhé místo se 7,7 %. V roce 2007 patřili tito pracovníci k nejhledanějším, kdy byli žádáni v 8,7 % inzerátů. V roce 2005 patřilo těmto profesím stejně jako v roce 2010 druhé místo (11,1 %). Do této profesní skupiny náleží zejména **obchodní zástupci, pojišťovací agenti, nákupčí, makléři včetně realitních**.

Čtvrtou nejčtenější skupinou byly profese **kovářů, nástrojařů, zámečníků a pracovníků v příbuzných oborech (třída 722)** – 4,6 % inzerátů (195 případů). Tato třída se v předchozích letech mezi nejčtenějšími profesemi neobjevila, neboť v roce 2010 byla hledána v 1,5 % inzerátů, v roce 2007 ve 2,4 % inzerátů a v roce 2005 pak ve 3,0 %. Je tedy patrné, že dělnické profese byly v inzertní nabídce v denním tisku hledány relativně často, neboť jde již o druhou dělnickou profesi, které se objevila mezi nejčtenějšími inzeráty. Do skupiny náleží zejména **kováři, nástrojaři, seřizovači, soustružníci, brusiči, umělečtí zámečníci a kováři, kovolijci**.

Pátou nejčtenější skupinou byly profese **vedoucí pracovníci univerzálních dílčích celků, útvárů, jednotek apod. (třída 123)** – 4,2 % inzerátů (178 případů). V nabídce se objevovaly inzeráty hledající jak manažery bez bližší specifikace, tak i se specifikací, například **manažer, account manažer, key account manažer, manažer prodeje, projektový manažer, regionální manažer, sales manažer**. Ve srovnání s předchozími šetřeními je zřejmé, že poptávka po pracovnících této skupiny neustále klesá – v roce 2010 byla poptávána v 5,9 % inzerátů, v roce 2007 šlo o 8,4 % inzerátů (druhé místo mezi nejvyhledávanějšími profesemi) a v roce 2005 patřila tato profesní třída dokonce na první místo (11,4 % inzerátů v denním tisku). Do skupiny náleží zejména **náměstci, manažeři, vedoucí útvárů**.

Oproti předchozím šetřením si pohoršili **technici ve fyzikálních, technických a příbuzných oborech (třída 311)**, kteří letos byli hledáni pouze v 3,8 % inzerátů (162 případů). V roce 2010 byla k těmto profesím směřována poptávka v 5,8 % inzerátů v denním tisku (čtvrtá pozice) a v roce 2007 dokonce 7,0 % inzerátů (třetí pozice). V roce 2005 patřila této skupině až sedmá pozice v žebříčku nejčtenějších inzerátů (4,6 %). Do skupiny náleží zejména **stavební technici, elektrotechnici, strojírenští technici, chemičtí, hutní technici, technici v kartografii**.

Sedmou nejhledanější profesní skupinou byli **prodavači v obchodech a předváděči zboží (třída 521)** – 3,7 % inzerátů (160 případů). Oproti roků 2010 a 2007 zájem o tyto pracovníky mírně vzrostl, neboť v roce 2010 byli hledáni v 3,0 % inzerátů a v roce 2007 pouze v 2,3 % inzerátů. Naopak v roce 2005 byl zájem o ně ještě vyšší, neboť byli hledáni v 5,6 % inzerátů a co do četnosti se zařadili na 4. místo.

Tříprocentní podíl na celkovém počtu inzerátů v denním tisku překročily ještě profese **architekti, projektanti, konstruktéři, techničtí vědci a inženýři (třída 214)** – 3,7 % inzerátů (159 případů). V našem žebříčku četností jim náleží osmá pozice, to je stejná pozice jako v roce 2010, kdy byli hledáni v 3,4 % inzerátů. V roce 2007 byla jejich pozice výrazně horší, neboť byli hledáni pouze v 1,7 % inzerátů (20. místo). Naopak v roce 2005 měli výsledky příznivější, byli hledáni v 4,9 % inzerátů, a patřilo jim tak 6. místo. Do skupiny náleží zejména **stavební inženýři, elektroinženýři, elektronici, strojní inženýři, chemikové, metalurgové, kartografové apod.**

V tabulce 1 vidíme přehled **nejčtenějších profesí**, které vyčerpaly inzeráty v denním tisku nejméně z jednoho procenta. Podmínku překročení jednoprocentní hranice splňuje 29 skupin. (v roce 2010 to bylo 31 skupin zaměstnání). Těchto 30 skupin povolání vyčerpalo téměř 79,7 % všech inzerátů v denním tisku. To je o 2,2 procentního bodu více než v roce 2010, ale méně než v roce 2007 (o zhruba 2 procentní body). To je způsobeno tím, že rozmanitost hledaných profesí byla v roce 2012 i v roce 2010 rozsáhlejší než v předchozích šetřeních, tedy že zaměstnavatelé hledali více profesí v menším počtu inzerátů.

Tabulka 1: Přehled nejčtenějších profesních skupin v inzertní nabídce denního tisku v roce 2012

profesní třída (KZAM)	abs. počet	% z celkového počtu inzerátů	kumulativní %
512 kuchaři, číšníci	438	10,3	10,3
832 řidiči automobilů	238	5,6	15,8
341 obchodní zástupci, pojišťovací agenti	221	5,2	21,0
722 kováři, nástrojaři, soustružníci	195	4,6	25,6
123 vedoucí útvarů, ředitelé	178	4,2	29,8
311 technici v "technických" oborech	162	3,8	33,6
521 prodavači v obchodě	160	3,7	37,3
214 techničtí inženýři (stavební, elektro, ...)	159	3,7	41,0
713 pokrývači, izolatéři	118	2,8	43,8
724 elektromechanici	113	2,6	46,4
411 sekretářky, kancelářští pracovníci	108	2,5	49,0
422 recepční, telefonisté	105	2,5	51,4
343 účetní, odborní referenti	103	2,4	53,9
913 uklízeči, pomocníci v domácnosti	102	2,4	56,2
516 pracovníci ostrahy, ochrany	100	2,3	58,6
833 obsluha zemních a zemědělských strojů	90	2,1	60,7
222 lékaři - zástupci farmaceutických firem	84	2,0	62,7
241 finanční experti, personalisté, reklama, marketing	80	1,9	64,5
323 zdravotní sestry	77	1,8	66,3
514 kosmetičky, maséři	73	1,7	68,1
712 zedníci, tesaři	73	1,7	69,8
721 svářeči, montéři	71	1,7	71,4
342 obchodní agenti	60	1,4	72,8
213 programátoři	58	1,4	74,2
741 dělníci v potravinářství	54	1,3	75,5
315 bezpečnostní technici	53	1,2	76,7
723 automechanici	44	1,0	77,7
743 šičky	42	1,0	78,7
522 prodavači ve stáncích	41	1,0	79,7

Šetření z roku 2012 ukázalo, že si co do četnosti poptávky výrazně polepšili **kuchaři a číšníci i řidiči automobilů**, kterým v roce 2012 stejně jako v roce 2010 patřili přední místa v hledanosti profesí, kdežto v předchozích šetřeních bylo jejich umístění výrazně horší. Výrazně si pohoršili **účetní, odborní referenti**, kteří v šetření z roku 2012 klesli na 13. místo, přičemž v předchozích letech jim náležely příčky v polovině první desítky. Vývoj zájmu o dělnické profese vykazuje značný pohyb jednotlivých profesí v žebříčku, přitom zastoupení těchto profesí na předních místech je přibližně stejné ve všech šetřeních – stejně jako v roce 2010 se i v roce 2012 mezi nejčtenějšími profesemi vyskytlo 11 dělnických profesí. V roce 2012 je výrazný posun profesí **kováři, nástrojaři, soustružníci** na 4. místo z 19. v předchozím šetření. Je zřejmé, že i v období krize je o tyto profese (i některé další) významný zájem, že poskytují dobré uplatnění. Stabilní zájem je i o profese tříd **techničtí inženýři (stavební, elektro, ...)** a **technici v "technických" oborech**. Viz i přílohy 9 a 10.

Struktura hledaných profesí v šetření z roku 2012 se odlišuje od výsledků z roku 2010 a více se podobá předchozím šetřením z let 2007 a 2005. V roce 2012 představovala nabídka práce v dělnických profesích 35,7 %, což je podobný podíl jako v letech 2007 (přes 39 %) a 2005 (necelých 31 %). Naopak v roce 2010 podíl těchto inzerátů klesl na 26,5 %. Naopak ve shodě s výsledky z roku 2010 je možné konstatovat zvýšený zájem o obslužné profese. Tento zájem byl také patrný i v roce 2005.

V roce 2012 představovalo nejčtenější skupiny profesí (ty, které se objevily nejméně v 1 % inzerátů) 29 profesních skupin. V roce 2010 šlo o 31 profesních skupin, v roce 2007 a 2005 pak o 26 profesních skupin. Ve srovnání s rokem 2010 se mezi nejčtenější skupiny profesí zařadilo nově 6 profesních skupin a naopak jich 8 vypadlo. Novými profesními skupinami se oproti předchozímu šetření staly třída 315 (bezpečnostní technici), třída 422 (recepční, telefonisté), třída 516 (pracovníci ochrany, ostražky), třída 522 (prodáváci ve stáncích), třída 721 (montéři, svářeči) a třída 833 (řidiči zemních a zem. strojů).

Mezi vysoce odborné profese, které byly v inzerátech nabízeny nejčastěji, patří:

- *vedoucí pracovníci, manažeři (třída 123) – 4,2 % (178 inzerátů),*
- *techničtí inženýři (třída 214) – 3,7 % (159 inzerátů),*
- *odborní zdravotničtí pracovníci (třída 222) – 2,0 % (84 inzerátů),*
- *programátoři a vysocí odborníci z oblasti výpočetní techniky (třída 213) – 1,4 %, tedy 58 inzerátů,*
- *finanční experti, personalisté, vysoce kvalifikovaní pracovníci v oblasti reklamy a marketingu (třída 241) – 1,9 %, 80 inzerátů.*

Ve srovnání s rokem 2010 si polepšili zejména *odborní zdravotničtí pracovníci (třída 222)*, kteří se v roce 2010 mezi nejčtenějšími profesemi neobjevili.

Mezi dělnické profese, které se vyskytly mezi nejžádanějšími profesemi, patří:

- *řidiči osobních a nákladních automobilů (třída 832) – 5,6 %, tedy 238 inzerátů,*
- *nástrojaři a soustružníci (třída 722) – 4,6 %, tedy 195 inzerátů,*
- *pokrývači, izolatéři (třída 713) – 2,8 %, čili 118 inzerátů,*
- *elektromechanici (třída 724) – 2,6 %, což představuje 113 inzerátů,*
- *uklízeči a pomocníci v domácnosti (třída 913) – 2,4 %, 102 inzerátů,*
- *obsluha zemních a zem. strojů (třída 833) – 2,1 %, 90 inzerátů,*
- *zedníci a tesaři (třída 712) – 1,7 %, což představuje 73 inzerátů,*
- *dělníci v potravinářství (třída 741) – 1,5 %, 89 inzerátů,*
- *svářeči, montéři kovových konstrukcí (třída 721) – 1,7 %, 71 inzerátů,*
- *dělníci v potravinářství (třída 741) – 1,3 %, 54 inzerátů,*
- *automechanici a ostatní opraváři aut a vozidel (třída 723) – 1,0 %, tedy 44 inzerátů,*
- *manipulační dělníci (třída 933) – 1,1 %, 61 inzerátů,*
- *dělníci pro obsluhu linky (třída 821) – 1,0 %, čili 58 inzerátů,*
- *šičky a švadleny (třída 743) – 1,0 %, čili 42 inzerátů.*

Ve shodě s předchozím šetřením můžeme konstatovat, že opět **došlo k poklesu počtu inzerátů uveřejněných v denním tisku**. Nejvíce inzerátů tak bylo zjištěno v roce 2007 (tedy v období ekonomické prosperity). Současně je možné vyzorovat, že pokračuje trend, kdy více inzerátů je umísťováno na internet než zveřejňováno v tisku, i když nárůst podílu internetu již nepokračoval tak výrazně jako v předchozích šetřeních. Pokračující pokles počtu inzerátů je tak důsledkem především pokračující ekonomické krize, kdy zaměstnavatelé neshánějí pracovníky tak intenzivně jako v době prosperity. Pokud chtějí přijímat nové pracovníky (a takových zaměstnavatelů bylo v roce 2012 – stejně jako v roce 2010 – výrazně méně než v předešlých letech), mohou využívat i jiné způsoby získání zaměstnanců, než je inzerce. Současně se změnila i vnitřní struktura hledaných profesí – jestliže v roce 2005 platilo, že mezi často hledanými profesemi byly především ty, které se orientovaly na vysoce kvalifikované profese a na oblast řízení, a v roce 2007 pak posílilo zejména hledání dělnických profesí, v roce 2010 došlo k posílení zájmu o obslužné profese a profese středního managementu a také o vysoce odborné profese. V roce 2012 stále přetrvával zájem zejména o obslužné profese a také zesílila poptávka po dělnických profesích. Zájem o vysoce odborné profese také dále přetrvává.

2.2 Požadovaná úroveň vzdělání a obor vzdělání

2.2.1 Úroveň vzdělání

Jedním z hlavních sledovaných znaků inzerátu bylo, zda zadavatel uváděl požadovanou úroveň vzdělání. **Požadavek na výši vzdělání byl uveden v 46,5 % inzerátů** (1 985 případů). **Nejčastěji byl uveden požadavek na středoškolské vzdělání** (19,8 %, 843 inzerátů). Následoval **požadavek na vyučení**, který byl formulován v 13,3 % inzerátů (569 případů). Vysokoškolské vzdělání bylo uvedeno v 9,1 % (388 případů). Nejméně často byl uveden požadavek na minimálně maturitní vzdělání (tedy na absolvování středního vzdělání s maturitní zkouškou nebo vysoké školy), který byl zmíněn v 4,3 % inzerátů (185 případů). Pokud získané výsledky porovnáme s předchozími šetřeními, je zřejmé, že požadavek na výši vzdělání byl formulován méně často než v roce 2010 (53,4 % inzerátů, tedy ve 3 100 inzerátech). Naopak v roce 2007 jej zaměstnavatelé požadovali v 39 %. V roce 2005 bylo vzdělání uvedeno ve 47 % inzerátů. Jak je zřejmé, v roce 2010 se výrazně zvýšil podíl inzerátů, ve kterých byl požadavek na výši vzdělání uveden, přičemž v roce 2012 se frekvence požadovaného vzdělání vrátila k hodnotám z roku 2005. Dále se změnila i priorita požadovaného vzdělání – v roce 2012 bylo nejčastěji požadováno středoškolské vzdělání, v roce 2010 to bylo vyučení, v roce 2007 absolvování vysoké školy a v roce 2005 bylo nejčastěji uváděným požadovaným vzděláním minimálně maturitní vzdělání. Jak vidíme, požadavky na vzdělání se odlišují v každém šetření. Současně je však zřejmé, že velmi nízké procento inzerátů s uvedeným požadovaným vzděláním v roce 2007 souvisí s obdobím ekonomické prosperity v daném roce. Vyšší podíl inzerátů, ve kterých je deklarován požadavek na vzdělání, je zřejmě způsoben zhoršenou situací na trhu práce, kdy si zaměstnavatelé mohou více vybírat a klást více podmínek. V letech ekonomického růstu byl relativní nedostatek pracovních sil a požadavek na dosažené vzdělání by býval dopředu diskvalifikoval část možných pracovníků, a tudíž na něj zaměstnavatelé u některých profesí částečně rezignovali. V roce 2005, 2010 i 2012 je naopak pracovních sil dostatek, a zaměstnavatelé tedy zvýšili své nároky i u profesí, kde dříve byly jejich požadavky nízké. Současně však to, že je nejčastěji požadováno středoškolské vzdělání a vyučení, může poukazovat i na to, že zaměstnavatelé již v inzerátu neuvádějí požadavek na vzdělání u zcela zřejmých vysokoškolských pozic a že současně nechťejí, aby se k pohovoru dostavovali lidé, kteří dané vzdělání nemají. Požadavek na středoškolské vzdělání a vyučení zřejmě souvisí i se zaměřením inzerce v denním tisku, která je orientována více na manuální a středně odborné pracovní pozice.

Nyní se zaměříme na vzájemnou vazbu mezi požadovaným vzděláním a klasifikační třídou hledaných profesí.

U profesí hlavní třídy 1 (*ředitelé a vedoucí pracovníci*) byl stupeň vzdělání požadován **v 59,2 % inzerátů**, což představuje pokles ve srovnání s předchozím šetřením o 5,6 procentního bodu. Vysokoškolské vzdělání bylo uvedeno v 27,6 %, následovalo minimálně maturitní vzdělání v 23,2 %. V roce 2010 byl požadavek na výši vzdělání uveden v 65,4 % inzerátů, přičemž absolventi vysoké školy byli hledáni v 27,0 %. V roce 2007 bylo vzdělání u těchto profesí požadováno v 74,3 % případů, přičemž vysokoškolské vzdělání bylo vyžadováno v 41,9 %, a v roce 2005 byl požadavek na výši vzdělání uveden v 71,1 % inzerátů, přičemž vysokoškolské vzdělání bylo spojeno s 29,1 %. Jak vidíme, u této klasifikační třídy dochází v průběhu let ke snížení podílu inzerátů, kde byl deklarován požadavek na vzdělání. Důvodem může být, že jde vesměs o pozice, u kterých je výše vzdělání předpokládána či vyplývá z povahy pracovní pozice, která je inzerátem poptávána.

U profesí hlavní třídy 2 (*vysoce kvalifikované profese*) byla výše vzdělání požadována **v 77,5 % inzerátů**, což je stejně jako v roce 2010. Požadavek na vysokoškolské vzdělání byl uveden v 50,8 %, na středoškolské vzdělání pak v 18,2 %. Jak jsme uvedli, procento inzerátů s uvedeným požadovaným vzděláním bylo stejné i v roce 2010, změnilo se však požadavky na výši vzdělání. V roce 2010 bylo absolvování vysoké školy spojeno s 43,3 % inzerátů a středoškolské vzdělání pak s 23,4 %. Ve srovnání se šetřeními z roku 2007

a 2005 došlo k navýšení podílu inzerátů uvádějících potřebnou úroveň vzdělání – v roce 2007 byl požadavek na vzdělání uveden v 72,9 %, přičemž požadavek na vysokoškolské vzdělání uvádělo 36,9 % inzerátů. V roce 2005 byla výše potřebného vzdělání uvedena v 62 %.

U profesí hlavní třídy 3 (techničtí pracovníci) byl požadavek na výši vzdělání formulován **v 69,6 % inzerátů**. To je o 9,8 procentního bodu více než v roce 2010 (59,8 % inzerátů) a o 16,6 procentního bodu více než v roce 2007 (53,3 % inzerátů). Také v roce 2005 bylo inzerátů s uvedeným požadavkem na výši vzdělání méně, a to o 12,1 procentního bodu (58,5 % inzerátů). V roce 2012 byl nejčastěji uváděn požadavek na středoškolské vzdělání (49,8 % inzerátů). Požadavky na jiné typy vzdělání byly uvedeny výrazně méně častěji. Tento trend je shodný s výsledky z roku 2010, kdy byl také nejčastěji formulován požadavek na středoškolské vzdělání, a to v 35,6 % inzerátů. Tyto výsledky se liší od zbývajících dvou šetření, kdy v roce 2007 bylo nejčastěji vyžadováno vysokoškolské vzdělání (v 22,9 %) a pak teprve následovalo středoškolské vzdělání v 18,0 %. V roce 2005 bylo nejčastěji požadováno minimálně maturitní vzdělání (23,2 %). Jak vidíme, v roce 2012, 2010 i v roce 2005 bylo těžiště požadavků směřováno na středoškolské či minimálně maturitní vzdělání.

U profesí hlavní třídy 4 (úředníci a administrativní pracovníci) byl požadavek na výši vzdělání uveden **v 40,9 % inzerátů**, kdy bylo nejčastěji deklarováno středoškolské vzdělání (31,0 %). Ostatní vzdělání bylo uvedeno v méně než deseti procentech. Ve srovnání s předchozími šetřeními došlo k poklesu požadavků na vzdělání, kdy v roce 2010 byla výše vzdělání uváděna v 63,2 % inzerátů, v roce 2007 pak v 52,5 % a v roce 2005 byl požadavek na vzdělání uveden v 51,4 % inzerátů. Ve všech šetřeních bylo nejčastěji požadováno středoškolské vzdělání.

U profesí zařazených do třídy 5 (pracovníci ve službách) bylo vzdělání uvedeno **v 25,1 % inzerátů**, v nichž bylo nejčastěji požadováno vyučení (16,2 %). Tyto hodnoty jsou velmi podobné hodnotám z roku 2007, kdy bylo vzdělání požadováno pouze ve čtvrtině inzerátů, přičemž i zde šlo nejčastěji o vyučení (18,2 %). Naopak v roce 2010 byla výše vzdělání specifikována v 33,0 % inzerátů, přičemž nejčastěji šlo o vyučení (28,0 %). V roce 2005 byl požadavek na vzdělání deklarován v 27,7 %. Je patrné, že rok 2010 se výrazně odlišoval od ostatních šetření.

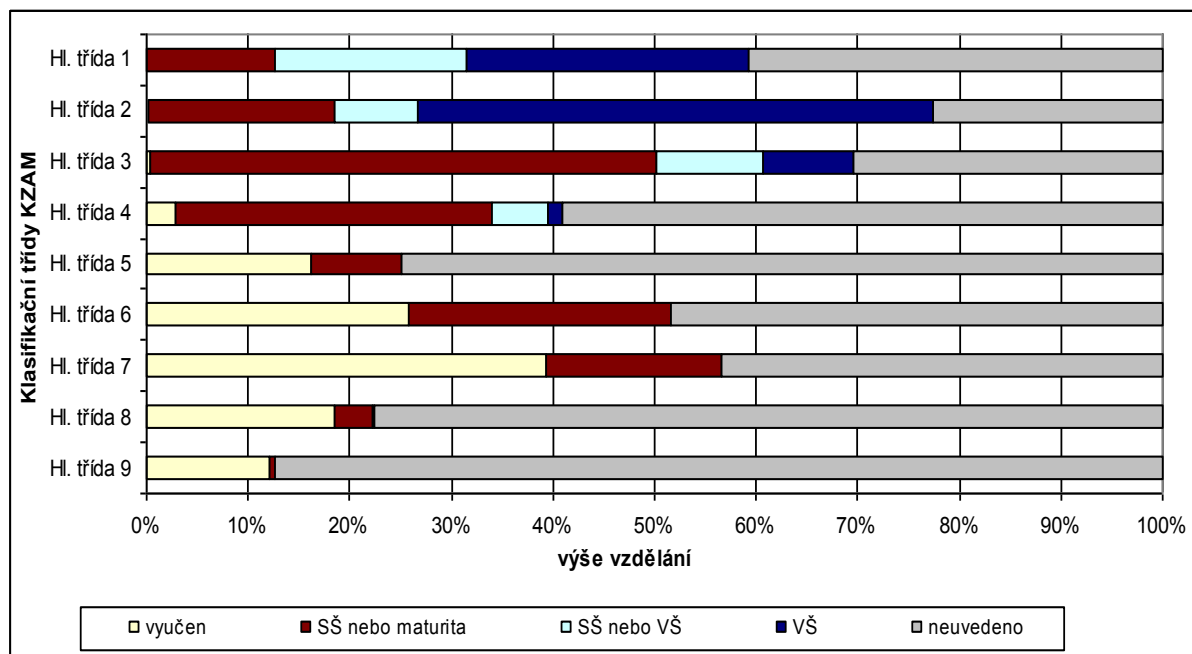
U profesí hlavní třídy 6 (zemědělci) byl požadavek na výši vzdělání deklarován v 51,6 % inzerátů, což však představuje pouhých 16 inzerátů. V polovině inzerátů byli hledáni vyučení pracovníci a v polovině pracovníci se středoškolským vzděláním. V roce 2010 bylo inzerátů uvádějících vzdělání u této klasifikační skupiny 34,5 % (10 inzerátů), kdy ve všech případech byl požadován výuční list. V roce 2007 bylo vzdělání specifikováno pouze v 5,6 % (6 inzerátů), rovněž vyžadujících výuční list.

U profesí hlavní třídy 7 (kvalifikovaní dělníci) bylo vzdělání uvedeno **v 56,6 % inzerátů**, přičemž nejčastěji bylo požadováno vyučení ((39,3 %). Relativně často bylo také deklarováno středoškolské vzdělání (17,3 %). Získané výsledky odpovídají výsledkům z roku 2010, kdy požadavek na výši vzdělání byl uveden v 57,3 % inzerátů, přičemž nejčastěji také šlo o vyučení (51,4 %). Pokračoval tak nárůst zastoupení inzerátů, ve kterých je uveden požadavek na výši vzdělání – v roce 2007 tomu tak bylo pouze v 18,3 % inzerátů, přičemž nejčastěji šlo o výuční list (14,4 %). V roce 2005 byl podíl inzerátů s uvedeným požadovaným vzděláním o něco vyšší – 39,1 % inzerátů – a také zde byl dominantní výuční list (30,6 %).

U profesí hlavní třídy 8 (dělníci pro obsluhu strojů a strojních zařízení) bylo vzdělání uvedeno **v 22,4 % inzerátů**, kdy opět šlo nejčastěji o vyučení (18,5 %). U této klasifikační třídy dochází vzhledem k požadavkům na výši vzdělání ke značným výkyvům – ve srovnání s rokem 2010 zde došlo k poklesu inzerátů požadujících výši vzdělání, a to o 14,1 procentního bodu, oproti roku 2007 jsme naopak zjistili výrazný nárůst inzerátů s požadavkem na vzdělání – v roce 2007 bylo takovýchto inzerátů pouhých 5,2 % a šlo nejčastěji o vyučení (3,9 %). V roce 2005 bylo inzerátů uvádějících požadovanou výši vzdělání více – 27 % inzerátů. Je zřejmé, že u této skupiny nejde hovořit o jednotném trendu, situace je v každém šetření jiná.

Požadavek na výši vzdělání byl formulován i u **profesí hlavní třídy 9** (*pomocní dělníci*), kdy požadovaná výše vzdělání byla uvedena v **12,6 % inzerátů**, přičemž nejčastěji šlo o vyučení (12,1 %). V roce 2010 byl tento požadavek formulován u 25,0 %, kdežto v roce 2007 to bylo jen v 1,1 % inzerátů. V roce 2005 se požadavek na vzdělání opět objevil častěji, a to v 18,7 % inzerátů.

Obrázek 2: Požadovaná výše vzdělání u hlavních klasifikačních tříd KZAM v inzerci v denním tisku v roce 2012

Profese, u kterých bylo nejčastěji požadováno vysokoškolské vzdělání:

- VŠ pedagogové (třída 231) – 100,0 %,
- lékaři – zástupci farmaceutických firem (třída 222) – 98,8 %,
- právníci (třída 242) – 95,5 %,
- sociální pracovníci (třída 346) – 59,1 %,
- techničtí inženýři (třída 214) – 46,7 %.

Minimálně maturitní vzdělání (tedy středoškolské nebo vysokoškolské vzdělání) bylo požadováno zejména pro povolání:

- vedoucí malých organizací (třída 131) – 28,6 %,
- nižší účetní, statistici (třída 412) – 21,7 %,
- laboranti a technici v oblasti zemědělství, biologie (třída 321) – 21,4 %.

Středoškolské nebo maturitní vzdělání (tedy střední vzdělání s maturitní zkouškou) bylo požadováno zejména pro povolání:

- zdravotní sestry (třída 323) – 89,4 %,
- laboranti a technici v oblasti zemědělství, biologie (třída 321) – 71,4 %,
- bezpečnostní technici (třída 315) – 67,9 %,
- technici v technických oborech (třída 311) – 63,6 %,
- obsluha optických přístrojů (třída 313) – 55,6 %,
- účetní, odborní referenti (třída 343) – 48,5 %.

Vyučení (tedy střední vzdělání s výučním listem) bylo požadováno zejména pro povolání:

- obsluha strojů (třída 817) – 83,3 %,
- výrobci potravinářských výrobků (třída 741) – 66,7 %,
- truhláři, zpracovatelé dřeva (třída 742) – 62,1 %,
- kováři, nástrojaři, soustružníci (třída 722) – 53,3 %,
- krejčí, švadleny (třída 743) – 47,6 %.

2.2.2 Obor vzdělání

V souvislosti se vzděláním se v inzertní nabídce sledovalo i to, zda se v inzertech objevil požadavek na **obor vzdělání**. Hned na začátku si řekněme, že požadavek na obor vzdělání se v inzertech objevil výrazně méně často než požadavek na výši vzdělání. Požadavek na výši vzdělání byl uveden v necelé polovině inzerátů, požadavek na **obor vzdělání byl uveden pouze v 14,6 % inzerátů (tedy v 625 případech)**. Podíl inzerátů uvádějících obor vzdělání zachycený v roce 2012 se tak blíží podílu těchto inzerátů ze šetření roku 2007 (požadavek na obor vzdělání byl uveden v 17,7 % inzerátů). Naopak v roce 2010 byl obor vzdělání deklarován velmi málo – v pouhých 6,3 % inzerátů (364 případů). Nejčastěji byl obor vzdělání uveden v inzertech z roku 2005, a to ve 25,3 % inzerátů. Z výsledků je zřejmé, že obor vzdělání není v první fázi hledání pracovníků určující. V případě, že v inzertech byl formulován požadavek na obor vzdělání, pak šlo o preference stejných oborů vzdělání jako v předchozích šetřeních. **Nejčastěji byl formulován požadavek na vzdělání v technických oborech**, a to buď v obecné rovině (4,1 % inzerátů), nebo i blíže specifikované – vzdělání v oborech strojírenských (0,7 %) a elektrotechnických a elektronických včetně IT oborů (1,5 %). Následovaly požadavky směřované **k lékařským či farmaceutickým vědám (3,9 %)**. Třetí relativně nejčastější skupinou byly obory **z oblasti ekonomických věd (1,2 %)**. Nad 0,5 % se ještě dostaly inzeráty hledající pracovníky se vzděláním v oblasti učitelství (0,8 %). Tyto skupiny oborů vzdělání byly požadovány i v předchozích šetřeních. Je patrné, že jde o obory vzdělání, které vyžadují specifické znalosti, které není možné získat pouze praxí bez příslušného vzdělání. Ostatní obory vzdělání nepřesáhly 0,5 %.

Tabulka 2: Požadované skupiny oborů vzdělání v inzertní nabídce v denním tisku v roce 2012

Skupiny oborů vzdělání	abs. počet	v %
technické obory - bez specifikace	176	4,1
lékařské a farmaceutické vědy	165	3,9
elektrotechnika a elektronika (včetně IT)	63	1,5
gastronomie, pohostinství, hotelnictví	59	1,4
ekonomické vědy	50	1,2
strojírenství	32	0,7
učitelství	26	0,6
právní vědy	23	0,5
přírodní vědy	11	0,3
zemědělství, lesnictví a zpracování dřeva	6	0,1
společenské vědy	5	0,1
stavebnictví	4	0,1
architektura	2	0,0
chemie	2	0,0
umělecké	1	0,0
celkem	625	14,6
<i>neuvedeno</i>	3 642	85,4

Pokud se zaměříme na **vztah mezi klasifikační třídou požadované profese a oborem vzdělání**, je zřejmé, že je zde přímá souvislost se zaměřením vykonávané profese – pokud byl obor vzdělání uveden, tak nejčastěji u klasifikační třídy 2 (*vysoce odborní pracovníci*), klasifikační třídy 3 (*techničtí pracovníci*) a s odstupem u klasifikační třídy 1 (*ředitelé a vedoucí pracovníci*) a u klasifikačních tříd 7 (*řemeslníci a kvalifikovaní dělníci*).

U hlavní klasifikační třídy 1 (ředitelé a vedoucí pracovníci) byl požadavek na obor vzdělání uveden **ve 13,2 % inzerátů**. Šlo především o vzdělání v technických oborech (9,6 %) a ekonomických oborech (2,2 %).

Pro hlavní klasifikační třídu 2 (vysoce kvalifikované profese) byly požadavky na obor vzdělání uvedeny **ve 49,6 % inzerátů** a byly směřovány především do oblasti lékařských a farmaceutických věd (17,8 %), technických oborů (14,2 %), přičemž nejčastěji šlo o technické obory bez bližšího určení (10,7 %), elektrotechniky a elektroniky včetně IT

(4,5 %) a strojírenství (1,6 %). Následují požadavky na obory z oblasti právních věd (4,3 %), učitelství (4,3 %) a ekonomických věd (2,5 %).

U profesí zařazených do hlavní třídy 3 (techničtí pracovníci) byl požadovaný obor vzdělání uveden ve **22,8 %**, kdy nejčastěji šlo o vzdělání v oblasti lékařských a farmaceutických oborů (9,3 %), následovaly požadavky na vzdělání v technických oborech (8,7 %), kdy v 5,6 % šlo o vzdělání v technických oborech bez bližší specifikace a v 1,3 % o vzdělání v oblasti strojírenství. V 1,7 % inzerátů šlo o vzdělání v oblasti elektrotechniky a elektroniky včetně IT oborů. Třetí nejčastěji hledané byly obory ekonomické (3,3 %).

Relativně často byl **požadavek na obor vzdělání uveden u hl. klasifikační třídy 7 (řemeslníci a kvalifikovaní dělníci)**, a to v **10,4 % inzerátů**. Jednoznačně zde šlo o vzdělání v oblasti technických oborů – 6,7 % v technických oborech bez bližší specifikace, 1,3 % v oblasti strojírenství a 1,9 % v oblasti elektrotechniky a elektroniky (včetně IT).

U profesí zařazených do hlavní klasifikační třídy 5 (pracovníci ve službách) byl požadavek na obor vzdělání formulován v **6,9 % inzerátů**, přičemž jednoznačně šlo o vzdělání v oborech gastronomie, hotelnictví a pohostinství (6,8 %).

U ostatních klasifikačních tříd byl požadavek na obor vzdělání uveden v méně než 5 % inzerátů. **U hlavní klasifikační třídy 4** to bylo v 4,4 % inzerátů, **u hlavní třídy 6** to nebyl ani jeden inzerát. V inzerátech hledající pracovníky zařazené **do hlavní klasifikační třídy 8** byl požadavek na obor vzdělání uveden v 3,7 % inzerátů a **u hlavní klasifikační třídy 9** nebyl ani jeden inzerát se specifikací oboru vzdělání.

Pokud se podíváme na výsledky v časové řadě, je patrné, že výše vzdělání byla v roce 2012 požadována méně často než v roce 2010 (o 7 procentních bodů) a četnost výskytu tohoto znaku se vrátila k četnosti z roku 2005. Ačkoliv ve srovnání s rokem 2010 se navýšil podíl inzerátů, ve kterých byl uveden požadavek na obor vzdělání, stále je tento podíl nižší než v době prvního šetření z roku 2005. Zdá se, že inzerenti pokračují v trendu, kdy požadavky na obor vzdělání jsou velmi málo časté. To může být důsledkem jak nízkého zájmu inzerentů o konkrétní specifický typ vzdělání (velmi často se stává, že volné pracovní místo je možné obsadit pracovníky s různým oborem vzdělání). V inzerátech, kde byl obor vzdělání deklarován, šlo nejčastěji o vzdělání technického, zdravotnického nebo ekonomického směru. Stejně jako v roce 2007 a 2005 je případná poptávka orientována na ekonomické a technické vzdělání. Tyto obory byly stejně jako v předchozích letech zcela dominantní.

Současně jsme zaznamenali i rozdílnou strukturu požadované úrovně dosaženého vzdělání. V roce 2012 bylo nejčastěji požadováno středoškolské vzdělání, v roce 2010 byl kladen důraz na vyučení, v roce 2007 vysokoškolské vzdělání a v roce 2005 minimálně maturitní vzdělání (tedy maturitní nebo vysokoškolské vzdělání). Rozdílnost požadavků je možné vysvětlit rozdílným ekonomickým cyklem – v době ekonomické prosperity se zaměstnavatelé soustředili na požadavky u nejvíce kvalifikovaných profesí. V obdobích méně ekonomicky příhodných se jejich požadavky přesunují i směrem k méně kvalifikačně náročným profesím. Dále může tento přesun souviset i se změnou struktury poptávaných profesí v inzerci v denním tisku – je zde patrný posun k profesím nižších kvalifikačních tříd, což s sebou nese i změnu požadavků na absolvované vzdělání. Současně můžeme dále předpokládat, že pokles podílu inzerátů s požadovaným vysokoškolským vzděláním neznamená, že ho zaměstnavatelé nepožadují, ale u řady profesí ho předpokládají.

Také v šetření z roku 2012 se potvrdilo zjištění z předchozích šetření, kdy **ani jeden inzerát neuváděl požadavek na absolvování vyšší odborné školy**. To může být do jisté míry ovlivněno i tím, že v části inzerátů byl uveden požadavek na absolvování minimálně středního vzdělání s maturitou, což zahrnuje jak střední vzdělání s maturitou a vysokoškolské vzdělání, tak i vzdělání získané na vyšší odborné škole. Současně však absence jakékoliv zmínky o absolvování vyšší odborné školy poukazuje na fakt, že zaměstnavatelé s tímto typem vzdělání nejsou připraveni pracovat.

2.3 Požadavky na věk pracovníků

Tak jako v předchozích letech, i v šetření z roku 2012 jsme sledovali, zda se v inzerátech objevil požadavek na věk pracovníků. Ten nebyl **uveden v absolutní většině inzerátů – 99,2 %**, což představuje 34 inzerátů. Také ve všech předchozích šetřeních byl požadavek na věk uveden v méně než 1 % inzerátů. Tyto výsledky jsou ovlivněny přijetím protidiskriminačních opatření, která zakazují zaměstnavatelům dotazovat se uchazečů o zaměstnání na jejich věk. Ačkoliv při samotném přijímacím řízení hraje věk uchazečů zřejmě nezanedbatelnou roli, v rámci inzertní nabídky zaměstnání se zákaz uvádění věkových omezení ve většině případů respektuje.

Pokud se podíváme na 0,8 % inzerátů (tedy 34 případů), ve kterých byl požadavek na věk uveden, vidíme, že jde o inzeráty, které v 13 případech požadovaly věk do 30 let, v 10 inzerátech věk do 25 let, v 7 inzerátech minimálně 18 let a ve 4 případech šlo o minimálně 25 let.

V souvislosti se skupinami profesí byl věk nejčastěji požadován u kuchařů a číšníků (klasifikační třída 512) – ve 12 případech šlo o požadovaný věk do 30 a ve 4 případech o minimální věk 25 let. Další relativně častou skupinou, u které byl uveden požadovaný věk, byli **dělníci v zemědělství (klasifikační třída 611)**, kde v 10 inzerátech byl požadován věk do 25 let. Minimálně 18 let pak bylo požadováno u inzerátů hledajících pracovníky pro profesi **prodavačů (klasifikační třída 521)** – 2 inzeráty, **manekýnů (klasifikační třída 523)** – 2 inzeráty a také **u pracovníků ostrahy (klasifikační třída 516)** – 2 inzeráty.

V absolutní většině inzerátů není požadavek na věk uveden. Inzeráty, kde byla věková hranice uvedena, lze rozdělit na dvě skupiny. V první skupině jsou ty, které hledají profese, které je možné vykonávat až od určitého věku (například pracovníci ostrahy), ve druhé skupině jsou inzeráty, kde byl věk omezen horní hranicí, a to bylo vesměs cíleno na mladší věkové skupiny (do 30 let, do 25 let). Zde šlo o pracovníky v zemědělství nebo o profese z oblasti služeb (prodavač, manekýn). U první skupiny je uvedení minimálního věku důležité, neboť profesi nemůže vykonávat člověk mladší, než je požadovaný věk. U druhé skupiny je možné požadavek věku označit za diskriminační, neboť do věkového omezení vstupují jiné důvody než překážka při výkonu povolání.

2.4 Genderové požadavky

K dalším sledovaným znakům patřily také genderové požadavky. Obdobně jako u věku musíme říci, že **absolutní většina inzerátů – 97,8 % – požadavek na pohlaví uchazeče neobsahovala**. Ačkoliv jde o velmi vysoký podíl inzerátů (a takřka shodný s výsledkem z roku 2010 – 97,6 % inzerátů), je zde nutné zmínit, že ve srovnání se šetřeními z roku 2007 a 2005 došlo k mírnému zhoršení – v roce 2007 požadavek na pohlaví uchazeče nebyl uveden v 99,5 %, v roce 2005 to bylo v 98,4 % inzerátů v denním tisku. Stejně jako u požadavku na věk, i zde je patrný vliv antidiskriminačních opatření, která zakazují diskriminaci na pracovním trhu podle pohlaví pracovníků. Ve 2,2 % inzerátů (95 inzerátů vyjádřeno v absolutních počtech), kde byl genderový požadavek uveden, byla ve 59 inzerátech hledána na danou pracovní pozici žena a v 36 inzerátech byl uváděn muž.

U struktury požadovaných profesí bylo pohlaví uchazeče o zaměstnání požadováno **zejména u profese kuchaři, číšníci a servírky (klasifikační třída 512)**, kde v 27 inzerátech byla hledána žena. Dále šlo o **pokrývače, izolatéry (klasifikační třída 713)**, kde v 16 inzerátech hledali muže. Genderový pohled byl uveden i v inzerátech hledajících **pracovníky ostrahy (třída 516)**, a to v 9 případech muže a v 2 inzerátech ženu. Požadavek ohledně pohlaví pracovníka se objevil také **u uklízečů a pomocníků v domácnosti (třída 913)**, kde **v 11 inzerátech hledali přímo ženu**. Ve 4 inzerátech pak byly hledány **masérky a kosmetičky (klasifikační třída 514)**.

Z porovnání hodnot v časové řadě vyplývá, že **zaměstnavatelé již přivykli na genderovou rovnost při hledání zaměstnanců**, i když se samozřejmě mohou vyskytnout případy, kdy je při samotném přijetí do zaměstnání upřednostněn uchazeč na základě preferování určitého pohlaví. Jak je zřejmé, častěji je hledána žena, a to i u profesí, kde není již z prvního pohledu zřejmé proč (například kuchaři, číšníci, servírky). Naopak u některých povolání je zřejmé, že pohlaví hraje určitou roli (například pracovníci ochranky či pomocníci v domácnosti). Zde zřejmě přetrvávají určité stereotypy o představě toho, kdo má dané povolání vykonávat. Současně stojí za povšimnutí, že stejně jako v předchozích letech je požadavek ohledně pohlaví uchazeče spojen především s profesemi z oblasti služeb, i když na rozdíl od předchozích šetření se požadavek na pohlaví objevil i u dělnických profesí (viz třída 713 – pokrývači, izolatéři). U vysoce kvalifikovaných profesí se tento typ požadavku nevyskytuje vůbec nebo jen minimálně.

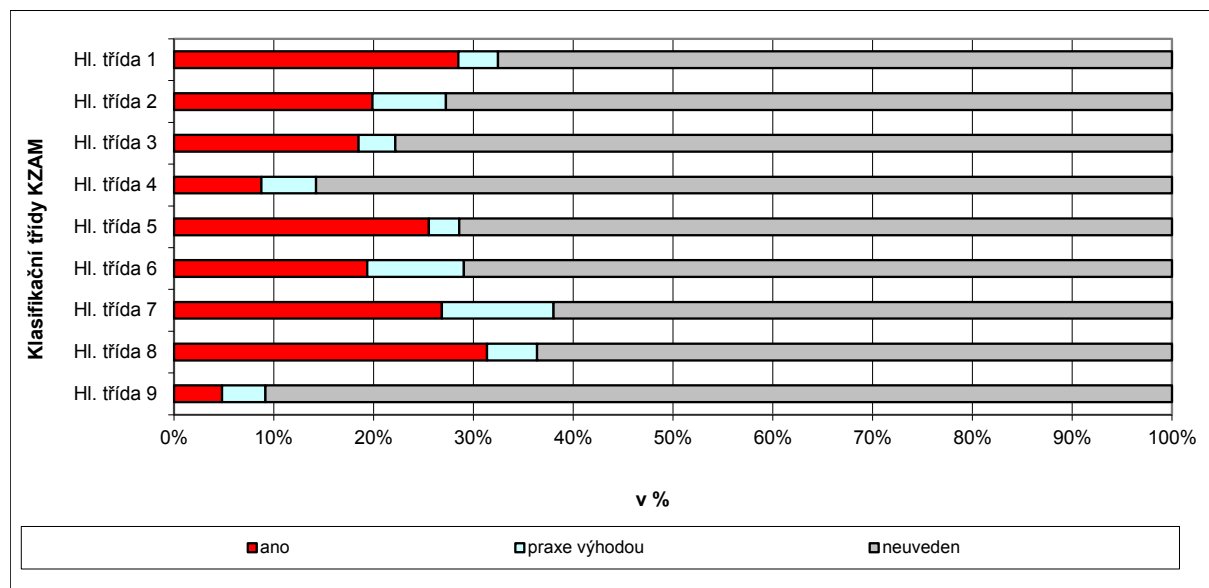
2.5 Požadavky na praxi uchazečů

Požadavek na praxi v oboru byl uveden v 27,0 % inzerátů (1 149 případů), což je o 3,8 procentního bodu více než v roce 2010 a o dva procentní body více než v roce 2007. Současně je to však o takřka 14 procentních bodů méně než v roce 2005. V 21,4 % inzerátů byl požadavek na praxi uveden přímo a v 5,6 % inzerátů byla případná praxe výhodou při přijímacím řízení. Jak jsme již uvedli v předchozích analýzách, je požadavek na praxi v oboru specifickým nárokem zaměstnavatelů, který není možné získat ani znalostmi ani dovednostmi, ale který je závislý pouze na době, kterou uchazeč o zaměstnání strávil výkonem dané nebo alespoň velmi podobné profese. Ačkoliv je požadavek na praxi uveden v relativně malém podílu inzerátů, její význam je značný. Dá se předpokládat, že mnoho zaměstnavatelů požadavek na praxi neuvádí, ale přihlíží k ní při přijímání pracovníka.

Požadavek na praxi je spojován především s více kvalifikovanými profesemi:

- VŠ pedagogové (třída 231) – 81,5 %,
- manažeři, vedoucí pracovníci (třída 122) – 63,2 %,
- mechanici, opraváři (třída 742) – 42,5 %,
- výrobci, zpracovatelé potr. výrobků (třída 741) – 44,4 %,
- řidiči motorových vozidel (třída 832) – 42,9 %.

Obrázek 3: Požadavek na praxi u hlavních klasifikačních tříd KZAM v inzerci v denním tisku v roce 2012

Jak vidíme, požadavek na praxi je spojen jak s řídicími či odbornými profesemi, tak i s odbornými dělnickými profesemi. Požadavek na praxi i u **dělnických profesí** se poprvé

výrazněji projevil v šetření z roku 2010 a v roce 2012 tento trend pokračoval. Jde opět o důsledek změn na trhu práce, kdy oproti předchozím letům je dostatek pracovníků a méně pracovních příležitostí, takže si zaměstnavatelé mohou klást zvýšené nároky.

Jak je z grafu zřejmé, **nejčastěji byl požadavek na praxi spojován se 7. hlavní třídou (řemeslníci a kvalifikovaní dělníci)** a s hlavní třídou 8 (dělníci pro obsluhu strojů). Jde o dělnické profese a opět se zde potvrzuje, že zaměstnavatelé kladou nároky především na kvalifikovaná dělnická povolání. Praxe je dále vyžadována u pracovníků z hlavní klasifikační třídy 1 (řídící pracovníci), což je celkem předpokládaný výsledek. Pokud má pracovník vykonávat řídící funkci, je nezbytné, aby měl již určité zkušenosti. Vyšší nároky na praxi deklarovali zaměstnavatelé také vůči pracovníkům z *hlavní třídy 6 (dělníci v zemědělství)*, hlavní třídy 5 (*provozní pracovníci ve službách*), a třídy 2 (*vysoce kvalifikované profese*) a také hlavní třídy 3 (*technici*). *Již méně často byla praxe spojena s profesemi z hlavní třídy 4 (administrativní pracovníci).* **Nejmenší nároky na praxi lze najít u klasifikační třídy 9 (pomocní dělníci).** Zde byl počet inzerátů s požadavkem na praxi minimální. Z grafu je patrné, že nároky na praxi jsou spojeny zejména s klasifikačními třídami, v nichž jsou zahrnuty odborné profese včetně profesí dělnických.

Ačkoliv v mnoha případech se výsledky šetření z roku 2012 velmi často podobají výsledkům z roku 2005, v otázce praxe je situace jiná. Výsledky jsou podobné výsledkům z roku 2010 a také v roce 2007. Zatímco v roce 2005 bylo pouze několik profesí, u kterých nebyla praxe vyžadována vůbec či pouze ojediněle, v roce 2012 a 2010 je situace odlišná. **V absolutní většině profesí je praxe požadována v méně než 40 % případů.** To neznamená, že praxi přestali zaměstnavatelé očekávat, ale je pravděpodobné, že ji zjišťují u přijímacího pohovoru či ze zaslaného životopisu.

Šetření z roku 2012 potvrdilo, že trvá trend z roku 2010, kdy **požadavek na praxi začal být spojován nejen s manažerskými pozicemi, ale také s kvalifikovanými dělnickými profesemi.** Dále je patrné, že trvá stav nastartovaný v roce 2007, kdy zaměstnavatelé požadavky na praxi z inzerce v denním tisku vytlačili. Dá se předpokládat, že rozsahem praxe uchazeče o pracovní místo se zabývají v následných krocích přijímacího řízení (životopis, pohovor).

2.6 Požadavky na práci s počítačem

Schopnost pracovat s počítačem patřila k další oblasti, která byla zařazena mezi sledované znaky. V šetřeních jsme sledovali, jak se stále větší zapojení počítačů do pracovního i osobního života odráží i v požadavcích zaměstnavatelů, které demonstrují prostřednictvím inzerce. Při analýze jsme rozlišovali, zda zaměstnavatel požaduje „běžnou“ či „odbornou“ schopnost práce s počítačem (tzn. znalost uživatelská versus znalost např. programovacích jazyků) a znalost grafických programů.

Nutnost „počítačové gramotnosti“ byla specifikována v 11,1 % inzerátů. To odpovídá zjištěním z roku 2010, kdy znalost práce s počítačem byla deklarována v 10,2 % inzerátů. To je výrazně méně než v roce 2007 a v roce 2005. V roce 2007 byla schopnost pracovat s počítačem uvedena v 24,1 % inzerátů, v roce 2005 dokonce v 27,9 %. Jak vidíme, u této schopnosti se v roce 2010 projevil výrazný pokles, který přetrval i v roce 2012. Tento pokles však nemusí znamenat, že zaměstnavatelé tuto schopnost neočekávají. Spíše se zde projevuje to, že schopnost pracovat s počítačem považují zaměstnavatelé za natolik samozřejmou, že už ji ani neuvádějí v požadavcích v inzertní nabídce pracovních příležitostí.

Nejčastěji se v inzerátech objevovaly požadavky na „běžnou“ znalost práce s PC, a to v 8,8 % inzerátů (v roce 2010 to bylo v 9,2 % inzerátů, v roce 2007 v 20,8 % a v roce 2005 pak v 23,5 %). Znalost grafických programů inzerovali zaměstnavatelé v 0,9 % inzerátů. V roce 2010 to bylo takřka shodné, neboť šlo o 0,8 % inzerátů, v roce 2007 to bylo v 0,5 % inzerátů a v roce 2005 byl tento požadavek uveden v 1,5 %. Požadavek na znalost odborných, programátorských programů byl deklarován v 1,3 % inzerátů, což je více než v roce 2010, kdy šlo o 0,2 % inzerátů. V roce 2007 to bylo v 2,8 % inzerátů.

To, že znalost práce na počítači je výhodou, bylo uvedeno pouze v jednom inzerátu, kde byl uveden grafický program. Je tedy zřejmé, že pokud inzerenti uvedou požadavek na znalost práce na počítači, pak tuto dovednost vyžadují. Není pro ně jen bonusem navíc.

Profese, u kterých jsme relativně nejčastěji zaznamenávali nároky na běžnou znalost práce s PC, byly následující:

- učitelé na VŠ (třída 231) – 40,7 % (11 případů),
- odborní administrativní pracovníci (třída 343) – 32,0 % (33 případů),
- obchodní zástupci, makléři, pojišťovací agenti (třída 341) – 30,3 % (67 případů),
- skladníci, dispečeri (třída 413) – 29,0 % (9 případů),
- telefonisté, recepční (třída 422) – 28,6 % (30 případů),
- zdravotní asistenti (třída 322) – 28,0 % (7 případů).

U těchto profesí se podíl inzerátů obsahujících požadavek na běžnou znalost práce s počítačem pohyboval přes 25 %. Současně je však nezbytné si uvědomit, že u některých, zejména vysoce kvalifikovaných profesí předpokládají zaměstnavatelé znalost práce s počítačem automaticky a nemají potřebu tento požadavek uvádět do inzerátu.

Nároky na znalost grafických programů inzerenti nejčastěji deklarovali pro tyto profese:

- novináři, redaktoři, umělečtí pracovníci (třída 245) – 33,3 % (1 případ),
- fotografové, zvukaři (třída 313) – 13,9 % (5 případů),
- techničtí inženýři (třída 214) – 11,9 % (19 případů).

Znalost programovacích jazyků a jiná „odborná znalost“ se týkala profesí:

- programátoři (třída 213) – 67,2 % (39 případů),
- technici IT (třída 312) – 19,0 % (4 případy).

Požadavek na práci s počítačem je v inzerátech v denním tisku v posledních dvou šetřeních uváděn méně často než dříve. Je to zřejmě důsledek toho, že práce s počítačem se stává již standardem u většiny nemanuálních profesí, takže ji zaměstnavatelé již neuvádějí. Současně se však tento požadavek objevuje i u některých dělnických profesí, a to zejména tam, kde jde o obsluhu strojů. Jde tak většinou o práci s počítačem řízených strojů, kde je znalost práce s PC nutností. Úbytek uvedených požadavků na práci s PC a současně i jejich uvádění u dělnických profesí spojených s obsluhou strojů ukazuje na to, že počítačová gramotnost se stává běžným pracovním nástrojem a její osvojení je nutné pro uplatnění na trhu práce u značného množství profesí.

2.7 Požadované jazykové schopnosti

Při sledování toho, zda a v jaké míře je znalost jazyků vyžadována v inzertní nabídce zaměstnání, jsme se zajímali o to, zda inzerenti v případě, že požadují znalost cizího jazyka, dávají přednost aktivní znalosti daného jazyka, popř. více jazyků, či zda je taková znalost spíše „výhodou“, která zvyšuje možnost získání daného zaměstnání.

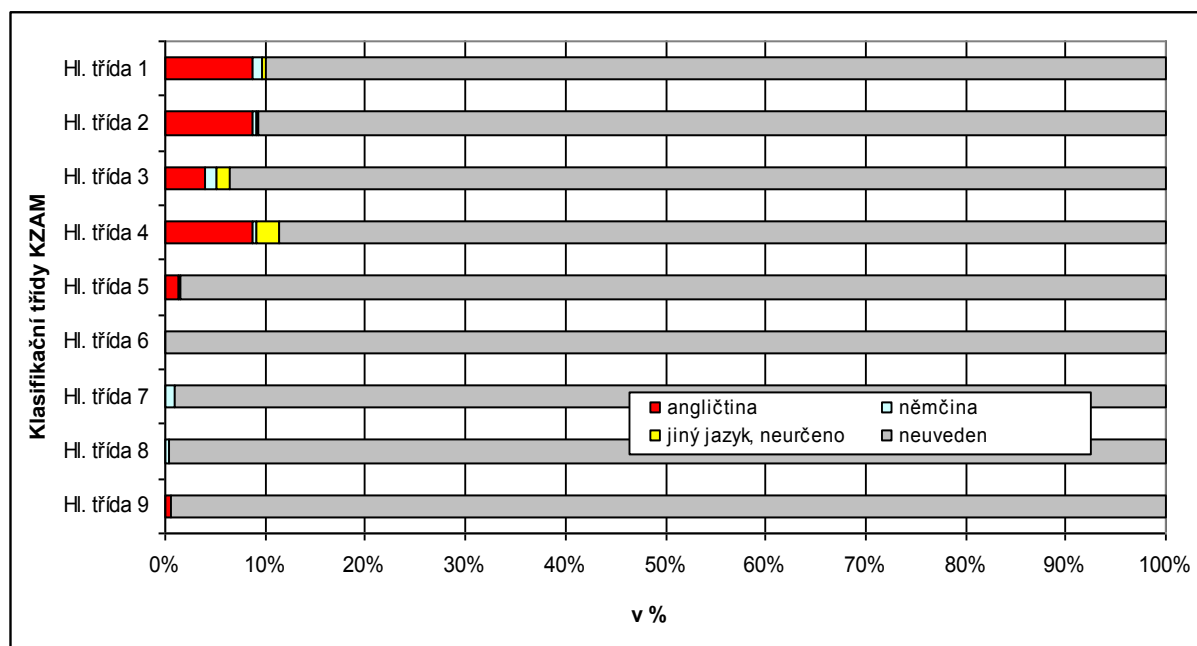
Šetření ukázalo, že **znalost cizího jazyka byla vyžadována v 9,7 % inzerátů**, přičemž v 4,1 % inzerátů šlo o požadavek na znalost cizího jazyka bez specifikace úrovně znalostí, v dalších **4,7 % byla požadována aktivní znalost** a pouze v 2,2 % byla znalost cizího jazyka považována za výhodu. To zhruba odpovídá výsledkům z roku 2010, ale je to výrazně méně oproti šetřením z roků 2007 a 2005. V roce 2010 byla aktivní znalost cizího jazyka požadována v 5 % inzerátů a jako výhoda byla specifikována v 1,3 %. V roce 2007 byly hodnoty výrazně vyšší, když aktivní znalost cizích jazyků byla požadována v 24,8 % inzerátů a v roce 2005 tomu tak bylo v 21,9 % inzerátů.

Zaměstnavatelé nejčastěji požadovali aktivní znalost jednoho světového jazyka, a to zpravidla angličtiny – tento požadavek byl specifikován v 2,9 % inzerátů. V roce 2010 to bylo v 3,1 % inzerátů, přičemž v předchozích šetřeních to bylo výrazně častěji – v roce 2007 šlo o 24,8 % inzerátů a v roce 2005 o 21,9 %. **Druhým nejčastějším požadovaným jazykem byla němčina**, která byla uvedena v 0,6 % inzerátů (v roce 2010 to bylo v 1,1 %

inzerátů, v roce 2007 pak v 2,7 % inzerátů). U ostatních jazyků byla aktivní znalost požadována jen ojediněle – ruština v 13 inzerátech, francouzština ve 3 inzerátech, španělština v 1 inzerátu. Znalost cizího jazyka bez bližšího určení uvedly 2 inzeráty.

Pokud byla aktivní znalost alespoň jednoho cizího jazyka v inzerátu uvedena, pak se to týkalo zejména **vysoce kvalifikovaných povolání, která jsou soustředěna především v klasifikačních třídách 1 až 3, respektive 4, a částečně také v hlavní třídě 5.** V těchto třídách (s výjimkou hlavní třídy 5) je aktivní znalost cizího jazyka vyžadována ve více než 5 %. V hlavní klasifikační třídě 1 byla nutnost aktivní znalosti cizího jazyka uvedena ve 10,1 % (v roce 2012 to bylo ve 14,9 %, v roce 2007 to pak bylo v 78,2 %), v hlavní třídě 2 byla aktivní znalost jednoho cizího jazyka uvedena v 9,8 % (v roce 2010 to bylo v 12,6 %, v roce 2007 šlo o 56,8 %). V profesích náležejících do hlavní třídy 3 to bylo v 6,4 % (v roce 2010 šlo o 5 % inzerátů, v roce 2007 pak o 34,9 %), v profesích hlavní třídy 4 byla aktivní znalost cizího jazyka vyžadována v 11,3 % inzerátů (v roce 2010 to bylo v 9 %, v roce 2007 pak 28,3 %) a v inzerátech hledajících pracovníky z hlavní třídy 5 šlo o 1,5 % (v roce 2010 to bylo 5,6 %, v roce 2007 tomu tak bylo v 3,1 %). V ostatních třídách byla znalost cizího jazyka požadována v méně než 1,5 % inzerátů. Jazykovou vybavenost zaměstnavatelé požadují především u těch profesí, kde je značný předpoklad, že pracovníci s cizím jazykem přijdou do styku (což se do značné míry týká i administrativních pracovníků). U dělnických povolání je taková pravděpodobnost velmi malá, i když vyloučit zcela nejde. Může jít například o práci se stroji, kde mohou být pokyny v cizím jazyce či mohou být pracovníci vysíláni do ciziny.

Obrázek 4: Požadavek na aktivní znalost alespoň jednoho cizího jazyka podle hlavních klasifikačních tříd KZAM v inzertní nabídce v denním tisku v roce 2012

Požadavek na aktivní znalost angličtiny jsme nejčastěji zaznamenali u profesí:

- VŠ pedagogové (třída 231) – 48,1 % (13 případů),
- učitelé ZŠ (třída 233) – 30,8 % (4 případy),
- učitelé SŠ (třída 232) – 28,8 % (8 případů).

Němčina byla vyžadována zejména u profesí:

- montéři (třída 712) – 3 případy,
- bezpečnostní technici (třída 315) – 3 případy,
- referenti nákupu (třída 341) – 3 případy,
- mechanici, opraváři (třída 723) – 3 případy,
- skladníci (třída 833) – 2 případy,
- lektori (třída 334) – 2 případy.

Aktivní znalost dvou cizích jazyků byla v inzerátech nárokována jen velmi málo. Nároky na aktivní znalost druhého cizího jazyka obsahovalo pouze **0,6 % inzerátů** (v roce 2010 šlo o 1,1 %, v roce 2007 to bylo také 0,6 % inzerátů). Relativně nejčastěji jsme tento požadavek nacházeli **u technických vědců a inženýrů, VŠ pedagogů, obchodních agentů a sekretářek a asistentů.** Častěji byla jako druhý jazyk žádána němčina (8 inzerátů), následovala francouzština (3 inzeráty) a angličtina (2 inzeráty). V 11 inzerátech byla žádána aktivní znalost druhého jazyka bez jeho specifikace.

Znalost cizího jazyka „výhodou“ uvádělo velmi málo inzerátů – v případě požadavku pouze na jeden jazyk to bylo v 1,1 % inzerátů, u druhého jazyka šlo také o 1,1 %. V případě požadavku pouze na jeden jazyk šlo nejčastěji o angličtinu a němčinu. V případě požadavků na dva jazyky šlo nejčastěji o ruštinu a němčinu.

Šlo zejména o profese:

- *vedoucí pracovníci, manažeři (třída 123,122),*
- *recepční (třída 422),*
- *číšníci, servírky (třída 512),*
- *fyzioterapeuti (třída 322),*
- *prodavači (třída 522).*

Ze šetření z roku 2012 jsme získali obdobné výsledky jako v roce 2010 – potvrdil se trend poklesu deklarovaných nároků na znalost cizího jazyka v inzerci v denním tisku. V roce 2007 byl požadavek na znalost cizího jazyka deklarován ve čtvrtině inzerátů, v roce 2005 ve více jak pětině inzerátů, kdežto v roce 2010 to bylo v méně než 5 % a v roce 2012 ve 4,7 % inzerátů. Stejně jako u práce s počítačem můžeme i u znalosti cizího jazyka předpokládat, že zejména u kvalifikovaných pozic jde o předpokládanou dovednost. Současně se zde může projevit vliv struktury poptávaných profesí v inzerci v denním tisku, kde zejména v posledních dvou šetřeních je patrný příklon k manuálním profesím, u kterých požadavky na jazykovou vybavenost nejsou tak časté jako u profesí nemanuálních. Pokud jde o jednotlivé profesní třídy, u kterých byla i v roce 2012 znalost cizího jazyka vyžadována relativně nejčastěji, pak jde o profese podobné těm z předchozích šetření. Znalost cizího jazyka byla deklarována **u vysoce odborných a technicko-administrativních profesí a také u obslužných profesí.**

2.8 Požadované osobnostní vlastnosti

Stejně jako v předchozích letech jsme v rámci monitoringu inzertní nabídky zaměstnání sledovali, jaké osobnostní vlastnosti zaměstnavatelé v inzertní nabídce zaměstnání uvádějí. Inzerenti uváděli jak pracovní a sociální dovednosti obecnějšího charakteru (např. schopnost komunikace, spolehlivost, adaptabilitu včetně příjemného vzhledu a vystupování), tak požadavky specifické (např. znalost vyhlášky 50³, vlastnictví živnostenského oprávnění, svářečského průkazu, vlastnictví auta apod.). I tyto požadavky byly tedy do analýzy inzerce zařazeny.

Požadavky na široké osobní vlastnosti a dovednosti jsou častější u některých typů povolání, naopak u jiných profesí bývá kladen důraz spíše na konkrétní znalosti, popř. zkušenosti. V tabulce v příloze inzerce v denním tisku (Příloha 6) jsou uvedeny jednotlivé vlastnosti a dovednosti a procento inzerátů, ve kterých byla daná vlastnost požadována.⁴

³ Vyhláška 50/1978 Sb. Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu, o odborné způsobilosti v elektrotechnice.

⁴ Je nutné si uvědomit, že inzerující subjekty často uváděly více položek, procentní podíly tudíž nedávají 100 %.

Požadavek na alespoň jednu osobnostní vlastnost jsme zaznamenali v **16,9 % inzerátů**. V roce 2010 to bylo o 7,6 procentního bodu více a v roce 2007 dokonce o 31,1 procentního bodu více a v roce 2005 pak 25,6 procentního bodu více.

*Nejčastěji bylo uvedení požadavku na nějakou **osobnostní vlastnost** spojeno s těmito profesemi:*

- *obsluha strojů (třída 823) – 53,0 %,*
- *ostatní pedagogové (třída 34) – 35,0 %,*
- *obchodní zástupci, pojišťovatelé (třída 341) – 34,8 %,*
- *kosmetičky, maséři (třída 514) – 31,5 %,*
- *finanční experti, personalisté (třída 241) – 31,2 %,*
- *vedoucí velkých útvarů, organizací (třída 121) – 30,8 %,*
- *vedoucí menších útvarů, organizací (třída 123) – 30,2 %,*
- *pečovatelé, ošetřovatelé (třída 513) – 30,0 %.*

Z pohledu nejčastěji požadovaných vlastností stejně jako v předchozích šetřeních figurují na prvním místě **komunikační schopnosti**, které se objevily v 3,8 % inzerátů. Následuje **flexibilita, adaptabilita, dynamika** (3,3 %), **samostatnost** (2,6 %), **zodpovědnost** (2,5 %), **pracovitost** (2,4 %), **spolehlivost** (2,3) a **organizační schopnosti** (2,2 %). Relativně často zaměstnavatelé dále požadovali příjemné, reprezentativní vystupování (1,4 %), ochotu učit se (1,3 %), iniciativu, pozitivní přístup (1,1 %) a obchodní talent (1,0 %). Ostatní vlastnosti a dovednosti se vyskytly v méně než 1 % inzerátů. Ve více než půl procentu inzerátů požadovali inzerenti bezúhonnost, čistý trestní rejstřík (0,9 %), dále pečlivost, serióznost (0,8 %), osobní nasazení (0,7 %), dobrý zdravotní stav (0,6 %), podnikavost (0,5 %) a schopnost týmové spolupráce (0,5 %).

Požadavek na komunikační schopnosti byl stejně jako v předchozích šetřeních nejčastější položkou z požadovaných vlastností a dovedností, která se v inzerátech vyskytovala. Obdobně jako v předchozím šetření jsou komunikační dovednosti důležité především pro **vedoucí pracovníky, manažery (třída 123), ekonomy, hl. účetní či pracovníky v pojišťovnictví (třída 241), obchodní zástupce (třída 341), sekretářky (třída 411) a recepční, telefonisty (třída 422) a prodavače (třída 521)**. Ačkoliv je v inzerci z roku 2012 patrný výrazný příklon k dělnickým profesím, požadavek na tuto vlastnost se neobjevil u žádné dělnické profese. Vesměs jde o profese, u kterých je častý osobní kontakt – se zákazníky, podřízenými nebo kolegy.

Flexibilita, adaptabilita a dynamika byla vyžadována zejména **u pracovníků ve zdravotnictví – lékařů (třída 222), vedoucích menších útvarů (třída 123), obchodních zástupců (třída 341), úřednických povolání (třída 413, 411), nástrojařů, soustružníků (třída 722) a u dělníků pro obsluhu strojírenských strojů (třída 821)**.

Samostatnost byla uváděna nejčastěji ve spojení s **vedoucími útvarů, řediteli (třída 123), techniky (třída 311), obchodními zástupci (třída 341), obchodními agenty (třída 342), účetními, odbornými referenty (třída 343), sociálními pracovníky (třída 346), kuchaři, číšníky (třída 512) a elektromechaniky (třída 724)**.

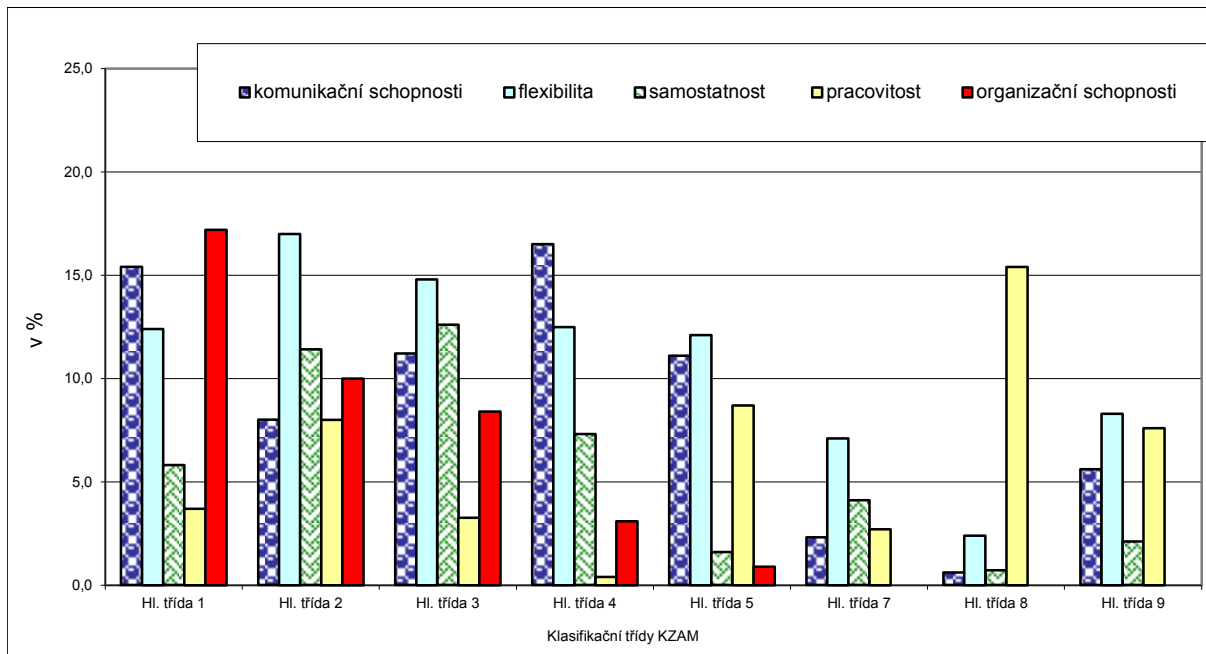
Zodpovědnost byla uvedena především ve spojitosti s **techniky (třída 311), kuchaři, číšníky (třída 512), prodavači (třída 521) a řidiči (třída 832)**.

Pracovitost, pracovní nasazení bylo spojeno zejména s profesemi **obchodní zástupci, pojišťovací agenti (třída 341), kuchaři, číšníci (třída 512), prodavači (třída 521), svářeči, klempíři (třída 721), elektromechanici (třída 724) a řidiči zemědělských strojů (třída 833)**.

Spolehlivost byla zejména poptávána v inzerátech, ve kterých byli hledáni **ekonomové, hl. účetní či pracovníci v pojišťovnictví (třída 241), obchodní zástupci, pojišťovací agenti (třída 341), kuchaři, číšníci (třída 512), prodavači (třída 521), pokrývači, izolatéři (třída 713), svářeči, klempíři (třída 721), nástrojaři, soustružníci (třída 722), truhláři, řezbáři (třída 742) a řidiči automobilů i zemědělských strojů (třída 832, třída 833) a také pomocníci v domácnosti (třída 913)**.

Organizační schopnosti by měli mít zejména **řídící pracovníci, manažeři (třída 121, 122 a 123), techničtí inženýři (třída 214), obchodní agenti (třída 342), administrativní pracovníci včetně sekretářek (411), úředníci v dopravě a skladech (413) a také pracovníci ochrany a ostrahy (třída 516).**

Obrázek 5: Vybrané požadované vlastnosti podle hlavních klasifikačních tříd KZAM v inzertní nabídce v denním tisku v roce 2012*

* Z důvodu malého počtu inzerátů byla vynechána klasifikační třída 6.

Zcela podle očekávání se **požadavky na osobnostní vlastnosti soustředily zejména do klasifikačních tříd 1–4 a také do 5. klasifikační třídy**, ve které jsou soustředěny obslužné profese (číšníci, kuchaři, kadeřnice, kosmetičky apod.). U hlavní třídy 1 až 4 a částečně také u hlavní třídy 5 se stěžejní osobnostní vlastností či dovedností jeví zejména **schopnost komunikace, flexibilita a samostatnost**. Ačkoliv nároky na osobnostní vlastnosti u dělnických profesí nejsou tak výrazné (u klasifikačních tříd 7 až 9 je podíl požadovaných osobnostních vlastností nižší), přesto je nelze opominout. Jako dominantní se zde jeví zejména požadavek **na pracovitost a flexibilitu**.

V roce 2012 došlo k dalšímu poklesu inzerátů, ve kterých byl uveden požadavek alespoň na jednu osobnostní vlastnost či schopnost. K poklesu těchto požadavků došlo už v šetření z roku 2010. Pokud byly tyto požadavky v inzerátu deklarovány, pak do popředí vystupují především **komunikační dovednosti**, což je stejné jako v předchozích šetřeních. Následují požadavky na flexibilitu, adaptibilitu a dynamiku, dále na samostatnost a zodpovědnost. Na rozdíl od předchozího šetření deklarují zaměstnavatelé tedy spíše obecněji laděné nároky, které jsou vesměs odvozeny ze soft skills. Je zajímavé, že zejména požadavky na flexibilitu či samostatnost a zodpovědnost nejsou spojeny pouze s řídicími či administrativními pozicemi, ale objevily se i u dělnických profesí.

2.9 Požadavky na řidičský průkaz

Požadavek na vlastnictví řidičského průkazu byl uveden v 12,2 % inzerátů. To je podobné jako v roce 2010, kdy to bylo v 11,1 % inzerátů. V roce 2007 to bylo v 13,7 % a v roce 2005 pak v 17,0 % inzerátů. Nejčastěji byl uváděn požadavek na řidičské oprávnění skupiny B, a to v 8,3 % (v roce 2010 to bylo 8,6 %, v roce 2007 v 12,5 % a v roce 2005 pak v 14,6 %). Jiná řidičská skupina byla požadována v 3,5 % inzerátů (v roce 2010 šlo o 2,1 % inzerátů, v roce 2007 o 1,2 % a v roce 2005 pak o 2,3 % inzerátů). Kromě **řidičů**

automobilů a automechaniků, kde je řidičský průkaz předpokladem pro výkon profese, se požadavek na řidičský průkaz nejčastěji objevoval u inzerátů hledajících **obchodní zástupce či obchodní agenty**. Požadavek na řidičský průkaz se objevil také u inzerátů hledajících **vedoucí útvarů, ředitele**. Jak vidíme, požadavek na vlastnictví řidičského průkazu se prolíná naskrz různorodými profesemi a záleží na uvážení zaměstnavatele, jak je pro něj možnost vlastní mobility pracovníků důležitá.

2.10 Finanční ohodnocení

Velmi důležitým atributem, kterému jsme v rámci naší analýzy věnovali pozornost, byla **nabídka finančního ohodnocení**. Jeho výše poukazuje na to, jakou pozici má daná profese na pracovním trhu. Ačkoliv finanční ohodnocení, které je v inzerátech nabízeno, samozřejmě neodpovídá skutečnému rozvržení platů v daných profesích, jde o zajímavý údaj, který napomáhá vytvoření obrazu inzerovaných profesí.

Nabízená mzda byla uvedena v 56,4 % inzerátů. To je výrazně více než v předchozích šetřeních, kdy v roce 2010 bylo finanční ocenění uvedeno v 13,7 % inzerátů, v roce 2007 to bylo v 22,7 % a v roce 2005 v 15,9 %. V roce 2012 se tak nabídka finančního ocenění objevila ve více než polovině inzerátů a současně je to také poprvé, kdy nejčastější již nebylo uvedení neurčité nabídky vyjádřené slovně, tedy „dobré finanční ohodnocení“ či „přiměřená/odpovídající odměna“, ale konkrétní částka či její rozmezí. Varianta „dobré finanční ohodnocení“ byla ve všech předchozích šetření nejčastější, avšak v šetření z roku 2012 došlo ke změně – nejčastější byla varianta nabízející finanční ocenění v rozmezí od 10 tisíc do 20 tisíc Kč za měsíc. Z důvodu vyhodnocení získaných údajů jsme deklarované částky kategorizovali. Přehled kategorií je uveden v tabulce.

Ačkoliv v roce 2012 výrazně narostl podíl inzerátů uvádějících nabídku finančního ohodnocení, nezměnil se trend z roku 2010 – stejně jako v roce 2010 a 2005 byly výrazně čtenější nižší finanční kategorie. Odlišným byl rok 2007, kdy se celkově zvýšil podíl vyšších finančních kategorií (nejvýrazněji u kategorie 21–30 tisíc korun za měsíc).

Jak jsme již uvedli, šetření z roku 2012 se procentem inzerátů, ve kterých bylo uvedeno nabízené finanční ohodnocení, výrazně liší od všech předchozích šetření. Nejčastěji bylo uvedeno finanční rozpětí v rozmezí 11–20 tisíc korun, a to v 34,6 % inzerátů (v roce 2010 to bylo v 3,0 %, v roce 2007 šlo o 3,1 % inzerátů a v roce 2005 to bylo v 2,3 % inzerátů). Následuje kategorie 21–30 tisíc korun, kdy finanční částku v tomto rozmezí udávalo 8,0 % inzerátů (v roce 2012 to bylo v 2,3 % inzerátů, v roce 2007 to bylo v 5,0 %, v roce 2005 se to týkalo 1,5 % inzerátů). Do kategorie do 10 tisíc korun za měsíc pak náleží 7,6 % inzerátů (v roce 2010 šlo o 0,7 %, v roce 2007 o 0,2 % a v roce 2005 pak o 0,9 % inzerátů). Varianta „dobré finanční ohodnocení“ byla v roce 2012 uvedena v 4,8 % inzerátů (v roce 2010 ji uvedlo 6 % inzerátů, v roce 2007 v 8,4 % a v roce 2005 šlo o 8,8 % inzerátů). Kategorie „přiměřená odměna“ byla uvedena v 1,0 % inzerátů, plat mezi 31–50 tisíci korunami byl nabízen v 0,4 % inzerátů (v roce 2010 to bylo v 1,2 % inzerátů, v roce 2007 šlo o 4,6 %, v roce 2005 pak o 1,7 %). Plat nad 50 tisíc korun pak nabízelo 0,2 % inzerátů (v roce 2010 byl deklarován v 0,5 % inzerátů, v roce 2007 to bylo v 1,4 % inzerátů a v roce 2005 se to týkalo 0,7 % inzerátů).

Tabulka 3: Nabízené finanční ocenění v inzerci v denním tisku v roce 2012

Finanční ocenění	abs. počet	v %
"dobré finanční ohodnocení"	205	4,8
"přiměřená odměna"	42	1,0
plat do 10 000 Kč měsíčně	324	7,6
plat 11 000 - 20 000 Kč měsíčně	1 478	34,6
plat 21 000 - 30 000 Kč měsíčně	342	8,0
plat 31 000 - 50 000 Kč měsíčně	15	0,4
plat nad 50 000 Kč měsíčně	7	0,2
celkem	2 413	56,6
<i>neuvedeno</i>	<i>1 854</i>	<i>43,4</i>

Nabídka „**dobré finanční ohodnocení**“ byla uvedena v 4,8 % inzerátů a nejčastěji byla spojena s následujícími profesemi:

- prodavači ve stáncích, tržističích (třída 522) – 63,4 %,
- výrobci a opraváři přesných přístrojů (třída 731) – 37,5 %,
- chovatelé zvířat (třída 612) – 33,3 %,
- ostatní pedagogové (třída 334) – 25,0 %,
- řidiči automobilů (třída 832) – 14,8 %,
- pomocní dělníci (třída 933) – 13,3 %,
- ředitelé velkých organizací (třída 121) – 10,0 %.

Měsíční mzdu vyšší než 50 tis. Kč nabízelo 0,2 % inzerátů pro následující profese:

- vedoucí pracovníci dílčích celků (třída 123) – 3 případy,
- pojišťovací agenti, makléři (třída 341) – 3 případy,
- vyšší státní úředníci (třída 112) – 1 případ.

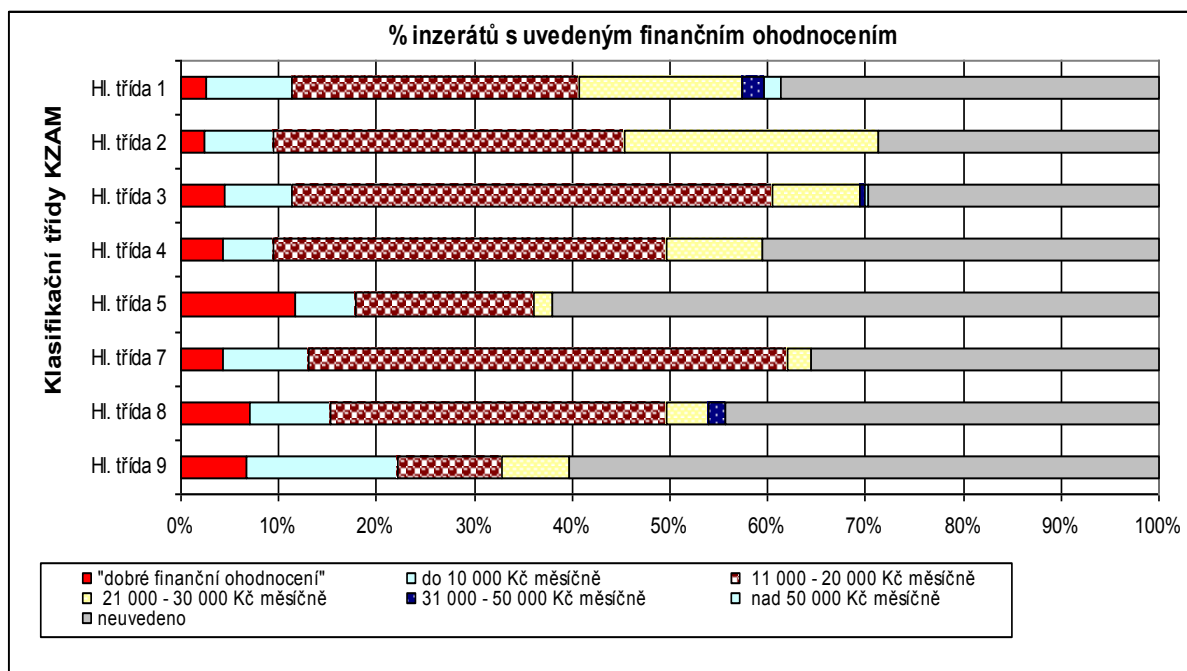
Hodnocení do 10 tisíc Kč měsíčně bylo nabízeno v 7,6 % inzerátů, přičemž relativně nejčastěji tomu bylo u inzerátů hledajících následující profese:

- pomocní dělníci v zemědělství (třída 921) – 85,7 %,
- obsluha strojů na zpracování dřeva (třída 814) – 71,4 %,
- obsluha strojů na výrobu (třída 825) – 57,1 %,
- krejčí, švadleny (třída 743) – 47,6 %,
- dělníci v zemědělství (třída 611) – 36,0 %,
- bezpečnostní, požární technici (třída 315) – 20,8 %,
- pracovníci ostrahy a ochrany (třída 516) – 20,0 %.

Jak můžeme v grafu vidět, nejčastěji byla výše nabízeného finančního ohodnocení uvedena ve spojitosti s klasifikační třídou 2 (vysoce odborné profese), hlavní klasifikační třídou 3 (techničtí pracovníci) a s klasifikační třídou 7 (kvalifikovaní dělníci, řemeslníci). Relativně často bylo finanční ohodnocení uvedeno i u profesí z hlavní klasifikační třídy 1 a klasifikační třídy 8. Nejčastěji byla uvedena konkrétní částka (či její rozpětí), a to v rozsahu 11 000 – 20 000 tisíc Kč za měsíc.

Nejméně často byla finanční nabídka uvedena u klasifikační třídy 5 (obslužné profese).

Obrázek 6: Nabízené finanční ohodnocení podle hlavních klasifikačních tříd KZAM v inzertní nabídce v denním tisku v roce 2012

* Z důvodu malého počtu inzerátů byla vynechána klasifikační třída 6.

Ve srovnání s předchozími šetřeními výrazně **vzrostl podíl inzerátů, ve kterých byla uvedena konkrétní částka**, která byla s nabízeným zaměstnáním spojena. A současně velmi výrazně vzrostlo zastoupení nižších platových skupin. Plat nad 31 tisíc měsíčně byl nabízen pouze v 0,6 % inzerátů. Je patrné, že s prohlubující se ekonomickou krizí zaměstnavatelé začali uvádět konkrétní částky, které jsou s nabízeným zaměstnáním spojeny. Konkrétní finanční částka byla uváděna nejčastěji ve spojení s kvalifikovanými profesemi – s 2., 3. nebo se 7. hlavní kvalifikační třídou. Naopak nejméně často tomu bylo u hlavní klasifikační třídy 5 a 9. To jsou třídy, které jsou spojeny zejména s obslužnými profesemi (kadeřníci, číšníci či kuchaři) nebo nekvalifikovanými profesemi.

Pokud byla finanční nabídka uvedena, pak nejlepší platové podmínky (nad 31 tisíc měsíčně) byly nabízeny pracovníkům hlavní klasifikační třídy 1 (vedoucí pracovníci, manažeři) a třídy 8 (obsluha strojů a strojních zařízení). Jak je zřejmé, v šetření z roku 2012 se nabídka výhodných platových podmínek opět vrátila zejména k řídicím pracovníkům. Za nejvýraznější změnu však můžeme považovat zejména výrazné navýšení podílu inzerátů, ve kterých bylo uvedeno konkrétní finanční ohodnocení.

2.11 Druh pracovního poměru

Dalším bodem naší analýzy inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku byla otázka, jaký druh pracovního poměru byl v inzerátech uváděn. **Druh pracovního poměru byl uveden v 92,8 % inzerátů**, přičemž v 84,5 % inzerátů byl uváděn hlavní pracovní poměr, v 6,7 % byl nabízen vedlejší pracovní poměr nebo brigáda a v 1,6 % inzerátů bylo uvedeno, že může jít jak o hlavní, tak o vedlejší pracovní poměr. V roce 2010 byl druh pracovního poměru uveden pouze ve 12,0 % inzerátů. V roce 2007 to bylo v 87,3 % inzerátů, v roce 2005 to bylo v 21,3 % inzerátů. Jak vidíme, uvádění druhu pracovního poměru vykazuje velmi výrazné výkyvy.

Tabulka 4: Druh pracovního poměru v inzerci v denním tisku v roce 2012

Druh pracovního poměru	abs. počet	v %
hlavní pracovní poměr	3 606	84,5
vedlejší pracovní poměr, brigáda	286	6,7
hlavní pracovní poměr nebo vedlejší pracovní poměr	69	1,6
celkem	3 961	92,8
neuvedeno	306	7,2

Jak jsme již uvedli, naprostá většina inzerátů měla uvedený druh nabízeného pracovního poměru. V těch inzerátech, kde druh pracovního poměru **nebyl** uveden, šlo zejména o následující profese:

Nejčastější profese, kde nebyl uveden druh pracovního poměru:

- *administrativní pracovníci (třída 411) – 18,6 %,*
- *brigádníci (třída 984⁵) – 15,4 %,*
- *řidiči nákladních automobilů (třída 832) – 13,8 %,*
- *pojišťovací agenti, makléři (třída 341) – 3,6 %.*

Profese, u kterých byla relativně často nabízena práce ve vedlejším pracovním poměru nebo práce formou brigády. Jde o následující profese:

- *prodavači ve stáncích (třída 522) – 90,2 %,*
- *vrátní, hlídači, uvaděči (třída 915) – 65,2 %,*
- *pomocní dělníci ve výrobě (třída 932) – 56,3 %,*
- *kvalifikovaní dělníci ve výrobě textilií, kůže apod. (třída 743) – 31,0 %.*

⁵ Pro činnost označenou jako „brigáda“ (bez přesnější definice) není kód KZAM. Pro naše potřeby jsme jí přiřadili kód 984.

Jak vidíme, nejčastěji byl tento druh pracovního poměru nabízen tam, kde jde o práci pouze v části dne – prodavači ve stáncích, uvaďeči apod. V ostatních profesích je podíl práce ve vedlejším pracovním poměru zanedbatelný; nejčastěji je nabízena práce v hlavním pracovním poměru.

2.12 Odvětví ekonomické činnosti inzerujících firem

V rámci naší analýzy jsme také sledovali, zda je uvedeno odvětví ekonomické činnosti firem, které inzerovaly ve sledovaných periodikách. **V roce 2012 bylo odvětví inzerujících firem uvedeno v 81,0 % inzerátů**, což je výrazně více než v předchozích letech. V roce 2010 bylo odvětví inzerující firmy uvedeno v 30,8 % případů, v roce 2007 to bylo v 33,3 % inzerátů a v roce 2005 šlo o 37,1 % inzerátů.

Následující tabulka přináší souhrnný přehled hlavních tříd uváděných odvětví.

Tabulka 5: Odvětví ekonomické činnosti firem inzerujících v denním tisku v roce 2012

Odvětví firmy	abs. počet	% z celkového počtu inzerátů	% z celkového počtu profesí	kumulativní %
pohostinství a ubytování	402	6,9	22,5	6,9
zdravotnictví, farmacie, vet. činnosti	299	5,1	16,7	12,1
obchod, opr. motor. vozidel a spotřebního zboží	233	4,0	13,0	16,1
zpracovatelský průmysl	196	3,4	11,0	19,4
ost. veřejné, sociální a osobní služby	138	2,4	7,7	21,8
peněžnictví a pojišťovnictví	106	1,8	5,9	23,6
nemovitosti, pronáj. služeb pro podniky, výzkum a vývoj	103	1,8	5,8	25,4
doprava, skladování, pošty a telekomunikace	84	1,4	4,7	26,9
školství	74	1,3	4,1	28,1
stavebnictví	48	0,8	2,7	29,0
poradenství	26	0,4	1,5	29,4
bezpečnostní služba	26	0,4	1,5	29,9
veřejná správa, obrana, sociální zabezpečení	17	0,3	1,0	30,1
výroba a rozvod elektřiny, plynu, vody	15	0,3	0,8	30,4
IT firmy	10	0,2	0,6	30,6
soukromé domácnosti	6	0,1	0,3	30,7
extraterritoriální organizace, spolky	4	0,1	0,2	30,7
zemědělství, lesní hospodářství, rybolov	1	0,0	0,1	30,8
celkem	1 788	30,8	100,0	x
neuveďeno	4 021	69,2	x	69,2

Nejčastěji podávaly inzerát firmy působící v oblasti zpracovatelského průmyslu (22,7 %), pohostinství a ubytování (12,4 % inzerátů) a v oblasti obchodu, oprav motorových vozidel a spotřebního zboží (12,1 % inzerátů). Následuje oblast dopravy, skladování, pošt a telekomunikací (4,6 %), zdravotnictví a farmacie (4,2 %) a oblast strojírenství (4,1 %) a stavebnictví (4,0 %).

Zpracovatelský průmysl se tak v roce 2012 opět vrátil na první místo, kde byl v roce 2007, ale v roce 2010 se propadl na čtvrté místo. Více jak jedno procento inzerátů vyčerpaly ještě firmy z odvětví peněžnictví a pojišťovnictví, školství, ostatní veřejné, sociální a osobní služby, bezpečnostní služby, nemovitosti a pronájem služeb pro podniky, veřejná správa a sociální zabezpečení a firmy působící v oblasti zemědělství.

2.13 Uvedení názvu firmy

Jedním ze znaků, které jsou ukazateli určité serióznosti inzerující firmy, je uvedení jejího názvu. Uvedením svého jména firma blíže specifikuje oblast, ve které případný uchazeč o zaměstnání bude působit. Současně uvedením názvu získává inzerát na důvěryhodnosti a poukazuje na komunikační úroveň dané organizace, čímž firma zvyšuje šance, že na daný inzerát odpoví člověk vážně se zajímající o nabízené pracovní místo.

Název firmy byl uveden ve více než dvou třetinách inzerátů – v 68,5 % inzerátů. To je jen o málo inzerátů méně než v roce 2010, kdy byl název firmy uveden v 71,8 %. V roce 2007 to bylo v 58,8 % a v roce 2005 v 44,1 % inzerátů. Dá se říci, že uvedení jména inzerující firmy vypovídá do určité míry o důvěryhodnosti daného inzerátu. Je zřejmé, že zaměstnavatelé si tento moment uvědomují. Současně je však nutné nezapomínat na to, že pracovní nabídky často inzerují personální agentury, které zastupují konkrétní firmy a firma sama tak v inzerci není vůbec zmiňována.

Stejně jako v předchozím šetření také v roce 2012 byl název firmy uveden zejména ve spojitosti s hledáním profesí vyšších klasifikačních tříd. V inzerátech hledajících manažery a vedoucí pracovníky byl název firmy uveden v 90,8 % a v inzerátech hledajících vysoce odborné profese v 93,4 % inzerátů. Naopak v případě hledání pracovníků klasifikační třídy 9 byl název firmy uveden pouze v 39,1 %, což bylo nejméně ze všech klasifikačních tříd. Následovaly inzeráty hledající pracovníky klasifikační třídy 5 (provozně-obslužné profese), a to v 51,8 % inzerátů. U profesí z hlavní třídy 8 již byl název firmy uveden v 64,5 %, v případě hlavní třídy 7 to bylo v 73,0 %. U profesí z hlavní klasifikační třídy 4 byl název firmy uveden v 59,5 % inzerátů. Tento trend (uvedení názvu firmy častěji v inzerátech, které hledají pracovníky z vyšších klasifikovaných tříd) odpovídá výsledkům z roku 2005. Naopak v roce 2007 byl trend zcela opačný, kdy název firmy byl uveden častěji u profesí z nižších klasifikačních tříd. Za změnou výsledků můžeme vidět změněnou hospodářskou situaci, kdy v roce 2007 bylo u nás několik zahraničních firem, které zde zakládaly výrobní závody a nabíraly značný počet pracovníků zejména dělnických profesí. To mohlo ovlivnit i výsledné hodnoty sledovaného znaku.

2.14 Firmy zahraničních vlastníků

Případné vlastnictví inzerující firmy zahraničním vlastníkem nebo mezinárodní charakter inzerenta patřilo ke sledovaným ukazatelům. V roce 2012 bylo zahraniční vlastnictví firmy uvedeno v 4,9 % inzerátů, kdy 4 inzeráty byly podány v angličtině a 1 inzerát v němčině. V roce 2010 to bylo 8 % inzerátů, v roce 2007 šlo o 8,3 % inzerátů a v roce 2005 pak o 9,3 %.

*Nejčastěji bylo **zahraniční vlastnictví firmy** uvedeno u pozice:*

- *obchodní zástupci, pojišťovací agenti (třída 341) – 18,1 %,*
- *finanční experti, personalisté, marketing, reklama (třída 241) – 16,2 %,*
- *servírky (třída 512) – 5,0 %,*
- *skladníci (třída 833) – 5,0 %,*
- *svářeči (třída 721) – 2,9 %.*

Inzeráty podané v angličtině nabízely zaměstnání na pozici *servírka (třída 512), nákupčí (třída 341) a dispečer (třída 413).*

Inzerát uvedený v němčině nabízel zaměstnání *zubnímu technikovi (třída 322).*

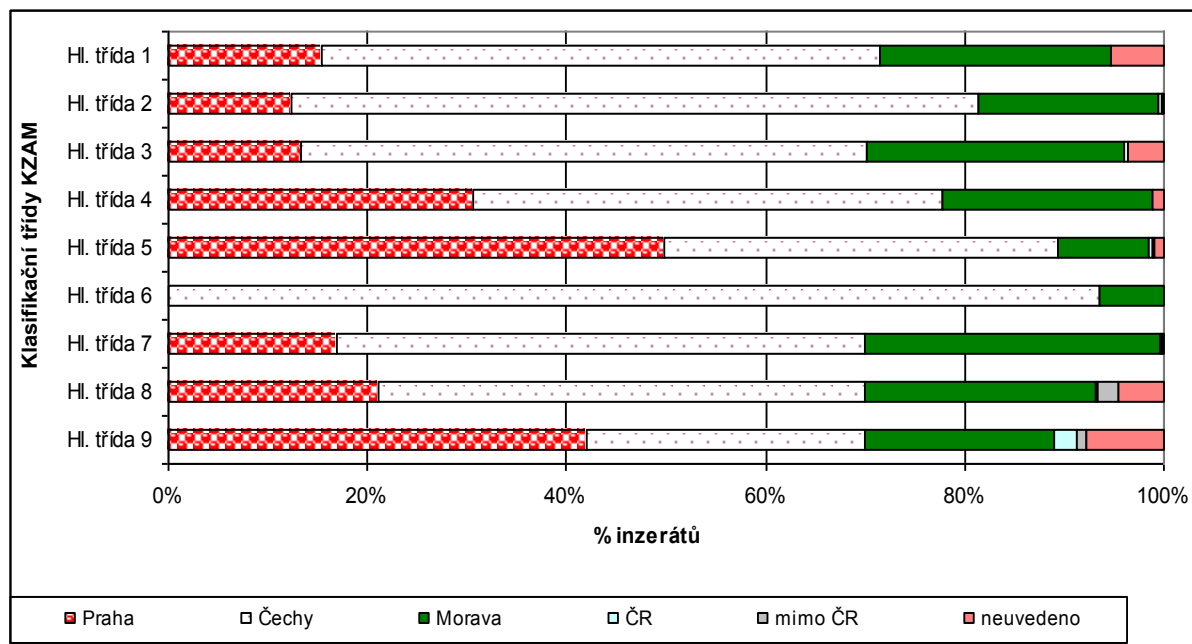
2.15 Regionální struktura nabízených pracovních příležitostí

Při rozboru struktury inzerátů nás také zajímalo, zda byl v inzerátech uveden region, pro který bylo nabízené zaměstnání určeno. Zajímalo nás, zda bylo v inzerátu uvedeno místo, kde by měla být práce vykonávána, a to bez ohledu na to, v jakém deníku (či v jaké regionální mutaci) se inzerát vyskytoval. **Místo výkonu daného zaměstnání bylo uvedeno v 94,0 % inzerátů.** To je o 6,6 procentního bodu více než v roce 2010 (87,4 % inzerátů). To je výrazně více než v roce 2007, kdy místo výkonu nabízené pracovní nabídky bylo uvedeno v 66,3 % inzerátů a v roce 2005 to bylo v necelých 69 % inzerátů.

Nejčastěji byla nabízena práce v Praze, a to v 23,8 % inzerátů (v roce 2010 to bylo v 21,7 %, což bylo stejně jako v roce 2007). Následuje Královéhradecký kraj (9,5 %), Moravskoslezský kraj s 7,9 %, Středočeský (7,6 %), Ústecký (7,1 %), Jihomoravský (7,0 %) a Olomoucký kraj (5,3 %). Nad 3 % se pohybovala nabídka zaměstnání v kraji Jihočeském

(4,9 %), Zlínském (4,8 %), Plzeňském (3,9 %), Pardubickém (3,6 %) a Karlovarském (3,2 %). Poslední dva zbývající české regiony – Kraj Vysočina a Liberecký kraj – byly zastoupeny ve 2,2 % a 2,6 %.

Obrázek 7: Hlavní klasifikační třídy KZAM a regiony, pro které byly hledány v inzerci v denním tisku v roce 2012*

* Čechy=Středočeský, Plzeňský, Královéhradecký, Jihočeský, Karlovarský, Pardubický, Ústecký, Liberecký, Zlínský kraj a kraj Vysočina.

Morava=Jihomoravský, Moravskoslezský a Olomoucký kraj.

Pokud se podíváme podrobněji na pražský a královéhradecký region, kam bylo směřováno nejvíce nabídek, vidíme, že nejčastěji byly hledány profese:

Praha:

- učitelé na VŠ (třída 231) – 74,1 %,
- vrátní (třída 915) – 65,2 %,
- uklízeči, pomocníci v domácnosti (třída 913) – 54,9 %,
- kosmetičky, maséři (třída 514) – 54,8 %,
- kuchaři, číšníci (třída 512) – 50,5 %,
- prodavači (třída 521) – 41,9 %,
- administrativní pracovníci (třída 411) – 37,0 %,
- pracovníci ostrahy, ochrany (třída 516) – 37,0 %,
- účetní, odborní referenti (třída 343) – 34,0 %.

Královéhradecký kraj:

- slévači (třída 812) – 57,1 %,
- fakturanti, rozpočtáři, pokladníci (třída 412) – 47,8 %,
- montážní dělníci (třída 817) – 41,7 %,
- obsluha strojů (třída 815) – 40,0 %,
- zdravotní sestry (třída 323) – 32,5 %,
- fyzioterapeuti (třída 322) – 28,0 %,
- vedoucí pracovníci, manažeři (třída 122) – 15,8 %,
- ostraha objektů, strážníci (třída 516) – 15,0 %,
- techničtí inženýři (třída 214) – 14,5 %.

Nabídka práce v zahraničí byla poměrně málo frekventovaná, její podíl činil 0,7 %, což je podobné jako v předchozích šetřeních, kdy to bylo shodně 0,9 % inzerátů (17 inzerátů). Nejčastěji byla nabízena práce v Německu (13 inzerátů). Po jednom inzerátu byla nabízena práce v USA, Libyi, ve Švédsku a v Mongolsku. Nízký počet nabídek k práci v zahraničí ve všech šetřeních nedovoluje usuzovat na obecnější trendy v této oblasti pracovního trhu.

Regionální aspekt nabídky zaměstnání je zřetelný zejména pro některé klasifikační třídy. Zatímco u hlavních tříd 1 až 5 můžeme říci, že jsou rovnoměrně zastoupeny nabídky práce z Prahy, Čech i z Moravy, u klasifikačních tříd 6 až 8 to již neplatí. V těchto hlavních profesních třídách je nižší podíl nabídky práce pro oblast Prahy, nabídka pro Čechy a Moravu je celkem vyrovnaná.

3. Inzertní nabídka zaměstnání na internetu

Nedílnou součástí analýzy inzerce zaměstnání je analýza inzerátů uveřejněných na internetu. Na internetu existuje v současné době značné množství portálů nabízejících zaměstnání, ze kterých jsme vybrali www.prace.cz a www.sprace.cz. Ve sledovaném období jsme zaznamenali celkem **6 800 inzerátů nabízejících zaměstnání**.

Celkem 4 811 inzerátů bylo uveřejněno na portálu www.prace.cz, což odpovídá **70,8 % všech sledovaných inzerátů uveřejněných na internetu**. Na portálu www.sprace.cz jsme evidovali zbývajících **29,2 %, tedy 1 989 inzerátů**.

V předchozích šetřeních jsme nejprve evidovali zvýšení celkového počtu inzerátů na internetu mezi rokem 2005 a 2007, kdy došlo k nárůstu o 6 934 inzerátů (z 3 248 na 10 182 inzerátů), ale zaznamenali jsme také snížení mezi rokem 2007 a 2010, kdy celkový počet uveřejněných inzerátů spadl z 10 182 na 8 873 inzerátů (pokles o 12,9 %). K dalšímu snížení počtu inzerátů došlo v roce 2012, kdy bylo na internetu o dalších 2 073 inzerátů méně než v roce 2010 (pokles o 23,4 %). Výsledky ukazují, že počet volných pracovních míst postupně od roku 2007 klesá. Tento trend obecně spojujeme s vývojem ekonomické krize.

3.1 Struktura hledaných profesí na internetu

V první řadě si prohlédneme **zastoupení jednotlivých profesí a to, do jaké míry jsou požadovány zaměstnavateli**. Pracovní nabídky byly profesně rozčleněny podle skupin povolání klasifikace KZAM na tři klasifikační místa. Celkový přehled hledaných profesí je k dispozici v příloze (Příloha 3).

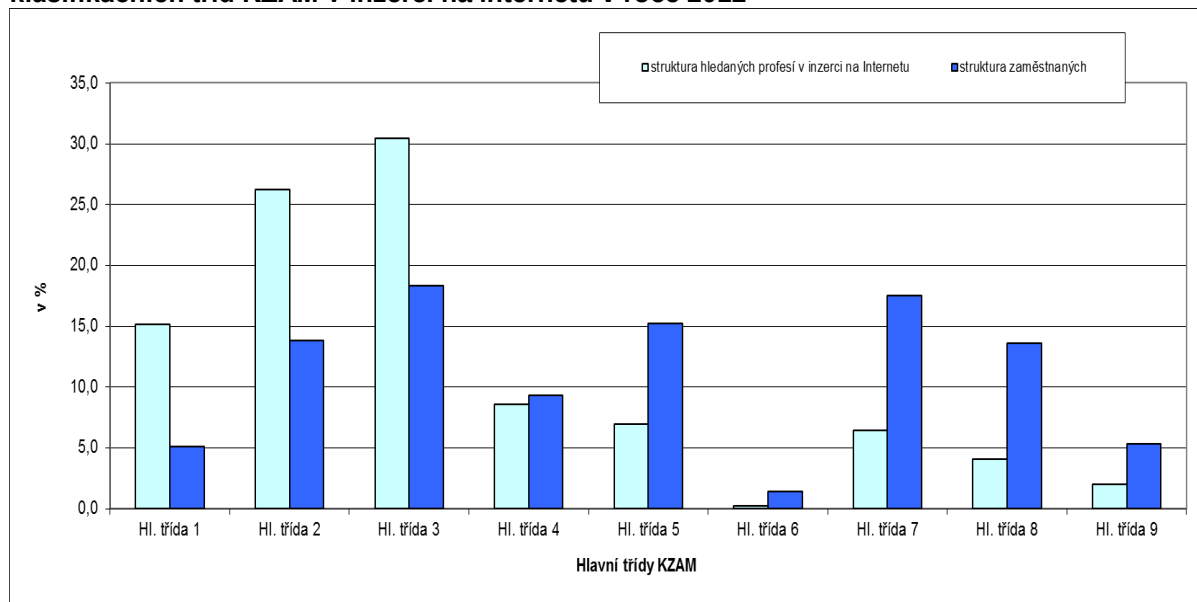
Hlavní klasifikační třídy a frekvence jejich výskytu ve struktuře hledaných profesí a ve struktuře zaměstnanců v rámci trhu práce jsou uvedeny níže. Ve své inzerci na internetu uvedli zaměstnavatelé hledanou profesi ve všech 6 800 případech.

Profese, které náleží do hlavní klasifikační třídy 1 (vedoucí pracovníci) byly hledány v **15,1 % inzerátů** (1 026 případů). To je mnohem méně než v roce 2010 (o 6 procentních bodů) a také o něco méně než v roce 2007 i 2005. Do této skupiny náleží nejen *vedoucí pracovníci, ale také ředitelé, manažeři apod.* I přes tuto skutečnost byly tyto profese třetími nejhledanějšími v rámci inzerce na internetu. Tato klasifikační třída je ve struktuře celkového počtu zaměstnanců na trhu práce již tradičně méně zastoupena. *Vedoucí pracovníci a manažeři* tvoří pouze 5,1 % ze všech zaměstnaných (tedy 250,6 tisíc pracujících).

Profese patřící do hlavní klasifikační třídy 2 (vysoce kvalifikované profese) žádali zaměstnavatelé v **26,2 %** (ve 1 784 případech). Jednalo se o druhou nejžádanější skupinu profesí. Podíl inzerátů hledajících pracovní pozice v této třídě klesl v porovnání s rokem 2010 o 4,9 procentního bodu. Tehdy byly hledány ve 2 726 případech, a to představuje pokles o téměř tisíc inzerátů. Každopádně byl výskyt inzerce v této třídě procentuálně o něco vyšší než v roce 2007, kdy šlo o 24,5 % (2 486 případů), a vyšší než v roce 2005, kdy jsme

zaznamenali 23,1 % (749 případů). Do této klasifikační třídy patří zejména *techničtí inženýři, programátoři, analytici, finanční experti, personalisté, učitelé, právníci, ekonomové, odborní administrativní pracovníci*. Tito odborníci tvoří 13,8 % všech zaměstnanců, to je celkem 675,9 tisíc zaměstnaných.

Obrázek 8: Struktura hledaných profesí a skutečná struktura zaměstnaných podle hlavních klasifikačních tříd KZAM v inzerci na internetu v roce 2012

Co do počtu hledaných profesí náleželo hlavní klasifikační třídě 3 (techničtí pracovníci) první místo. Pracovníci této třídy byli hledáni v 30,4 % (2 070 případů). V absolutním počtu inzerátů došlo oproti roku 2010 k poklesu (o 610 případů), procentuální podíl byl však v roce 2010 téměř totožný (30,3 %). I v letech 2007 a 2005 patřili *techničtí pracovníci* mezi nejhledanější. V roce 2007 byl podíl inzerátů u této třídy 33,1 % (3 368 případů) a v roce 2005 dokonce 36,4 % (1 180 případů). Poptávka po pracovnících této skupiny je oproti těm ostatním dlouhodobě vysoká. Jedná se hlavně o *techniky včetně bezpečnostních techniků, dále zdravotní sestry, obchodní zástupce, pojišťovací agenty, účetní a odborné referenty*. Současný počet zaměstnanců této klasifikační třídy na trhu práce je také vysoký, ve struktuře zaměstnanosti činí 18,3 % ze všech zaměstnaných. V absolutních číslech se jedná o 897,1 tisíc pracujících.

Pracovní pozice v hlavní klasifikační třídě 4 (úředníci a administrativní pracovníci) získaly ve sledovaném období podíl 8,6 % (583 případů). Co do četnosti náleží profesím z této třídy již dlouhodobě čtvrté místo. V roce 2010 byly výsledky takřka stejné. Tehdy jsme zaznamenali 9,3 % inzerátů (819 případů), v roce 2007 to bylo o něco málo více – 14,4 % (1437 případů) a v roce 2005 jsme pracovní nabídky *úředníkům a pracovníkům v administrativě* evidovali v 11,4 % (368 případů). Do této klasifikační třídy náleží zejména *asistenti, recepční, telefonisti, pracovníci zákaznického servisu*. Ve struktuře zaměstnanosti na trhu práce představují zástupci této třídy 9,3 % všech zaměstnaných, což znamená, že do této klasifikační třídy náleží 454,8 tisíc pracujících.

Hlavní klasifikační třída 5 (provozní pracovníci ve službách) získala v inzertní nabídce zaměstnání podíl 7,0 % (474 případů). Přitom v roce 2010 byla četnost zastoupení těchto profesí pouze 1,6 % (144 případů). Rovněž v letech 2007 a 2005 byly hodnoty spíše nižší. Dá se říci, že u profesí, jako jsou *prodavači, kuchaři, číšníci a barmani, promotéři, pracovníci ostrahy apod.*, se díky ekonomické krizi zvýšila fluktuace a počet pracovních nabídek vzrostl. Ve struktuře zaměstnanosti tvoří tito pracovníci 15,2 % ze všech zaměstnaných (743,4 tisíc zaměstnanců).

Profese hlavní klasifikační třídy 6 (kvalifikovaní dělníci v zemědělství) náleží k těm nejméně zastoupeným. Pracovní uplatnění v této třídě nabízelo **pouze 14 inzerátů**, zatímco

v roce 2010 to byl **pouze 1 inzerát**. V roce 2007 šlo o 2 případy inzerce, v roce 2005 pak o 4 případy. V rámci trhu práce jsou pozice v zemědělství rovněž málo zastoupeny. Třída, do které patří rovněž *zahradníci, floristi či ošetřovatelé zvířat*, představuje 1,4 % z celkového počtu zaměstnanců (66,8 tisíc pracovníků).

Profesím náležejícím do hlavní klasifikační třídy 7 (kvalifikovaní dělníci) patří šesté místo v četnosti hledaných profesí na internetu. Jednalo se o **6,4 %** (436 případů). Oproti roku 2010 vzrostl podíl o 3,3 procentního bodu, z 3,1 % inzerátů (271 případů). V roce 2007 šlo o 5,3 % (536 inzerátů) a v roce 2005 tvořila tato třída 4,1 % inzerční nabídky (139 inzerátů). Typický zaměstnanec v této klasifikační třídě je *elektrikář, lakýrník, zedník, svářeč, zámečnick, automechanik, truhlář, cukrář, pekař*. Struktura zaměstnanosti pro tuto třídu přitom vykazuje mnohem vyšší hodnoty. Z celkového počtu pracujících představují tito řemeslníci až 17,5 %, v absolutních číslech je to 856,1 tisíc pracujících. Jedná se o druhou nejčetnější skupinu zaměstnaných.

Stejně jako v předchozích šetřeních náležel v roce 2012 **profesím hlavní klasifikační třídy 8 (dělníci pro obsluhu strojů a strojních zařízení)** nízký podíl inzerátů, pouhé **4,1 %** (278 inzerátů). Ve srovnání s rokem 2010 nejde o bezvýznamný nárůst, tehdy byl podíl výskytu o téměř tři procentní body nižší, v roce 2007 a 2005 už jen o dva procentní body nižší, přesto má tato třída v inzerci na internetu jedno z nejmenších zastoupení. Jedná se zejména o *skladníky, řidiče, obsluhu strojů a výrobních linek*. Méně žádané už jsou jen profese klasifikačních tříd 6 a 9. Ve struktuře zaměstnanosti jsou co do četnosti zastoupení na pátém místě. Zástupci těchto profesí tvoří 13,6 %, tedy 666,2 tisíc všech pracujících.

Profese hlavní klasifikační třídy 9 (pomocní a nekvalifikovaní dělníci) nebyly jako již tradičně příliš žádané. V roce 2012 jsme na internetu zaznamenali pouze **2,0 %** inzerátů (135 případů). V roce 2010 to bylo ještě méně, evidovali jsme je v **1,5 %** (128 případů). V roce 2007 žádali zaměstnavatelé rekordní minimum. Zastoupení této třídy bylo tehdy jen 0,7 % (73 inzerátů) a v roce 2005 jen 0,8 % (26 inzerátů). Míra hledanosti těchto pracovních míst je na internetu jedna z nejnižších. Struktura zaměstnanosti ukazuje, že tyto pozice zaměstnávají celkem 5,3 % všech zaměstnaných osob (260,9 tisíc pracujících).

Tabulka 6: Přehled nejčetnějších profesních skupin v inzerční nabídce na internetu v roce 2012

Profesní třída (KZAM)	abs. počet	% z celkového počtu inzerátů	kumulativní %
341 obchodní zástupci, pojišťovací agenti	1 005	14,8	14,7
123 vedoucí útvarů, ředitelé	794	11,7	26,4
214 techničtí inženýři (stavební, elektro, ...)	738	10,9	37,2
213 programátoři	447	6,6	43,8
241 finanční experti, personalisté, reklama, marketing	411	6,0	49,8
343 účetní, odborní referenti	291	4,3	54,1
422 recepční, telefonisté	217	3,2	60,5
311 technici v "technických oborech"	213	3,1	57,3
521 prodavači	196	2,9	63,3
411 sekretářky, kancelářští pracovníci	188	2,8	66,1
512 kuchaři, číšníci	176	2,6	68,7
312 programátoři	141	2,1	70,8
342 obchodní agenti	137	2,0	72,8
131 vedoucí malých podniků	134	2,0	74,7
722 kováři, nástrojaři, zámečníci	108	1,6	76,3

Výše uvedená tabulka nabízí přehled nejčetnějších skupin povolání. Jedná se celkem o 15 skupin profesí, které byly hledány ve více než jednom procentu inzerátů. Tyto pozice tvořily 76,3 % z celkového počtu evidovaných inzerátů.

Tabulka ukazuje, že **nejčtenější profese jsou:**

- *obchodní zástupci, pojišťovací agenti (třída 341) – 14,8 % (1 005 inzerátů),*
- *vedoucí útvarů, manažeři (třída 123) – 11,7 % (794 inzerátů),*
- *techničtí inženýři (třída 214) – 10,9 % (738 inzerátů),*
- *programátoři (třída 213) – 6,6 % (447 inzerátů),*
- *finanční experti, personalisté, reklama, marketing (třída 241) – 6,0 % (411 inzerátů),*
- *účetní, odborní referenti (třída 343) – 4,3 % (291 inzerátů).*

Při srovnání inzerce v denním tisku s tou na internetu je patrné, že inzeráty na internetu jsou mnohem více cílené. V inzerci na internetu byla profese vždy uvedena. Odpovídá to pevnému nastavení položek na vybraných portálech práce, které jsou při vyplňování pracovní nabídky pro zaměstnavatele povinné. V předchozích šetřeních v roce 2010, 2007 a 2005 se výsledky lišily jen nepatrně. Pracovní pozice nebyla zmíněna v 0,9 %, respektive 0,2 % případů. V případě inzerce v denním tisku byla situace jiná (viz výsledky v kapitole 2).

Ve srovnání s předchozími šetřeními došlo v roce 2012 ve struktuře nejhledanějších profesí k některým změnám. Vzrostl podíl *obchodních zástupců a pojišťovacích agentů* a klesl podíl *vedoucích pracovníků*. Zároveň klesl podíl *odborných programátorů*, před které se dostali *techničtí inženýři*. Z tabulky zmizela například profesní skupina 322 (*zubní technici a optici*) a skupina 122 (*vedoucí výroby a výrobních celků*). Místo toho evidujeme nárůst u skupiny profesí 315 (*bezpečnostní, protipožární, kolaudační technici a technici kontroly*), 722 (*kováři, nástrojaři, zámečníci*) a 131 (*vedoucí ředitelé malých podniků*). Výrazný posun nahoru je také u skupiny 512 (*provozní pracovníci stravování*).

Internetové nabídky zaměstnání **využívají zaměstnavatelé zejména pro oslovení pracovníků tzv. profesí „bílých límečků“**. Jedná se o nemanuální profese, jejichž zástupci by dokázali v časech recese zvednout obrát firmy (*obchodníci, agenti, reprezentanti, zástupci a manažeři*).

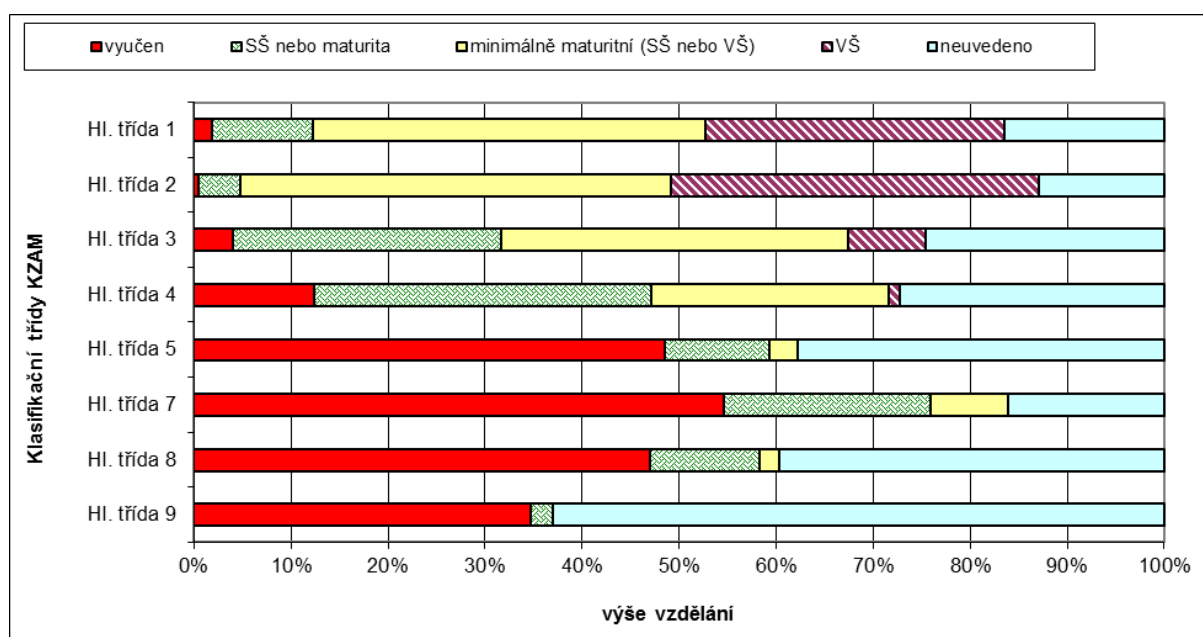
3.2 Požadovaná úroveň vzdělání a obor vzdělání

3.2.1 Úroveň vzdělání

Výši vzdělání požadovali zaměstnavatelé v 77,8 % případů (5 287 inzerátů). O něco málo více (79,7 %) byla žádána v roce 2010 a podobné hodnoty byly evidovány i v roce 2007 (77,3 %) a v roce 2005 (78,3 %). V případech, kdy je úroveň vzdělání hledána, uváděli inzerenti nejčastěji **minimálně maturitní vzdělání** (tedy střední vzdělání s maturitou nebo terciární vzdělání). Stalo se tak v 31,6 % (2 147 případů). Druhé největší zastoupení bylo zaznamenáno u **vysokoškolského vzdělání**, zaměstnavatelé je žádali v 17,1 % (1 164 inzerátů). **Maturitnímu vzdělání** připadlo 16,7 % (1 138 inzerátů) a **vyučeným** už jen 12,3 % (834 případů). Tento trend sledujeme s výjimkou roku 2007 i v předešlých šetřeních, kdy byla poptávka po dané výši vzdělání totožná. Je ovšem třeba poznamenat, že oproti roku 2010 klesl podíl vysokoškolského vzdělání o deset procentních bodů a podíl vyučení naopak o téměř stejnou hodnotu vzrostl. V roce 2007 bylo pořadí opačné. Zaměstnavatelé tehdy nejvíce preferovali vysokoškolské vzdělání a minimálně maturitní až na druhém místě. Požadavek na absolvování vyšší odborné školy nebyl evidován ani v jednom případě. Ačkoliv lze předpokládat, že požadavky na „minimálně maturitní vzdělání“ mohou zahrnovat i tuto úroveň vzdělání, je pravděpodobné, že zaměstnavatelé s absolventy vyšších odborných škol v inzerci na internetu příliš pracovat neumějí.

Podívejme se také na hledanost úrovně vzdělání v členění podle 9 hlavních klasifikačních tříd zaměstnání. Výsledky za rok 2012 jsou následující:

Obrázek 9: Požadavek na výši vzdělání podle hlavních klasifikačních tříd KZAM v inzerci na internetu v roce 2012

Poznámka: Klasifikační třída 6 byla vynechána z důvodu velmi malého počtu inzerátů.

V hlavní klasifikační třídě 1 (ředitelé a vedoucí pracovníci) byla úroveň vzdělání požadována v 83,4 %. V předešlých šetřeních to bylo v 85,0 % (2010), v 81,4 % (2007) a v 84,2 % (2005), neevoluujeme tedy žádný markantní rozdíl. V celkem 40,8 % případů chtěli zaměstnavatelé **minimálně maturitní vzdělání**. V roce 2010 byl výsledek téměř shodný (40,4 %), tak jako v roce 2005 (42,2 %). K výkyvu došlo pouze v roce 2007, kdy bylo minimálně maturitní vzdělání požadováno pouze v 21,2 % případů. Tehdy zaměstnavatelé žádali hlavně vysokoškolské vzdělání (49,3 %). Ve všech dalších šetřeních včetně roku 2012 bylo však až druhé nejžádanější. Za rok 2012 jsme požadavek na **vysokoškolské vzdělání** evidovali v 30,8 % případů, v roce 2010 v 35,0 % a v roce 2005 v 28,0 % inzerátů. Pouze **maturitní vzdělání** bylo uvedeno v 10,4 %, zatímco v roce 2010 to bylo v 8,6 %.

V inzerátech **hlavní klasifikační třídy 2 (vysoce kvalifikovaní odborní pracovníci)** byla **výše vzdělání uvedena v 87,1 %**. V předchozích šetřeních se tato hodnota pohybovala okolo 82,0 %. **Minimálně maturitní vzdělání** se v inzerátech na internetu objevovalo ze všech nejvíce, zaměstnavatelé jej žádali v 44,4 %. Tento požadavek se v roce 2010 vyskytoval výrazně méně, a to v 32,8 %, v roce 2007 pak v 20,8 % a v roce 2005 v 33,9 % inzerátů. Dále zaměstnavatelé uváděli **vysokoškolské vzdělání**, důležité pro ně bylo v 37,9 % inzerátů. V roce 2010 to bylo v 41,9 %, v roce 2007 v 50,9 % a v roce 2005 šlo o 39,4 % případů. Ostatní stupně vzdělávání byly v inzerci této třídy zaměstnání na pomalém ústupu. Podíl **maturity** byl pouhých 4,2 %, zatímco v předchozích šetřeních jsme jej evidovali v 7,4 % (2010) a 10,2 % (2005) inzerátů. Je patrné, že do pozic této třídy zaměstnavatelé nyní nejčastěji preferují kandidáty s minimálně středoškolským a vysokoškolským vzděláním.

Hlavní klasifikační třída 3 (techničtí pracovníci) vykazuje požadavek na **výši vzdělání v 75,4 %**. To je sice o 4,6 procentního bodu více než v roce 2005, ale výrazně méně než v roce 2007 (o 7,5 procentního bodu) a méně než v roce 2010, kdy zaměstnavatelé žádali stupeň vzdělání v 79,6 %. **Minimálně středoškolské vzdělání** bylo nejčastěji žádanou variantou, uvedeno bylo v 35,8 %. Oproti předchozím šetřením sledujeme mírný pokles podílu tohoto stupně vzdělání. V roce 2010 byl podíl 39,6 % a v roce 2007 a 2005 bylo minimálně maturitní vzdělání požadováno shodně v 37,9 %. **Maturitní vzdělání** mělo v této třídě také velký podíl, a to 27,7 %. Sledujeme tak ve srovnání s rokem 2010 navýšení míry výskytu (z 22,5 %), ale zároveň mírný pokles oproti rokem 2007, kdy šlo o 29,7 %. V roce 2005 žádali zaměstnavatelé maturitní vzdělání v 23,4 % případů. Podíl požadavku na **vysokoškolské vzdělání** je u těchto pracovních pozic mnohem nižší než u profesí

z hlavních klasifikačních tříd 1 a 2. U technických pracovníků požadují zaměstnavatelé vysokoškolské vzdělání jen v 8,0 % případů. Oproti všem předchozím šetřením se jedná o výrazný pokles. V roce 2010 to bylo 16,6 %, v roce 2007 13,6 % a v roce 2005 šlo stejně jako v roce 2010 o 16,6 %.

Inzerce patřící do **hlavní klasifikační třídy 4** (*úředníci a administrativní pracovníci*) obsahovala **požadavek na stupeň vzdělání v 72,7 % případů**. Oproti předchozím šetřením neevidujeme výrazné rozdíly. V roce 2010 byla četnost zmínek na 75,1 %, v roce 2007 to bylo 67,7 % a v roce 2005 zhruba osmdesát procent. Zaměstnavatelé nejčastěji u této klasifikační třídy hledají kandidáty se **středoškolským vzděláním** (34,8 %). Od roku 2010 se jedná o nárůst o 5,9 procentního bodu. **Minimálně středoškolské vzdělání** nebo vysokoškolské vzdělání bylo žádáno až na druhém místě, a to v 24,4 %. Oproti roku 2010 se jedná o pokles o 7,1 procentního bodu. Vrací se tedy trend z let 2007 a 2005, kdy bylo toto vzdělání požadováno v 22,9 %, respektive v 24,2 %, vždy až na druhém místě. **Vysokoškolské vzdělání** jsme evidovali pouze v 1,2 %, což je výrazně méně než v roce 2010, kdy jej uvedlo 12,6 % inzerátů, a 2005 (téměř 9 % inzerátů), ale víceméně stejně jako v roce 2007, kdy bylo toto vzdělání žádáno jen v 2,9 % případů. Stupeň **vyučení** byl v této třídě na značném vzestupu a žádán byl v 12,4 % (v roce 2010 - 2,1 %, 2007 - 2,8 %).

V hlavní klasifikační třídě 5 (*provozní pracovníci*) byl **požadavek na výši vzdělání zaznamenán v 62,3 % inzerátů**. Jedná se o významný nárůst o téměř 30 procentních bodů oproti výsledku z roku 2010, ale také oproti hodnotám z předešlých šetření. Požadavek na výši vzdělání u profesí z této klasifikační třídy tedy již neklesá, jak tomu bylo v předešlých šetřeních – evidovali jsme pokles z 46,8 % případů v roce 2005 na 38,8 % v roce 2007 – nýbrž markantně stoupá. Provozní pracovníci čelili nejčastěji **požadavku na vyučení**. Uvedeny byly **v 48,6 % inzerátů**. To je nárůst o 35,8 procentního bodu oproti roku 2010 a 36,9 procentního bodu oproti roku 2007. **Maturitní vzdělání** bylo uvedeno v 10,8 % inzerátů. Oproti předchozímu šetření v roce 2010 (6,9 %) tato hodnota stoupla, dá se říci směrem k té původní z roku 2007 (20,3 %) a z roku 2005 (14,3 %). Požadavek na **minimálně maturitní vzdělání** (2,9 % inzerátů) oproti předchozím šetřením výrazně klesl. V roce 2010 byl tento požadavek uváděn v 9,7 %, v roce 2007 minimálně maturitní vzdělání uvádělo 6,3 % inzerátů a v roce 2005 to bylo 19,3 % případů.

V hlavní klasifikační třídě 6 (*zemědělci*) jsme evidovali požadovanou výši vzdělání u celkem čtrnácti inzerátů. **Vyučení** tvořilo více než polovinu – bylo hledáno v 8 inzerátech.

Hlavní klasifikační třída 7 (*kvalifikovaní dělníci*) vykazuje vyšší hodnoty než v předchozích šetřeních. **Výše vzdělání byla uvedena v 84,0 % inzerátů**, což je o 7 procentních bodů více než v roce 2010, o 10,3 procentního bodu více než v roce 2007 a o 18 procentních bodů více než v roce 2005. Sledujeme tedy zvyšující se tendenci zaměstnavatelů požadovat kvalifikaci. Situace se oproti předchozím šetřením razantně změnila. Nejčastějším požadavkem se stal stupeň **vyučení**, a to v 54,6 %. Jedná se o zvýšení o 28,7 procentního bodu oproti roku 2010, dále nárůst o 26,9 procentního bodu ve srovnání s rokem 2007 a dokonce o 37,2 procentního bodu více než v roce 2005. **Střední vzdělání s maturitou** uváděli inzerenti už jen ve 21,3 % případů, zatímco ještě v roce 2010 to bylo 31,5 %, v roce 2007 přesně 29,5 % a v roce 2005 se jednalo o 25,5 %. Požadavek na **minimálně střední vzdělání s maturitou** jsme evidovali v 8,0 % inzerátů.

Hlavní klasifikační třída 8 (*dělníci pro obsluhu strojů a strojních zařízení*) je co do četnosti požadavků na konkrétní stupeň vzdělání velmi zajímavá. Úroveň vzdělání **byla totiž uvedena v 60,4 % inzerátů**, což je takřka stejně jako ve všech předchozích šetřeních. Převládá zde požadavek na **vyučení**, a to v 47,1 %. Přitom v roce 2010 to bylo v 38,0 % a v roce 2007 jen v 19,2 %. Zaměstnavatelé již tolik nehledali **maturitní vzdělání**, nyní pouze v 11,2 %. V roce 2010 se přitom jednalo o 26,0 % podíl, v roce 2007 to bylo 24,6 %. Sledujeme zde přeliv zájmu od maturitního vzdělání k vyučení, který mohl být způsoben větším zájmem zaměstnavatelů o praktický typ vzdělání u svých kandidátů.

Inzeráty **hlavní klasifikační třídy 9** (*pomocní dělníci*) obsahovaly **požadavek na vyšší vzdělání v 37,0 % případů**. Oproti předchozím šetřením z let 2010, 2007 a 2005 se tato hodnota velmi neliší. Došlo také ke změně preferencí zaměstnavatelů. V roce 2012 převládá v této klasifikační třídě požadavek na **vyučení**. Z 50 konkrétních požadavků byl tento stupeň vzdělání požadován v 47 případech. Přitom v roce 2010 bylo nejčastěji požadováno maturitní vzdělání (23,4 %) a vyučení pouze v 10,9 % případů. Nejčastěji požadovaným vzděláním v roce 2007 i v roce 2005 bylo také vyučení.

Bližší pohled na profese nejčastěji spojované s požadavkem na vysokoškolské vzdělání odhaluje, že se jedná zejména o vysoce kvalifikované profese. U některých z nich je vysokoškolské vzdělání povinné ze zákona:

- geologové, fyzikové apod. (třída 211) – 100 % (5 případů),
- lékaři (třída 222) – 100 % (31 případů),
- vědecko-pedagogičtí pracovníci (třída 231) – 100 % (8 případů),
- právníci (třída 242) – 100 % (32 případů),
- farmakologové, biochemici (třída 221) – 92,9 % (13 případů),
- ředitelé velkých organizací (třída 121) – 80 % (4 případy),
- učitelé základních škol (třída 233) – 72,7 % (8 případů),
- sociální pracovníci (třída 346) – 64,0 % (16 případů),
- učitelé středních škol (třída 232) – 50 % (2 případy).

Níže naleznete přehled profesí, u kterých bylo nejčastěji požadováno minimálně maturitní vzdělání (středoškolské nebo vysokoškolské vzdělání):

- umělečtí pracovníci, novináři a redaktoři (třída 245) – 68,2 % (15 případů),
- nižší administrativní pracovníci v daňových, účetních odděleních (třída 412) – 63,6 % (14 případů),
- úředníci ve skladech, v dopravě a v přepravě (třída 413) – 62,0 % (31 případů),
- odborní administrativní pracovníci (třída 343) – 59,8 % (149 případů),
- odborní pracovníci ve společenských vědách (třída 244) – 59,5 % (25 případů),
- zdravotní sestry (třída 323) – 58,3 % (14 případů),
- vědci a odborní duševní pracovníci (třída 241) – 58,1 % (193 případů),
- bezpečnostní, protipožární, kolaudační technici a technici kontroly (třída 315) – 58 % (40 případů),
- techničtí pracovníci v oblasti výpočetní techniky (třída 312) – 55,0 % (55 případů).

3.2.2 Obor vzdělání

V této kapitole sledujeme, do jaké míry uváděli zaměstnavatelé v inzerci na internetu **obor požadovaného vzdělání**. Jisté je, že absolvovaný obor vzdělání inzerenty tolik nezajímá jako stupeň vzdělání, a deklarovali jej pouze v **46,6 % inzerátů**. To je jen o něco málo více než v roce 2010, tehdy se jednalo o 43,6 % případů. V roce 2007 byl tento požadavek uveden v 41,2 % inzerátů internetové inzerce a v roce 2005 to bylo ve 47,6 % inzerátů. Dá se říci, že v první fázi výběru zaměstnanců nehraje absolvovaný obor takovou roli.

Nejčastěji požadovali zaměstnavatelé vzdělání v technických oborech, a to v celkem 32,2 % všech případů. Tento výsledek není nijak překvapující – na pracovních pozicích technického rázu uchazeči jednoduše příslušnou kvalifikaci mít musejí. V inzerátech, kde byl technický obor žádán, se v 58,8 % případů jednalo o technický obor bez bližší specifikace, dále v 22,1 % případech šlo o elektrotechniku a elektroniku včetně IT oborů, v 15,0 % to bylo vzdělání v oborech strojírenských, v 2,5 % inzerátů usilovali zaměstnavatelé o obory z oblasti stavebnictví a architektury a v 1,6 % případů o obory informatiky. Druhé nejžádanější byly obory z oblasti **ekonomiky**. **Zaměstnavatelé je žádali v 7,9 % případů**. Přes 1 % se dostaly ještě obory z oblasti gastronomie, pohostinství a hotelnictví (1,6 %) a lékařských a farmaceutických věd (1,6 %). V roce 2010 se zjištěné

hodnoty výrazně nelišily. Technické obory byly žádány v 25,9 % případů, ty ekonomické v 8,7 %. V roce 2007 i 2005 se výsledky podobaly těm z roku 2010. Nejžádanějšími obory byly rovněž technické (29,3 %) a dále obory z oblasti ekonomiky s podílem 9,2 %.

Tabulka 7: Požadované skupiny oborů vzdělání v inzertní nabídce na internetu v roce 2012

Skupiny oborů vzdělání	abs. počet	v %
technické obory – bez specifikace	1 286	18,9
ekonomické vědy	535	7,9
elektrotechnika a elektronika (včetně IT)	483	7,1
strojírenství	329	4,8
gastronomie, pohostinství, hotelnictví	109	1,6
lékařské a farm. vědy	108	1,6
stavebnictví	46	0,7
právní vědy	40	0,6
společenské vědy	37	0,5
informatika	35	0,5
chemie	30	0,4
přírodní vědy	28	0,4
zemědělské, lesnické obory	19	0,3
doprava	18	0,3
obchod	13	0,2
učitelství	12	0,2
architektura	8	0,1
textil, oděvnictví	5	0,1
polygrafie	1	0,0
umělecké obory	1	0,0
jiné	26	0,4
celkem	3 169	46,6
<i>neuvezeno</i>	<i>3 631</i>	<i>53,4</i>

Z výsledků šetření je patrné, že míra požadavků na obor vzdělání je přímo úměrná výši kvalifikace dané profese. Oproti předchozímu šetření došlo k vysokému navýšení podílu u hlavní třídy 2 (*vysoká odbornost*) a naopak k velkému poklesu žádostí o obor došlo u hlavních tříd profesí 7 a 8 (*kvalifikovaní a nekvalifikovaní dělníci*).

U hlavní třídy 1 (*vedoucí útvarů a manažeři*) jsme požadavek na obor vzdělání evidovali v 47,2 % případů. Výsledek se meziročně příliš neliší. V roce 2010 to bylo v 43,7 %, v roce 2007 v 43,5 % inzerátů a v roce 2005 v 49,8 % inzerátů. Zaměstnavatelé považují za důležité především **obory technické** (28,4 %) a **ekonomické** (14,1 %). V předchozích šetřeních byly preferovány stejné skupiny oborů, s o něco málo nižšími hodnotami.

Požadavků na obor vzdělání jsme v inzerátech hlavní třídy 2 (*vysoce odborní pracovníci*) zaznamenali zdaleka nejvíce. U *odborných pracovníků* žádali zaměstnavatelé určitý obor **v 73,4 % inzerátů.** To je nárůst o 18,4 procentního bodu oproti roku 2010, o 22,7 procentního bodu ve srovnání s rokem 2007 a o 16,7 procentního bodu více než v roce 2005. **Technické obory** byly zdaleka nejžádanější (57,0 %), přičemž nejčastěji nebyl technický obor specifikován (48,7 %). Dále byly žádány **ekonomické obory**, konkrétně v 9,4 % případů. Ve srovnání s výsledky z předchozích šetření jsou tyto hodnoty znatelně

vyšší, obzvláště co se týká nárůstu požadavků na technické obory, kde došlo k navýšení žádostí o více než dvacet procentních bodů oproti roku 2010.

Konkrétní obor vzdělání žádali inzerenti po pracovnících hlavní třídy 3 (techničtí pracovníci) v 42,9 % případů. Oproti roku 2010 nedošlo k významnější změně, obor byl tehdy požadován v 41,3 % inzerátů. V roce 2007 a 2005 to bylo o něco více, a to v 48,3 %, respektive v 49,3 % případů. Zaměstnavatelé žádali nejvíce **technické obory** vzdělání, ovšem ne v tak vysoké míře (27,8 %), a vzdělání v oblasti ekonomiky už jen v 9,3 % případů. Dále jsme v 2,7 % inzerátů zaznamenali požadavky na vzdělání v lékařských a farmaceutických vědách. Oproti předchozímu šetření v roce 2010 sledujeme mírný nárůst požadavků na technické obory (6,7 procentního bodu) a menší pokles žádostí o ekonomické obory (2,2 procentního bodu).

Hlavní třída 4 (administrativní pracovníci) a obor vzdělání byly spojovány pouze ve 12,7 % inzerátů. Ve srovnání s rokem 2010 došlo k poklesu o 6,8 procentního bodu. V roce 2007 jsme zaznamenali 17,3 %, jen v roce 2005 byl podíl inzerátů s uvedeným oborem vzdělání o něco vyšší (26,3 %). Na rozdíl od většiny ostatních hlavních tříd, zde byl nejvíce žádán obor vzdělání **ekonomického zaměření** (5,0 %). Obory technického směru byly žádány pouze v 3,8 % případů. Oproti předchozím šetřením sledujeme pokles o zhruba čtyři procentní body u technických oborů a pokles o přibližně tři procentní body u ekonomických oborů.

Hlavní třída 5 (provozní pracovníci) – obor vzdělání byl specifikován v 23,2 %. Míra požadavků na obor vzdělání narostla o 6,5 procentního bodu oproti roku 2010 a o 12,5 procentního bodu oproti roku 2007. Zde je patrný pomalý návrat k hodnotám z roku 2005, kdy byl podíl s uvedeným oborem vzdělání přes 30,0 %. Ani v této třídě nebyly nejžádanější obory technického směru, nýbrž vzdělání v oblasti **gastronomie, hotelnictví a turismu** (18,4 %). To představuje obrovský skok oproti roku 2010 a návrat k hodnotám z roku 2007, kdy tyto obory byly rovněž nejžádanější. Podíl technických oborů poklesl ze 4,2 % v roce 2010 na 2,3 % a obory zaměřené na obchod z 2,8 % v roce 2010 pod jedno procento.

K zaměření vzdělání u profesí hlavní třídy 6 (zemědělci) se zaměstnavatelé vyjádřili pouze jednou, a to v inzerátu na absolventa z oblasti zemědělství, lesnictví a zpracování dřeva.

S hlavní třídou 7 (kvalifikovaní dělníci) byl obor vzdělání spojován v 53,7 % inzerátů. Vyšší míru evidujeme už pouze u hlavní třídy 2. Zde se jednalo o pokles o 8 procentních bodů oproti roku 2010, nicméně vůči roku 2007 šlo o nárůst o více než 10 procentních bodů. Ve srovnání s rokem 2005 je naměřená hodnota o 6,8 procentního bodu vyšší. Nejčastější směr požadovaného vzdělání byl směr **technický**. Stalo se tak v 49,3 % inzerátů. Z toho nebylo technické zaměření specifikováno v 67,4 % případů a v 15,8 % pak šlo o vzdělání ve strojírenských oborech. Tyto hodnoty představují výrazný nárůst (43, respektive 6,2 procentního bodu oproti roku 2010).

Hlavní třída 8 (dělníci pro obsluhu strojů) – požadavek na obor vzdělání uvedli zaměstnavatelé ve 20,5 % inzerátů na internetu. V letech 2010 a 2007 to bylo přibližně o deset procentních bodů více. V roce 2005 to bylo v 45 %. V 18,0 % případů bylo požadováno **technické vzdělání**, to je o téměř 6 p.b. bodů méně než v roce 2010. V tomto období jsme nezaznamenali téměř žádné požadavky na absolventy oborů chemie a dopravy. Přitom v roce 2010 byly naměřené hodnoty u zmíněných oborů 3 %, respektive 2 %.

U profesí bez kvalifikace hlavní třídy 9 (pomocní dělníci) byl obor vzdělání zmíněn jen v 5,2 % inzerátů. V roce 2010 to bylo v 0,7 %, v roce 2007 v 13,7 % a v roce 2005 šlo o 38,7 % inzerátů. V šesti ze sedmi případů, kdy byl obor požadován, šlo o obory s **technickým zaměřením**.

Míra inzerátů zveřejněných na internetu, ve kterých zaměstnavatelé specifikovali úroveň vzdělání, se pohybovala v podobných hodnotách jako v předchozích šetřeních z let 2010, 2007 a 2005. Podíl těchto inzerátů byl 77,8 %, a nelze tedy hovořit o nějakém zásadním výkyvu frekvence tohoto požadavku. Inzerce na internetu cílí spíše na vysoce

odborné pracovníky, u kterých je stupeň vzdělání důležitý. U hlavních tříd 5 až 9 žádali zaměstnavatelé u svých kandidátů nejčastěji stupeň **vyučení**. U třídy 1, 2 a 3 jsme se nejčastěji setkali s požadavkem na **minimálně maturitní vzdělání**. V tomto ohledu bylo čistě **středoškolské nebo minimálně vysokoškolské vzdělání** výrazně na ústupu. Co se týká oborů vzdělání a požadavků zaměstnavatelů, nedošlo oproti předešlým šetřením k výrazným změnám. Jen ve dvou třídách byl nejvíce žádán jiný obor vzdělání než technický. V obecné rovině lze sledovat menší pokles v žádostech o ekonomické obory a výrazný nárůst zájmu o obory z oblasti gastronomie, hotelnictví a turismu v hlavní klasifikační třídě 5.

Přehled profesí, u kterých bylo nejčastěji požadováno technické vzdělání:

- *technici v „technických oborech“ (třída 311) – 95,1 % (174 případů),*
- *architekti, konstruktéři, inženýři (třída 214) – 92,0 % (679 případů),*
- *obsluha optických a elektronických zařízení (třída 313) – 86,0 % (43 případů),*
- *techničtí pracovníci v oblasti výpočetní techniky (třída 312) – 79,0 % (79 případů),*
- *bezpečnostní, protipožární, kolaudační technici a technici kontroly (třída 315) – 78,3 % (54 případů),*
- *mechanici a opraváři strojů a zařízení (třída 723) – 78,3 % (36 případů).*

Profese, u kterých bylo nejčastěji požadováno vzdělání ekonomického směru:

- *celní a daňoví pracovníci (třída 344) – 81,8 % (9 případů),*
- *nižší účetní, fakturanti (třída 412) – 53,8 % (14 případů),*
- *vědci a odborní duševní pracovníci (třída 241) – 38,2 % (157 případů),*
- *účetní, odborní referenti (třída 343) – 37,7 % (110 případů).*

3.3 Požadavky na věk pracovníků

Dalším sledovaným znakem bylo, zda inzerenti požadovali pracovníka v určité věkové skupině. Výsledky ukazují, že ani v tomto sledovaném období nebyl zaměstnavateli věk příliš žádán. Stalo se tak pouze **v 0,8 % případů**, to je pouhých **51 inzerátů**. V roce 2010 jsme evidovali žádostí o něco málo více, a to 1,7 %, a v dalších letech spíše ještě méně – 0,5 % v roce 2007 a 0,4 % v roce 2005.

Zjištěné nízké hodnoty jsou jistě pozitivním výsledkem opatření, které si kladlo za cíl omezit diskriminaci uchazečů o zaměstnání na základě jejich věku. Zatímco při vyhlašování volných pozic bývá toto pravidlo respektováno, v momentě, kdy je s uchazečem vedeno přijímací řízení, probíhá sběr životopisů a kandidáti na pracovní pozici se dostávají k osobním pohovorům, zasahuje do procesu a rozhodování bohužel i věkový faktor. Kritéria interního výběru zaměstnanců lze ovlivnit bohužel jen velmi málo.

Při detailním studiu inzerátů, které po uchazečích požadovaly určitý věk nebo věkovou skupinu, jsme zjistili následující údaje. Z celkového počtu **51 inzerátů** jich většina uvedla **minimální věkovou hranici 18 let**. Stalo se tak v 37 případech – **v 72,5 %**. Většina ostatních hledaných věkových kategorií se objevovala pouze jednou, např. požadavek minimálně 21 let, věk do 40 let, nad 50 let a také věk mezi 25 a 45 roky. Ve dvou případech jsme narazili na požadavek, že je pracovní pozice určena „pro mladé lidi“, dvakrát chtěli inzerenti uchazeče do 30 let a čtyřikrát do 25 let.

Věk byl nejčastěji zaměstnavateli hledán v případě pracovníků skupiny profesí *klasifikační třídy 414 (úředníci v knihovnách, na poštách a v příbuzných oborech)* a *klasifikační třídy 345 (policejní inspektoři a detektivové)*. V obou případech se jednalo o celkem 9 inzerátů a věk minimálně 18 let. Celkem pětkrát byla věková kategorie žádána u skupin profesí *třídy 346 (sociální pracovníci)* – většinou šlo o věk minimálně 21 let. Ve třech případech se pak jednalo o *třidu 341 (odborní pracovníci – zprostředkovatelé obchodních a finančních transakcí)*, kde zaměstnavatelé nabízeli pozici „pro mladé lidi“, a dále *třidu 411 (kancelářští a manipulační pracovníci)* a *třidu 514*, v kterémžto případě se jednalo o pozici *promotér/hosteska*. Zde uváděli inzerenti věk minimálně 18 let.

Naprostá většina inzerátů neuvádí žádný požadavek týkající se věku uchazeče. Inzeráty, kde byla věková hranice uvedena, lze rozdělit na dvě skupiny: v první skupině jsou inzeráty, ve kterých hledají zaměstnavatelé profese, kde se předpokládá určitá vyzrálост uchazeče (například *detektiv/strážný*), ve druhé skupině jsou pak inzeráty, těch bylo ale podstatně méně, kde byl věk omezen horní hranicí. V případech, kdy inzerenti hledali mladé lidi do 25 let či do 30 let, šlo většinou o profese zábavního průmyslu (*promotér/hosteska*) anebo *prodejce* či *pracovníka v terénu*. U obou skupin lze označení věku interpretovat jako diskriminační, neboť tyto pracovní pozice mohou zastávat i pracovníci ve starším věku.

3.4 Genderové požadavky

Dalším prvkem našeho šetření byla evidence inzerátů, které byly genderově vymezené. Podobně jako u věku jde o citlivý aspekt procesu výběru zaměstnanců, ošetřený antidiskriminačními opatřeními. Z toho důvodu jsme očekávali příslušné výsledky. **V absolutní většině případů (98,3 %) nebyl požadavek na pohlaví uchazeče formulován.** Při porovnání s předchozími šetřeními sledujeme velmi podobné hodnoty. V roce 2010 to bylo v 99,6 %, v roce 2007 dokonce v 99,9 % a pouze v roce 2005 se jednalo o 90 % inzerátů. V 0,6 % inzerátů (41 inzerátů), které uváděly požadavek ohledně pohlaví uchazeče o zaměstnání, byla ve 29 případech požadována žena a ve 12 případech muž.

U struktury požadovaných profesí bylo pohlaví uchazeče o zaměstnání nejčastěji spojováno s třídou 343 (odborní administrativní pracovníci), třídou 411 (kancelářští pracovníci), třídou 521 (prodači v obchodech), třídou 516 (pracovníci ochrany a ostrahy a třídou 932 (pomocní a nekvalifikovaní dělníci v průmyslu). U dalších šesti klasifikačních tříd bylo pohlaví uchazeče určeno pouze ve dvou inzerátech (**třída 123, 233, 421 a 422**) a po jednom inzerátu u klasifikačních tříd **341, 342, 722, 821 a 832.**

Když porovnáme výsledky s předchozím šetřením, lze konstatovat, že oproti roku 2010 se již inzerenti genderově nevymezují vůči *technikům IT, bezpečnostním technikům* ani *pomocníkům ve skladech*. Je potěšující, že dle výsledků ztrácejí tyto profese genderově nevyrovnaný nádech. Stále větší část společnosti (včetně zaměstnavatelů) již zřejmě nelpí na představách, že technické nadání a um je ryze mužskou doménou. Ve sledovaném období se naopak setkáváme s genderově nevyváženým vymezením zaměstnavatelů u pozic *třídy prodavači v obchodech, třídy pracovníci ochrany a třídy pomocní dělníci*. To se přitom ve výsledcích z roku 2010 neprojevilo. Důvod této skutečnosti můžeme pouze odhadovat. Pravděpodobným vysvětlením může být to, že jde o nového hráče na trhu, který se ještě s genderově odpovídajícím přístupem k zaměstnancům nevypořádal.

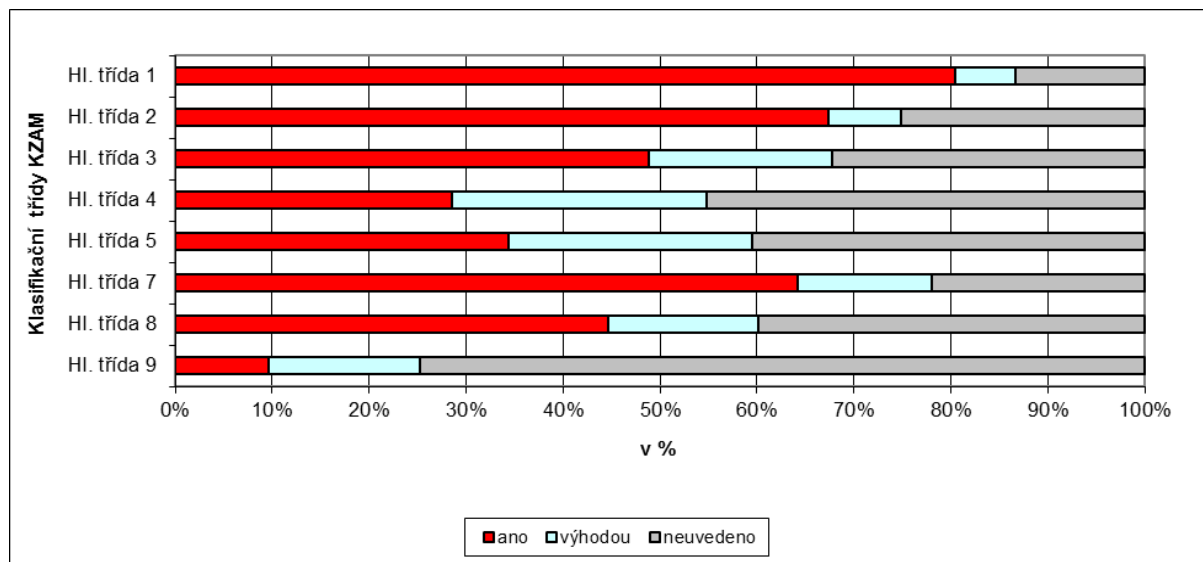
3.5 Požadavky na praxi uchazečů

Praxe bývá pro získání pracovní pozice často klíčovou záležitostí. Co nám říká nejnovější statistika? **Celkový podíl inzerátů, ve kterých zaměstnavatelé žádali praxi, klesl oproti roku 2010 (74,2 %) na 70,3 %.** V porovnání s rokem 2007 (61,9 %) a rokem 2005 (65,7 %) se však trvale drží na vysokých hodnotách. Zatímco přímo byla praxe požadována v 55,8 %, což je o 8,6 procentního bodu méně často než v roce 2010, praxi výhodou uvedlo celkem 14,5 % inzerátů (v roce 2010 to bylo jen v 9,8 % inzerátů). Pokud sečteme inzeráty, ve kterých se objevil požadavek na praxi přímo anebo výhodou, nejedná se v meziročním srovnání o takřka žádný rozdíl. Oproti roku 2010 evidujeme pouze nárůst podílu inzerátů „výhodou“ oproti podílu přímého požadavku praxe.

Míra požadavků na praxi (buď praxe výhodou, nebo přímý požadavek) je relativně vysoká napříč všemi skupinami profesí. Výrazně **nízká** je pouze u skupiny profesí **třídy 9**, kde figurují *pomocní a nekvalifikovaní pracovníci* (25,2 %). **Nejvíce** byla praxe očekávána zejména u pozic **klasifikační třídy 1 (86,7 %)**. Když se podíváme na výčet profesí níže, tedy

těch pozic, které vyžadovaly nejvyšší míru praxe, hned tři skupiny pracovních pozic náleží právě do této třídy. Jen o málo nižší hodnoty byly zaznamenány u **řemesel (klasifikační třída 7)**, tam byly pracovní zkušenosti hledány v **78,0 %**. A konečně u **klasifikační třídy 2 (odborníci a specialisté)** jsme na požadavek na praxi narazili v **74,9 %** případů.

Obrázek 10: Požadavek na praxi podle hlavních klasifikačních tříd KZAM v inzerci na internetu v roce 2012

Poznámka: Klasifikační třída 6 byla vynechána z důvodu velmi malého počtu inzerátů.

Podívejme se na pracovní pozice, u kterých byla **praxe požadována** ve více než 75 %:

- vedoucí výroby (třída 122) – 93,3 %,
- vedoucí malých podniků (třída 131) – 85,1 %
- vedoucí pracovníci, manažeři (třída 123) – 78,3 %,
- mechanici, opraváři elektrických přístrojů (třída 724) – 76,4 %
- architekti, konstruktéři, inženýři (třída 214) – 76,3 %.

Požadavek na praxi byl v inzerátech na internetu v roce 2012 formulován méně často než v roce 2010, ale stále ještě více než v dřívějších šetřeních. Z dat vyplývá, že praxe uchazeče o zaměstnání je u inzerentů stále velmi důležitá. Přesto došlo v inzerci na internetu k menšímu snížení nároků na praxi a zvýšila se míra četností, kdy praxe byla „pouze“ výhodou.

3.6 Požadavky na práci s počítačem

Součástí následující kapitoly je průzkum požadavků zaměstnavatelů na práci s počítačem. Z umění pracovat s počítačem, alespoň na uživatelské úrovni, se za posledních dvacet let stala běžná praxe a většina uchazečů o zaměstnání od administrativních profesí výše tyto dovednosti při hledání práce potřebuje. V našem šetření rozlišujeme, zda je práce s počítačem inzerenty vyžadována, nebo zda je pouze výhodou. Dále rozlišujeme, zda bude uchazeč potřebovat „běžné“, nebo „odborné“ schopnosti práce s počítačem, tzn. znalost uživatelskou versus znalost například grafických programů a programovacích jazyků.

Výsledky za rok 2012 ukazují, že schopnost pracovat s počítačem byla vyžadována v 57,2 % případů. V roce 2010 to bylo v 59,6 %, v roce 2007 v 55 % a v roce 2005 byl podíl požadavku na schopnost práce s počítačem 60 % všech inzerátů. Jde tedy o stabilní ukazatel. Nejčastěji se objevovaly nároky na „běžnou“ znalost práce s počítačem, a to ve 41,5 %. V porovnání s rokem 2010 sledujeme nepatrný nárůst, a to

o 1,9 procentního bodu, a oproti roku 2007 je to nárůst o 0,7 procentního bodu. Práci s grafickými programy inzerenti požadovali v 5,7 %, což představuje návrat k hodnotám z roku 2007, kdy šlo o 5,4 % případů. Výkyv sledujeme v roce 2010, kdy muselo grafické programy ovládat 9,5 % uchazečů. Podíl inzerátů, které vyžadují znalosti počítačových programů, je naopak dlouhodobě relativně stabilní. Evidovali jsme zde 9,9 % případů oproti 10,5 % z roku 2010 a 8,9 % z roku 2007.

Zmínka **počítačové gramotnosti výhodou** byla zaměstnavateli uváděna pouze v **0,4 %** případů (v roce 2010 se jednalo o 2,7 % inzerátů). Inzerenti při hledání pracovníka evidentně preferovali přímé zkušenosti. Jinými slovy, práce s počítačem se stala natolik základní dovedností, že již pro uchazeče o zaměstnání nepředstavuje téměř žádnou výhodu.

Pracovní pozice s nejvíce požadavky na běžnou znalost práce s počítačem:

- účetní, odborní referenti (třída 343) – 82,5 %,
- vedoucí malých podniků (třída 131) – 76,1 %,
- recepční, telefonisté (třída 422) – 72,8 %,
- obchodní, odbytoví agenti (třída 342) – 71,5 %,
- úředníci v dopravě, skladech (třída 413) – 70,7 %,
- sekretářky, kancelářští pracovníci (třída 411) – 69,7 %,
- vědci a odborní pracovníci (třída 241) – 65,7 %,
- odborní pracovníci v obchodě a financích (třída 341) – 60,5 %,
- vedoucí pracovníci ve výrobě (třída 122) – 60,0 %,
- vedoucí pracovníci útvarů (třída 123) – 58,1 %.

Požadavek na dovednosti práce s grafickými programy (Corel, CAD apod.) jsme nejčastěji nacházeli u:

- uměleckých pracovníků, novinářů a redaktorů (třída 245) – 36,7 %,
- technických inženýrů (třída 214) – 35,6 %,
- techniků v oblasti IT (třída 312) – 18,4 %,
- obsluhy optických a elektronických zařízení (třída 313) – 10,7 %,
- obsluhy strojů (třída 821) – 6,9 %,
- odborných pracovníků ve společenských vědách (třída 244) – 6,3 %.

Odborná znalost programovacích jazyků byla nejčastěji hledána u:

- programátorů (třída 213) – 93,7 %,
- techniků IT (třída 312) – 57,4 %,
- obsluhy optických a elektronických zařízení (třída 313) – 21,4 %,
- uměleckých pracovníků, novinářů a redaktorů (třída 245) – 16,7 %,
- inženýrů v technických oborech (třída 214) – 11,9 %.

Počítač je v současnosti již zcela běžným pracovním nástrojem a práce s ním je většinou považována za samozřejmost. I z tohoto důvodu se v dnešní době do inzerátů často ani nedostane (převládají požadavky na jiné dovednosti). Současně však nadále existuje řada profesí a pracovních pozic (kromě těch běžně známých např. *také účetní, vědci či recepční*), u kterých jsou pro zaměstnavatele uživatelské schopnosti, a pak obzvláště ty odborné dovednosti (např. *programátoři a pracovníci IT*, ale také *redaktoři, grafici a návrháři*) zcela prioritní a klíčové.

3.7 Požadované jazykové schopnosti

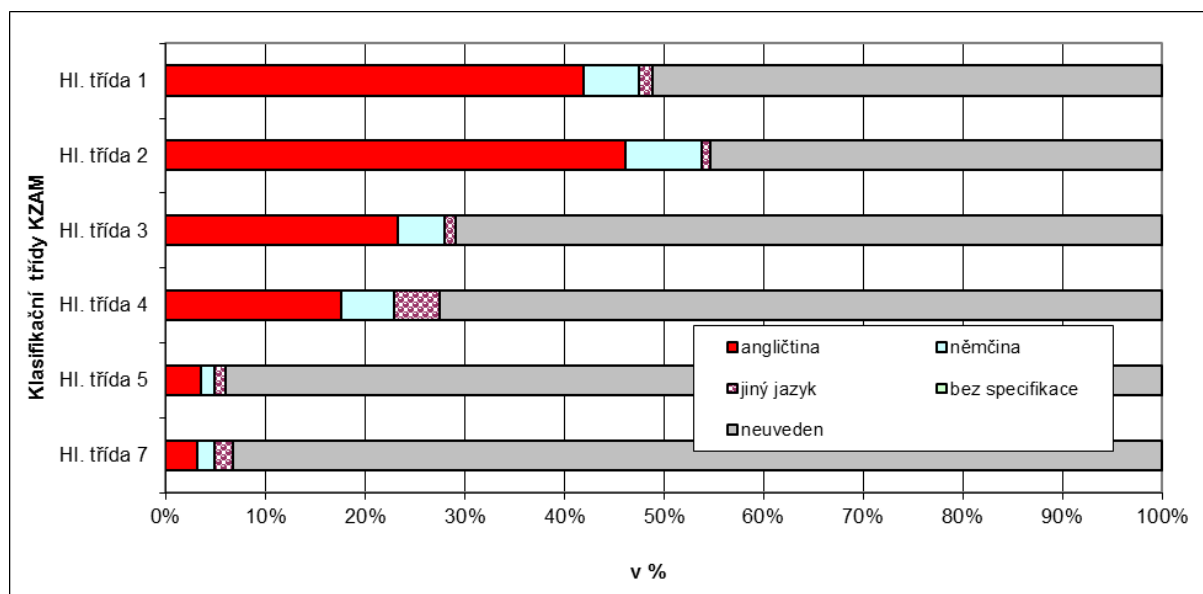
Požadavky na jazykovou vybavenost uchazečů o zaměstnání jsou dalším předmětem našeho šetření. Výsledky ukazují, že v roce 2012 zaměstnavatelé v inzerci na internetu jazykové schopnosti spíše nehledali. Jazykový požadavek byl uveden v **46,4 % případů**. **Aktivní znalost alespoň jednoho světového jazyka** byla požadována pouze v **36,9 %**

případů. Jedná se o razantní pokles oproti hodnotám v roce 2010, kdy byla aktivní znalost hledána v 72,9 % inzerátů.

V celkem **87,0 % případů, kdy byla znalost cizího jazyka hledána**, byl nejdůležitější **anglický jazyk**. V roce 2010 tomu tak bylo v 54,1 % případů. V roce 2007 pak v 49,8 % inzerátů a v roce 2005 byl anglický jazyk požadován v 60,0 %. Druhým nejčastěji uváděným jazykem byl v roce 2012 **německý jazyk**. Z inzerátů, ve kterých zaměstnavatelé jazyk hledali, se němčina objevila v **23,6 % případů**. V roce 2010 tomu tak bylo v 6,8 % a v roce 2007 jen v 5,0 % inzerátů.

Jazykové schopnosti vyžadují zaměstnavatelé zejména u uchazečů o pracovní pozice **první a druhé hlavní klasifikační třídy**. Jedná se o *vedoucí pracovníky* a *vysoce kvalifikované specialisty*, kteří jazyk potřebovali v **48,9 %**, respektive **54,8 % případů**. U profesí **hlavní třídy 3 a 4**, jako jsou např. *asistenti*, *pokladní* nebo *pracovníci zákaznického servisu*, byla jazyková vybavenost požadována v menší míře, a to v **29,2 % a 27,6 % inzerátů**. Další klasifikační třídy skupin profesí znalost alespoň jednoho cizího jazyka již v takovém rozsahu nevyžadovaly. Jedná se vždy o méně než 8,0 %. Oproti předchozím šetřením lze říci, že požadavky na jazykovou vybavenost významnou měrou poklesly (u *třetí třídy* o více jak třicet procentních bodů) a byly spojeny především s *vysoce kvalifikovanými profesemi*. U většiny skupin profesí, kde jsme požadavek na cizí jazyk zaznamenali, lze říci, že výrazně dominuje anglický jazyk. Výjimkou jsou pouze profese zařazené v klasifikační skupině 8 (dva inzeráty ze dvou) a skupině 9 (dva inzeráty ze tří), ve kterých inzerenti preferovali německý jazyk.

Obrázek 11: Požadavek na aktivní znalost jednoho cizího jazyka podle hlavních klasifikačních tříd KZAM v inzertní nabídce na internetu v roce 2012

Poznámka: Klasifikační třídy 6, 8 a 9 byly vynechány z důvodu velmi malého počtu inzerátů.

Požadavek na aktivní znalost jednoho cizího jazyka byl nejčastěji evidován u následujících profesí:

- inženýři v technických oborech (třída 214) – 66,0 %,
- programátoři (třída 213) – 60,9 %,
- technici IT (třída 312) – 55,3 %,
- úředníci v dopravě, skladech (třída 413) – 55,2 %,
- vedoucí útvarů (třída 123) – 53,9 %,
- bezpečnostní technici (třída 315) – 52,0 %.

Požadavek na aktivní znalost anglického jazyka byl nejčastěji evidován u následujících profesí:

- *programátoři (třída 213)* – 58,4 %,
- *technici IT (třída 312)* – 52,5 %,
- *techničtí inženýři (třída 214)* – 50,1 %,
- *odborní pracovníci ve společenských vědách (třída 244)* – 49,0 %,
- *vedoucí pracovníci, ředitelé (třída 123)* – 47,1 %,
- *bezpečnostní technici (třída 315)* – 45,3 %,
- *právníci (třída 242)* – 40,6 %.

Německý jazyk byl požadován v mnohem menší míře, zejména u následujících profesí:

- *techničtí inženýři (třída 214)* – 15,3 %,
- *úředníci v dopravě, ve skladech (třída 413)* – 13,8 %,
- *vedoucí výroby (třída 122)* – 13,5 %,
- *odborní administrativní pracovníci (třída 343)* – 7,6 %.

Jiný než anglický nebo německý jazyk zaměstnavatelé příliš nežádali. Angličtina je hlavním obchodním jazykem po celém světě a s Německem jako svým sousedem má Česká republika tradičně silné obchodní vztahy. Koneckonců mnoho významných německých firem má zde své pobočky. Zřejmě i proto byla např. **francouzština** žádána pouze ve 34 inzerátech, ruština v 19 inzerátech, španělština v 5 inzerátech, italština ve 4 inzerátech a další jiný jazyk požadovali zaměstnavatelé pouze v 31 inzerátech.

Poptávku po alespoň jednom jazyku výhodou jsme evidovali v **13,0 %**, přičemž zmínku prvního jazyka výhodou jsme zaznamenali v **6,9 %** případů a druhého v **6,1 %** případů. **Bez specifikace** úrovně jazyka bylo nalezeno celkem **5,6 %** inzerátů. Nejčastěji šlo o anglický nebo německý jazyk.

Výsledky ukazují, že se s požadavky na znalosti jazyků setkáváme v inzerci na internetu mnohem častěji než v rámci inzerce v denním tisku. Lze říci, že pracovní pozice, které zaměstnavatelé hledají na internetu, jsou kvalifikačně více náročné, a proto vyžadují i vyšší jazykovou vybavenost. Naproti tomu zaměstnavatelé již dlouhodobě vyžadují jazyky jak od vysokoškoláků, tak od středoškolských absolventů. Otevřenost a propojení českého trhu se zeměmi Evropské unie a dalšími ve světě znamená, že se schopnost domluvit, jak ústně tak písemně, stává pro tuzemské uchazeče o práci naprosto klíčovou.

3.8 Požadované osobnostní vlastnosti

K dalším sledovaným charakteristikám inzerce na internetu patří i preferované vlastnosti a dovednosti uchazečů. V příloze inzertní nabídky zaměstnání na internetu jsou uvedeny všechny osobní vlastnosti, které byly v inzerci evidovány, včetně procenta inzerátů, ve kterých jsme je měli možnost zaznamenat. Velké množství zaměstnavatelů v inzerátech uvádělo více položek najednou, a proto se součet všech podílů nerovná 100 %.

Většina inzerátů obsahovala alespoň jednu osobnostní vlastnost, stalo se tak v 71,5 % případů. V celkem 1898 inzerátech se zaměstnavatelé o dovednosti uchazečů nezajímali. Výsledek z roku 2010 byl sice vyšší, alespoň jednu schopnost preferovali inzerenti v 89,9 % případů, ovšem oproti roku 2007 (70,6 %) a roku 2005 (78,6 %) jde o hodnotu víceméně srovnatelnou.

Jaké vlastnosti byly v inzerátech nejvíce preferovány? V první řadě to byly **komunikační schopnosti**, evidovali jsme je v 28,8 % inzerátů. Dále jsme zaznamenali **flexibilitu, adaptabilitu a dynamiku** (17,6 %), **samostatnost** (16,9 %), **zodpovědnost** (10,7 %), **organizační schopnosti** (9,9 %), **spolehlivost** (9,8 %), **obchodní talent** (8,5 %) a **reprezentativní vystupování** (8,3 %).

Komunikace se v inzerátech objevovala vůbec nejčastěji, ale nebyla rovnoměrně rozložena mezi jednotlivými skupinami profesí. Patří mezi klíčové dovednosti všude tam, kde zaměstnanec přichází do styku s klientem, ale i tam, kde je třeba posílit vztahy mezi odděleními a napříč organizační hierarchií. Nezbytná je **u obchodních zástupců a prodejců, bankovních, finančních a personálních expertů a poradců, operátorů zákaznických center a pracovníků zákaznické péče, asistentek, manažerů**, ale např. i u **účetních a techniků, včetně programátorů, inženýrů a konstruktérů**.

Flexibilita, adaptabilita a dynamika byla schopnost spojovaná většinou s **obchodníky, manažery, konstruktéry a technickými inženýry, techniky** a také s **úřednickými a administrativními povoláními a pracovníky v gastronomii**. Ve sledovaném období byla tato vlastnost žádána také u **realitních makléřů** a objevila se i u dělníků, jako jsou např. **nástrojaři či skladníci**.

Samostatnost byla kompetencí, kterou zaměstnavatelé často vyžadují napříč profesemi. Potřebují ji **konstruktéři a techničtí inženýři, programátoři, manažeři, finanční a marketingoví poradci, pokladníci, pracovníci úklidu, technici ve výrobě a různí řemeslníci**, ale také **administrativní pracovníci, obchodníci a strážní/detektivové**. Samostatní musejí být i **pracovníci obsluhy strojů, elektromechanici a nástrojaři**.

Zodpovědnost sledovali zaměstnavatelé rovněž napříč celým spektrem profesí. Žádali ji od **techniků, obchodníků a administrativních pracovníků a účetních**, dále u **telefonních operátorů a pracovníků ostrahy**. V neposlední řadě pak u **dělníků ve výrobě**, ale i **manažerů**.

Organizační schopnosti museli ovládat **vysoce kvalifikovaní pracovníci. Jedná se o vedoucí pracovníky a manažery, mistry ve výrobě a technické inženýry**. Ale byli to také **asistenti/ky, pracovníci logistiky a další koordinátoři**, tedy pracovníci, kteří velmi často vykonávají aktivity organizačního charakteru.

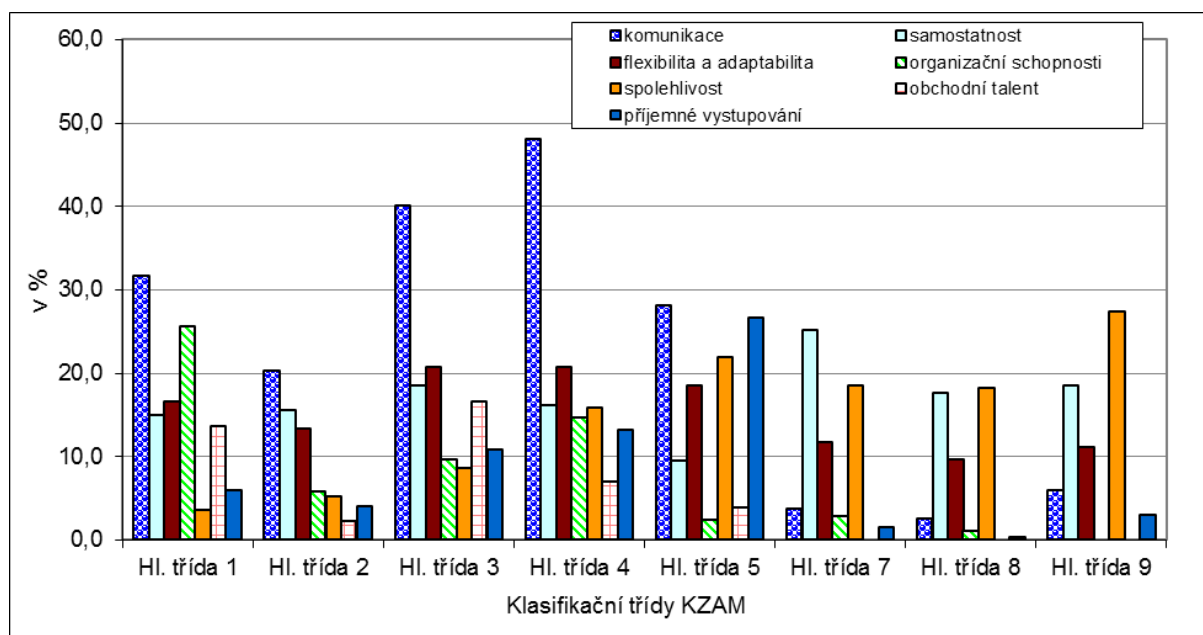
Spolehlivost byla žádána po **pracovnících úklidu, prodavačkách, řidičích**, rozličných **řemeslnících, kuchařích a číšnících**, ale také po **vedoucích pracovnících, programátorech, kontrolech kvality, obchodnících a pracovnících administrativy**.

Obchodní talent požadovali zaměstnavatelé zejména u pracovníků, kteří sjednávají anebo řídí nové zakázky. Jsou to **vedoucí pracovníci a manažeři, mediální konzultanti, obchodní zástupci a realitní makléři, operátoři call center a telefonní prodejci, bankéři a finanční poradci či prodavači**.

Příjemné reprezentativní vystupování byla vlastnost, kterou museli disponovat hlavně **bankovní poradci a finanční specialisti, obchodníci, recepční a promotéři** a dále **letušky a prodavačky**. V podstatě všude tam, kde se firma prezentuje na veřejnosti. Pozoruhodné ale je, že v případě **manažerů** a **vedoucích útvarů** to bylo ve sledovaném období podstatně méně, než bychom očekávali.

Stejně jako v předchozích šetřeních jsme si dali za cíl prozkoumat hledané vlastnosti a dovednosti a přiřadit je k profesím z jednotlivých hlavních klasifikačních tříd. Stalo se ovšem už skoro pravidlem, že se **zaměstnavatelé na schopnosti uchazečů zaměřují u víceméně všech skupin profesí**. Pouze v roce 2007 se požadavky týkaly hlavně pracovníků, kteří spadají do 1. až 4. **hlavní klasifikační třídy**. U všech ostatních tříd jsme evidovali požadavků výrazně méně. Je možné, že zaměstnavatelé rozšiřují své požadavky i směrem k méně kvalifikačně náročným profesím, a to díky rozvoji své firemní kultury. Zajímá je každý článek, který musí přesně zapadat do vize celé organizace. Na druhou stranu lze říci, že náklady na přijetí a zaškolení každého nového zaměstnance jsou natolik vysoké, že firma musí při náboru udělat vše pro to, aby byl uchazeč o pracovní pozici opravdu „ten pravý“.

Obrázek 12: Vybrané požadované vlastnosti podle hlavních klasifikačních tříd KZAM v inzertní nabídce na internetu v roce 2012

Poznámka: Klasifikační třída 6 byla vynechána z důvodu velmi malého počtu inzerátů.

V hlavní klasifikační třídě 1 (vedoucí pracovníci) byly nejžádanějšími vlastnostmi a dovednostmi hlavně **komunikace a organizační schopnosti**, ale také **adaptabilita a flexibilita, samostatnost a obchodní talent**.

Hlavní klasifikační třída 2 (vysoce kvalifikované profese) si žádala zejména **analytické myšlení, komunikaci, samostatnost, adaptabilitu a flexibilitu** a také **pečlivost a serióznost**.

U hlavní klasifikační třídy 3 (techničtí pracovníci) jsme nejčastěji zaznamenali **komunikaci, adaptabilitu a flexibilitu, samostatnost, obchodní talent, příjemné vystupování** a dále **ochotu cestovat a znalost vyhlášky 50**.

Zástupci profesí z hlavní klasifikační třídy 4 (úředníci a administrativní pracovníci) museli ovládat **komunikační a organizační dovednosti** a museli být **adaptabilní a flexibilní, samostatní a spolehliví, s orientací na zákazníka**.

Pro hlavní klasifikační třídu 5 (provozní pracovníci ve službách) byly důležité především **komunikace, příjemné vystupování, spolehlivost, adaptabilita a flexibilita** a dále také **bezúhonnost**.

Klíčové vlastnosti pro hlavní třídu 7 (kvalifikovaní dělníci) byly nejen **samostatnost, spolehlivost, adaptabilita a flexibilita**, ale také **manuální zručnost a znalost vyhlášky 50**.

Hlavní třída 8 (dělníci pro obsluhu strojů a strojních zařízení) vyžadovala v první řadě následující vlastnosti: **spolehlivost, samostatnost, adaptabilita a flexibilita** a v druhé řadě to byla **bezúhonnost a pečlivost**.

Profese hlavní klasifikační třídy 9 (pomocní a nekvalifikovaní dělníci) kladly na uchazeče o zaměstnání podobné osobnostní nároky jako ve třídě 8. Byly to hlavně vysoká míra **spolehlivosti a samostatnost** a dále **bezúhonnost, fyzická zdatnost a pracovitost**.

Pokud se ptáme, jaké osobnostní vlastnosti a dovednosti jsou pro zaměstnavatele klíčové a která schopnost hraje nejdůležitější roli, můžeme jednoznačně říci, že to jsou, stejně jako v předchozích šetřeních, **komunikační dovednosti**.

Když porovnáme výsledky s rokem 2010, byl zde patrný razantní procentuální pokles u většiny dovedností, které byly tehdy nejžádanější. Průměrný podíl jedné vlastnosti v celkovém počtu inzerátů na internetu konvergoval zhruba k 5 %. Inzerenti zřejmě považovali za důležité mnohem širší spektrum vlastností, než tomu bylo v minulosti. Oproti roku 2010 se „**samostatnost**“ posunula o jeden pomyslný stupínek na druhé místo, a vystřídala tam tak „**flexibilitu a adaptabilitu**“. Na žebříčku četnosti zmínek se nejvíce propadl požadavek na „**pracovitost**“. Naopak ve sledovaném období nabývala u zaměstnavatelů na významu „**spolehlivost**“.

3.9 Požadavky na řidičský průkaz

Požadavek na řidičský průkaz se v rámci inzerce na internetu objevil **v 18,0 % případů**. To znamená pokles o 6,9 procentního bodu oproti roku 2010. Je to však jen o méně než jeden procentní bod nižší hodnota, než jsme zaznamenali v roce 2007. V roce 2005 byla míra požadavku na řidičský průkaz téměř totožná jako v roce 2010, sledujeme tedy dá se říci rovnoměrné výkyvy naměřených hodnot.

Téměř všechny požadavky zaměstnavatelů na řidičské oprávnění mířily k **oprávnění pro skupinu B**. Z celkového počtu inzerátů se jednalo o **16,8 % případů**, což představuje pokles o 7,0 procentního bodu oproti roku 2010. Podíl dalších řidičských skupin byl téměř zanedbatelný. Jednalo se o 1,1 % (např. skupina A, C). U kterých pracovních pozic byl řidičský průkaz nejčastěji žádán? Jednalo se jak o pozice **řidičů, obchodníků a realitních makléřů**, u kterých lze tento požadavek brát jako samozřejmost, tak o **programátory, specialisty v IT, techniky, konstruktéry a řemeslníky**. Tyto výsledky ukazují, že styk se zákazníky a míra dojíždění za nimi je u těchto pracovníků běžnou praxí.

3.10 Uvedené finanční ohodnocení

Informace o finančním ohodnocení byla nalezena v 49,1 % inzerátů. Jedná se o významný nárůst jak vůči roku 2010, kdy bylo naměřeno 37,2 %, tak roku 2007, kdy jsme se o předpokládané výši platu dozvěděli ve 42,5 % inzerátů. Výsledek podobný roku 2007 jsme zaznamenali i v roce 2005, kdy jsme se s renumerací setkali v 41,1 % případů. Finanční nabídky nalezené v inzerátech na internetu jsme si rozdělili do šesti kategorií, viz tabulka 8. **Nejvíce** se už dlouhodobě setkáváme s případy, kdy inzerenti (namísto konkrétní částky anebo rozmezí od–do)používají obraty, jako např. **zajímavé, motivující nebo odpovídající platové ohodnocení**. Všechny obdobné fráze evidujeme v kategorii nazvané „dobré finanční ohodnocení“. Ve sledovaném období jsme na ně narazili celkem **v 32,8 % případů**. Zastoupení této kategorie v inzerci na internetu již přestalo klesat (oproti roku 2010, kdy se objevilo v 17,2 %, roku 2007, kdy šlo o 23,3 % a roku 2005, kdy dosáhlo tehdejšího maxima 28,1 % případů) a naopak razantně vzrostlo – o 15,2 procentního bodu. Ze všech

Tabulka 8: Nabízené finanční ocenění v inzerci na internetu v roce 2012

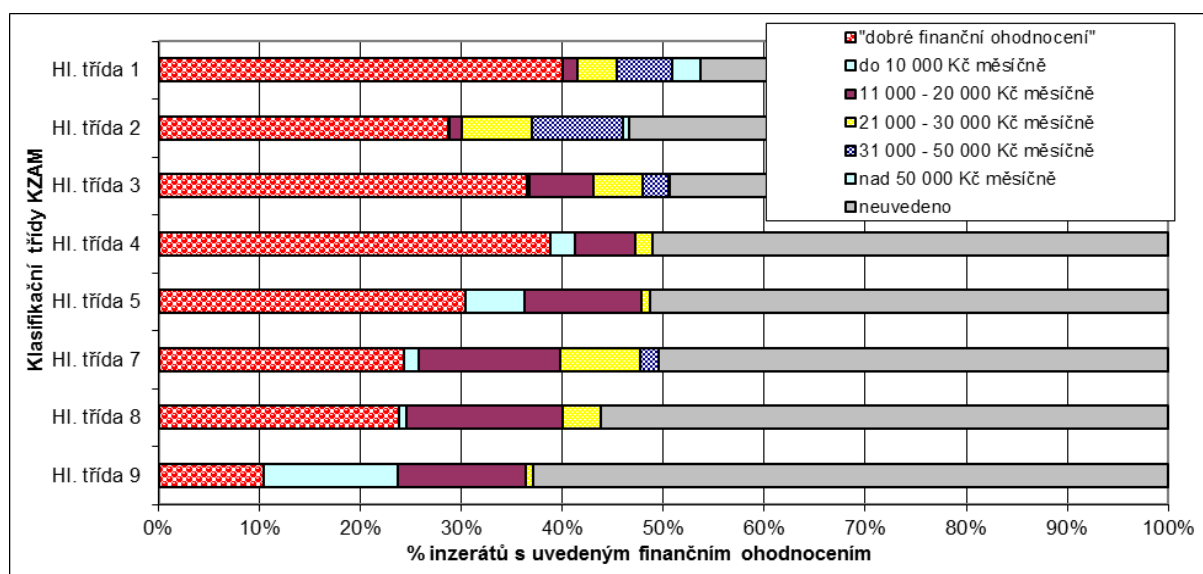
Finanční ocenění	počet	v %
„dobré finanční ohodnocení“	2 227	32,8
plat do 10 000 Kč měsíčně	76	1,1
plat 11 000 – 20 000 Kč měsíčně	387	5,7
plat 21 000 – 30 000 Kč měsíčně	329	4,8
plat 31 000 – 50 000 Kč měsíčně	280	4,1
plat nad 50 000 Kč měsíčně	41	0,6
celkem	3 340	49,1
<i>Neuvedeno</i>	3 460	50,9

slovem popsaných platových výměrů šlo v roce 2012 **ve 40,4 % případů** o slovní spojení „dobré finanční ohodnocení“. Téměř **v 25 % inzerátů** pak použili inzerenti spíše slovo **odpovídající** a stejnou měrou i slovo **motivující**. Nabízí se otázka, jak tyto pojmy interpretovat. Domníváme se, že jde o opatření, kde označení „odpovídající“ znamená spíše nízké ohodnocení, které fluktuuje dle výsledků práce nebo chcete-li podle tzv. klíčových ukazatelů výkonnosti (key performance indicators).

Nejčastěji jsme zaznamenali „**dobré finanční ohodnocení**“ u následujících profesí:

- kosmetičky, maséři (třída 514) – 57,7 %,
- biochemici, farmakologové (třída 221) – 57,1 %,
- úředníci v knihovnách, na poštách (třída 414) – 50 %,
- ředitelé velkých organizací (třída 121) – 50 %,
- ředitelé malých organizací (třída 131) – 47,8 %,
- obchodní zástupci, pojišťovací agenti (třída 341) – 41,4 %,
- umělečtí pracovníci, novináři a redaktoři (třída 245) – 40,9 %,
- sekretářky, kancelářští pracovníci (třída 411) – 40,8 %,
- úředníci v dopravě, skladech (třída 413) – 40,4 %.

Obrázek 13: Nabízené finanční ohodnocení podle hlavních klasifikačních tříd KZAM v inzerci na internetu v roce 2012

Poznámka: Z důvodu nízkého počtu inzerátů je vynechána hlavní třída 6.

Měsíční mzdu nad 50 tisíc Kč nabízeli zaměstnavatelé v 0,6 % inzerátů, a to pouze u následujících pracovních pozic:

- ředitelé, vedoucí útvarů, manažeři (třída 122, 123) – 28 inzerátů,
- programátoři (třída 213) – 9 inzerátů,
- techničtí inženýři (třída 214) – 1 inzerát,
- odborní pracovníci v obchodě a financích (třída 341) – 1 inzerát,
- vědecko-pedagogičtí pracovníci (třída 231) – 1 inzerát,
- odborní administrativní pracovníci (třída 343) – 1 inzerát.

Nejnižší mzda do 10 tisíc Kč měsíčně včetně byla v inzerci na internetu uváděna v 1,1 % případech. Jednalo se zejména o profese:

- pomocníci v domácnosti, uklízeči (třída 913) – 12 inzerátů,
- sekretářky, administrativní pracovníci (třída 411) – 11 inzerátů,
- pracovníci ochrany a ostrahy (třída 516) – 9 inzerátů,
- provozní pracovníci stravování (třída 512) – 8 inzerátů,
- prodavači (třída 521) – 8 inzerátů.

Platy do 10 tisíc korun byly hledány v sedmi inzerátech, kdy šlo o pracovníky *třetí klasifikační třídy* (technici, zdravotníci, pedagogové) a ve třech případech šlo o profese z *druhé klasifikační třídy* (kvalifikovaní odborníci).

Nejvyšší platy jsou dle očekávání vypláceny pracovníkům *2. a 1. hlavní třídy* (v tomto pořadí). Řídící profese *první klasifikační třídy* s sebou obecně nesou nejvíce odpovědnosti, vyžadují značnou míru znalostí a zkušeností a platové ohodnocení tomu proto odpovídá. Vysoce kvalifikované profese mají vyšší platy i proto, že *odborníků specialistů* je málo.

Ze srovnání s inzercí v denním tisku je zřejmé, že v internetové inzerci zůstal zachován relativně vysoký podíl neurčité kategorie „dobré finanční ohodnocení“, kdežto v inzerci v denním tisku tato kategorie ustoupila do pozadí.

Významná část inzerátů finanční ohodnocení jednoduše neuvádí, anebo pouze slovně, neboť hovořit o výši platu není v české společnosti běžné. Druhým důvodem může být také firemní tajemství, kterým si organizace chrání svoji konkurenceschopnost na trhu práce.

3.11 Druh pracovního poměru

Druh pracovního poměru nebyl zaměstnavateli uveden pouze **v sedmi inzerátech**. Pro rozhodování o budoucí zastávané profesi je tento údaj pro uchazeče naprosto klíčový. Výše úvazku většinou koresponduje s výší platového ohodnocení. Drtivá většina pracovních pozic v inzerci na internetu byla vypsána na **hlavní pracovní poměr**. Ve sledovaném období šlo o **95,7 %** případů. Jedná se o údaj, který od roku 2005 vzrostl o 14,4 procentního bodu. V roce 2005 jsme nabídku práce na plný úvazek zaznamenali v 81,3 % případů, v roce 2007 v 95,8 % a v roce 2010 v 98,3 %. Nelze však říci, že by míra vzrůstu představovala pokles inzerátů nabízených na vedlejší nebo jiný pracovní poměr. Zde jsou si výsledky dlouhodobě velmi podobné. Práci na **vedlejší pracovní poměr** nabízeli zaměstnavatelé jen **v 2,8 %** případů. Ačkoliv se jednalo o nárůst o téměř dva procentní body oproti roku 2010, vracíme se víceméně k hodnotám z roku 2005, kdy byl vedlejší pracovní poměr inzerován v míře 2,4 %. **Volbu jak hlavního, tak vedlejšího pracovního poměru** mohli uchazeči o zaměstnání na internetu evidovat **v 1,4 % případů**. Sledované hodnoty pro obě tyto možnosti si jsou dlouhodobě velmi podobné.

Tabulka 9: Druh pracovního poměru v inzerci na internetu v roce 2012

Druh pracovního poměru	abs. počet	v %
hlavní pracovní poměr	6 510	95,7
vedlejší pracovní poměr, brigáda	190	2,8
hlavní pracovní poměr nebo vedlejší pracovní poměr	93	1,4
celkem	6 793	99,9
<i>neuvedeno</i>	7	0,1

Práce na hlavní pracovní poměr v inzerátech na internetu naprosto dominuje. Ale které profese jsou nejčastěji spojovány s **prací ve vedlejším pracovním poměru nebo s prací formou brigády**? Jedná se hlavně o následující profese:

- *pomocníci v domácnosti, uklízeči (třída 913) – 22 inzerátů,*
- *finanční, personální experti, reklama (třída 241) – 14 inzerátů,*
- *pracovníci poskytující informace (třída 422) – 12 inzerátů,*
- *pokladníci (třída 421) – 12 inzerátů,*
- *účetní, odborní referenti (třída 343) – 11 inzerátů,*
- *pracovníci ochrany a ostrahy (třída 516) – 11 inzerátů,*
- *prodavači (třída 521) – 11 inzerátů,*
- *sekretářky, administrativní pracovníci (třída 411) – 11 inzerátů,*
- *pojišťovací agenti, obchodní zástupci (třída 341) – 7 inzerátů,*
- *sociální pracovníci (třída 346) – 7 inzerátů,*
- *úředníci v knihovnách, na poštách (třída 414) – 7 inzerátů,*
- *kuchaři, číšníci (třída 512) – 7 inzerátů.*

Jak vidíme, nejčastěji byl tento druh pracovního poměru nabízen u obslužných, ale i vysoce kvalifikovaných profesí zaměřených na poskytování informací (*finančních či marketingových a obchodních*). Dále jsou na vedlejší úvazek zastoupeny nabídky pozic administrativních nebo sociálních pracovníků. V ostatních profesích je podíl nabídky práce ve vedlejším pracovním poměru mizivý.

3.12 Odvětví ekonomické činnosti inzerujících firem

Dlouhodobě sledujeme rovněž sektory, ve kterých se inzerující firmy pohybují. **Konkrétní sektor působení byl zaměstnavateli uveden v 84,7 % inzerátů.** Míra zmínek o zaměření firmy má stoupající tendenci. Oproti roku 2010 jsme zaznamenali nárůst o takřka deset procentních bodů a oproti roku 2007 dokonce o 35,7 procentního bodu. Z výsledků je zřejmé, že tento faktor hraje v náboru zaměstnanců velmi důležitou roli. Nárůst zřejmě reflektuje snahu zaměstnavatelů o vyšší míru pre-selekce, aby se na jejich pozice hlásili pouze uchazeči, kteří mají o činnost firmy opravdu zájem. Následující tabulka ukazuje hlavní souhrnné skupiny odvětví inzerentů.

Tabulka 10: Ekonomické odvětví firem inzerujících na internetu v roce 2012

Odvětví firmy	počet	% z celkového počtu inzerátů	kumulativní %
obchod, opr. motor. vozidel a spotřebního zboží	1 343	19,8	19,8
zpracovatelský průmysl	935	13,8	33,5
peněžnictví a pojišťovnictví	525	7,7	41,2
doprava, skladování, pošty a telekomunikace	417	6,1	47,4
IT firmy	412	6,1	53,4
strojírenství	388	5,7	59,1
nemovitosti, pronáj. služeb pro podniky, výzkum a vývoj	285	4,2	63,3
automobilový průmysl	253	3,7	67,0
pohostinství a ubytování	252	3,7	70,7
ost. veřejné, sociální a osobní služby	169	2,5	73,2
zdravotnictví, farmacie, vet. činnosti	164	2,4	75,6
výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	108	1,6	77,2
stavebnictví	102	1,5	78,7
bezpečnostní služba	83	1,2	79,9
poradenství	71	1,0	81,0
elektrotechnika	71	1,0	82,0
veřejná správa, obrana, sociální zabezpečení	49	0,7	82,8
školy	47	0,7	83,4
zemědělství, lesní hospodářství, rybolov	39	0,6	84,0
dobývání nerostných surovin	13	0,2	84,2
extraterritoriální spolky a organizace	2	0,0	84,2
soukromé domácnosti s domácím personálem	2	0,0	84,3
jiné	32	0,5	84,7
celkem	5 762	84,7	
<i>neuvedeno</i>	<i>1 038</i>	<i>15,3</i>	<i>100,0</i>

Nejvíce se do inzerce na internetu zapojovaly firmy z oblasti zpracovatelského průmyslu, s podílem 24,2 %. Toto odvětví zahrnuje také organizace z oblasti strojírenství (5,7 %), automobilového průmyslu (3,7 %) a elektrotechniky (1,0 %). Na druhém místě v četnosti inzerátů se umístily firmy, které se zabývají **obchodem a opravami motorových vozidel a spotřebního zboží (19,8 %)**. Podíl inzerce společností z oblasti **peněžnictví a pojišťovnictví byl 7,7 %**. Dále jsou v inzerci zastoupeny **firmy IT**, které měly s **6,1 %** podíl o něco nižší. **Stejné procento inzerátů připadlo ještě firmám z odvětví dopravy, skladování, pošty a telekomunikace (6,1 %).**

Od roku 2010 došlo k pouze k menším změnám. Na prvním místě četnosti inzerátů zůstal zpracovatelský průmysl, kde jsme zaznamenali nárůst o 0,3 procentního bodu. Sektor peněžnictví a pojišťovnictví klesl z druhého na třetí místo, a to o 2,4 procentního bodu, zatímco IT firmy rovněž inzerovaly o něco méně (pokles o 1,4 procentního bodu). Nejvýraznější skok ve srovnání s rokem 2010 zaznamenala inzerce společností obchodu a oprav motorových vozidel, která poskočila ze 7,3 % až na loňské druhé místo s 19,8 % inzerátů. V roce 2007 jsme zaznamenali podobné výsledky, které se lišily zejména v pořadí předních inzerentů. Nejčetnější byly tehdy inzeráty společností z oblasti obchodu, druhé místo zabral sektor peněžnictví a třetí v pořadí byla inzerce zpracovatelských či výrobních společností.

3.13 Uvedení názvu firmy

Zjišťovali jsme také, jestli jsou v inzerátech na internetu uvedeny názvy firem, které pracovní pozici nabízejí. Jméno firmy přidává na důvěryhodnosti inzerátu, ukazuje na transparentnost a serióznost dané nabídky. Jak je na tom inzerce v roce 2012?

Název firmy jsme evidovali v 64,0 % případů. To je o 17,4 procentního bodu více než v roce 2010. V roce 2007 jsme si název firmy mohli přečíst pouze v 39,5 % inzerátů a v roce 2005 to bylo ještě méně (v 16,2 %). Z hlediska důvěryhodnosti inzerátu, ale i posílení zájmu o danou pozici bývá již v dnešní době dobrým zvykem uvést jméno firmy. Zdá se, že na tomto poli zaostávají personální agentury, které ne vždy hledají zájemce pro jednu konkrétní pozici a provádějí hlubší preselekcí předtím, než eventuálně kandidáta firmě představí.

Dále lze říci, že četnost zmínky jména firmy souvisí v jistém ohledu s tím, jaká konkrétní pracovní pozice byla v inzerátu zrovna nabízena. Název společnosti jsme nacházeli o něco méně často v nabídce pro vysoce kvalifikovaná pracovní místa (*třídy 1, 2 a 7*) než v inzerátech určených pro méně kvalifikované či nekvalifikované pracovníky (*třídy 4, 5, 8 a 9*). V každém případě je jméno firmy značka, pomocí které se společnosti propagují, která udává směr firemní kultury a smýšlení všech zaměstnanců, bez ohledu na postavení ve firemní hierarchii. V potenciálních uchazečích o práci budí důvěru, pokud je v inzerci uváděno a poskytuje jim nástroj, dle kterého si lze o firmě vyhledat podrobnější informace.

Obecně platí, že míra uvedení **názvu firmy** v inzerci na internetu roste. Zatímco v roce 2005 jsme se s názvem firmy setkali v 16,2 % případů, v roce 2010 šlo už o 46,6 %. Dnes (v posledním sledovaném období) je jméno firmy uváděno téměř ve dvou inzerátech ze tří. Je ovšem patrné, že ne všichni inzerenti své názvy uvádějí a míra četnosti by jistě šla ještě navýšit. U pracovních pozic **5. hlavní klasifikační třídy** jsme název společnosti evidovali **v 94,3 %**. Další v pořadí byla četnost zmínek u pracovních pozic **9. klasifikační třídy (80,7 %)** a pak **4. třídy (75,8 %)**. V inzerátech hledajících kandidáty profesí **3. a 8. klasifikační třídy** byl název firmy uveden **v 71,5 %**, respektive **v 71,2 %**. V dalších skupinách profesí procenta značně klesala. Profese **7. hlavní klasifikační třídy** zaznamenaly podíl **63,3 %** a u profesí **1. a 2. klasifikačních tříd** jsme název firmy evidovali **v 54,1 %** a **46,6 %** případů. U všech **14 inzerátů**, které hledaly pracovníka **třídy 6**, byl ovšem název firmy uveden.

3.14 Firmy zahraničních vlastníků

Zahraniční anebo mezinárodní organizace se v českém prostředí pohybují již delší dobu. **Přesto jsme v posledním monitorovacím období zahraniční vlastnictví inzerující firmy evidovali jen v 24,8 % případů.** Uvedená hodnota představuje návrat k výsledkům z roku 2007, kdy byla míra četnosti zahraniční přítomnosti na 17 %. Její podíl v inzerci na internetu dosáhl maxima v roce 2010, kdy činil 50,0 % (4 389 případů). Podíváme-li se blíže do loňských výsledků, byla přímá zmínka o zahraniční nebo mezinárodní organizaci uvedena

v **79,6 %** případů, v **19,8 %** případů jsme v inzerci evidovali **anglický jazyk** a v celkem **9 inzerátech německý jazyk**. V roce 2007 bylo zahraniční vlastnictví firmy přímo uvedeno v 17 % inzerátů a v roce 2005 se v inzerci zahraniční účast objevila pouze v 9 % případů. Anglický jazyk byl v inzerci v roce 2007 evidován mnohem méně než loni (7,3 %) a jazyk německý ve zhruba stejných intencích. Další jazyky nebyly ve sledovaném období evidovány vůbec, oproti předchozím šetřením, kdy byly zaznamenány pouze v řádu jednotek.

Vlastnictví zahraniční nebo mezinárodní firmy bylo nejvíce spojováno s pozicemi:

- *techničtí pracovníci v oblasti IT (třída 312) – 47,5 %,*
- *nižší účetní, fakturanti (třída 412) – 46,2 %,*
- *finanční, personální experti, reklama (třída 241) – třída 40,1 %,*
- *pokladníci, krupiéři (třída 421) – 40 %,*
- *programátoři, inženýři IT (třída 213) – 38,7 %,*
- *zubní technici, optici (třída 322) – 32,0 %.*

Inzeráty podané v angličtině nabízely zaměstnání především lidem s vyšší kvalifikací:

- *techničtí pracovníci v oblasti IT (třída 312) – 23,4 %,*
- *programátoři, inženýři IT (třída 213) – 19,5 %,*
- *účetní, odborní referenti (třída 343) – 9,6 %,*
- *vedoucí pracovníci, manažeři (třída 123) – 8,0 %,*
- *recepční, telefonisté (třída 422) – 7,8 %,*
- *finanční, personální experti, reklama (třída 241) – 7,3 %.*

Inzeráty uveřejněné v německém jazyce nabízely pracovní pozice elektroinženýrům (třída 214), vedoucím výroby (třída 123), správci Linux (třída 312), účetní (třída 343), pracovníkovi zákaznické péče (třída 422) a seřizovači (třída 722), v celkovém počtu 9 inzerátů.

3.15 Regionální struktura nabízených pracovních příležitostí

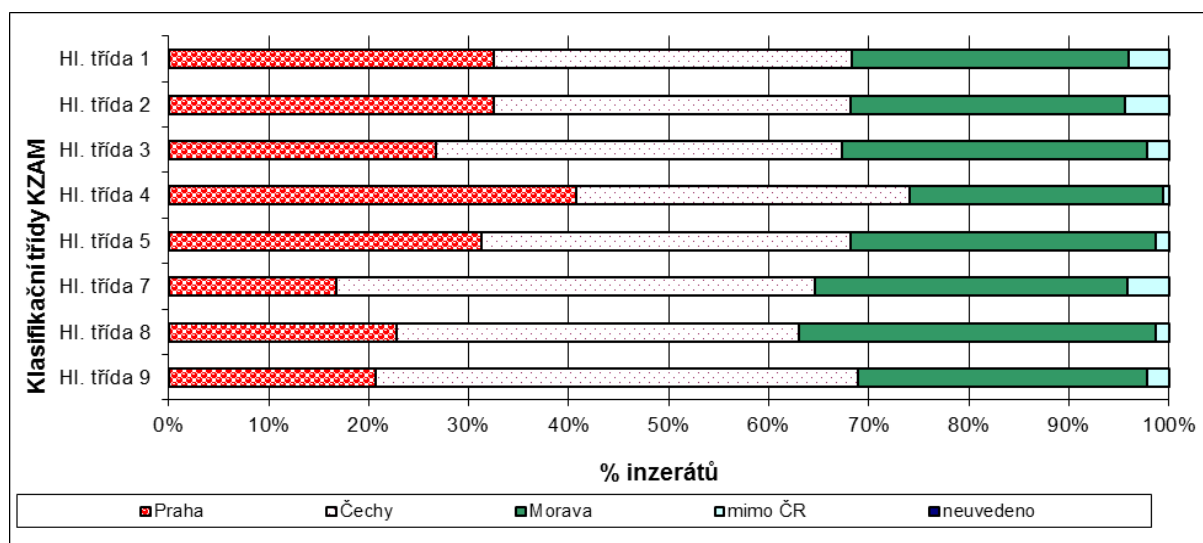
V rámci nabídky pracovních pozic na internetu jsme monitorovali obsah související s regionem či místem výkonu práce. Nalezeno bylo v **99,9 % případů** (pouze 6 inzerátů neodkazovalo na místo výkonu). Zaměstnavatelé tento údaj uvádějí dlouhodobě. Ve všech předchozích šetřeních kromě roku 2007⁶, byla míra uvedených inzerátů s regionem téměř stoprocentní. Způsobené je to mimo jiné i samotnou strukturou internetových portálů, které jsou vyhledávání pracovních pozic dle regionu, města atd. přizpůsobené.

Z Hlavního města Prahy bylo tak jako v předchozích šetřeních nejvíce zadavatelů inzerátů na internetu, a to **29,7 %**. Přesto zde došlo k výraznému poklesu. V roce 2010 pocházelo z Prahy 40,4 % inzerátů a v roce 2007 jsme u tohoto regionu zaznamenali nejnižší míru podílu inzerátů, bylo to 36,8 % pracovních nabídek. Nejvyšší procento inzerce bylo naopak evidováno v roce 2005, kdy se jednalo o 51,3 %.

V Jihomoravském kraji se na internetu objevilo celkem 12,1 % pracovních uplatnění, což víceméně koresponduje s výsledky minulých let. **Středočeský kraj** si v počtu nalezených inzerátů polepšil o jedno místo před krajem Moravskoslezským, podílel se v 9,0 %, což představuje nárůst o 1,8 procentního bodu oproti roku 2010 a 3,3 procentního bodu v porovnání s rokem 2007. **U Moravskoslezského kraje** rovněž evidujeme mírný nárůst podílu inzerce, a to o 1,2 procentního bodu na celkových 8,7 %. **Karlovarský kraj** se v počtu zaznamenaných pracovních nabídek umístil na posledním místě, s celkovým podílem 1,6 % inzerátů (v roce 2010 šlo o 0,9 % a v roce 2007 to bylo 0,7 %). V každém dalším kraji jsme evidovali nárůst počtu inzerátů, v celkové míře okolo 4 % inzerátů, což představuje nárůst o zhruba 2 procentní body v každém regionu. Tabulka se zastoupením regionů v internetové inzertní nabídce zaměstnání je uvedena v příloze.

⁶ V roce 2007 šlo o 88,0 %.

Obrázek 14: Hlavní klasifikační třídy KZAM a oblasti, pro které byly hledány v internetové inzerci 2012*

Poznámka: Z důvodu nízkého počtu inzerátů je vynechána hlavní třída 6.

* Čechy=Středočeský, Plzeňský, Královéhradecký, Jihočeský, Karlovarský, Pardubický, Ústecký, Liberecký, Zlínský kraj a kraj Vysočina.

Morava=Jihomoravský, Moravskoslezský a Olomoucký kraj.

Pokud prozkoumáme podrobněji výsledky pro **region Hlavní město Praha**, kde bylo zaznamenáno nejvíce nabídek zaměstnání, pak v Praze by nejspíše našly uplatnění následující profese:

- nižší účetní, fakturanti (třída 412) – 57,7 %,
- recepční, telefonisté (třída 422) – 45,6 %,
- programátoři (třída 213) – 43,2 %,
- obsluha zemědělských zařízení (třída 833) – 42,7 %,
- finanční experti, personalisté, marketing, reklama (třída 241) – 42,3 %,
- účetní, odborní referenti (třída 343) – 41,4 %,
- pokladníci, krupiéři (třída 421) – 40,0 %.

Pracovní pozice v zahraničí nebyly vybranými portály příliš nabízeny. Celkem šlo o 0,9 % případů, v reálných číslech pouze **59 inzerátů**. Ani v předchozích letech nebyla situace jiná. V roce 2010 lákalo do zahraničí 1,3 % zaměstnavatelů a v roce 2007 jen 0,6 %.

Nejčastěji jsme se setkali s nabídkou práce v **Německu (15 inzerátů)** a na Slovensku (10 inzerátů). Zaměstnavatelů nabízejících práci v Evropské unii bylo na internetu nalezeno celkem 8, tak jako v Polsku, kde byla práce rovněž k dispozici v 8 případech. Do Velké Británie lákalo uchazeče o práci celkem 6 inzerentů. Nízký počet nabídek na práci v zahraničí nedovoluje usuzovat na obecnější trendy v této oblasti pracovního trhu.

Označení regionu, ve kterém se daná pracovní pozice nachází, probíhalo v mnohem vyšší míře, než tomu bylo v inzerci v denním tisku. Informace o místě povolání v 99,9 % může být dána mimo jiné i strukturou pracovních portálů na internetu, kde bývají inzeráty podle regionů již seříděny. Nejčastější cílovou skupinou zaměstnavatelů byli uchazeči z Prahy, a to v případě krajského členění. U sedmi klasifikačních tříd byl podíl pracovních nabídek z více než 40 % právě z hlavního města. **V Praze je sice dlouhodobě nejvíce pracovních příležitostí, v každém případě i v kraji Středočeském a Jihomoravském evidujeme v tomto ohledu v posledních letech nezanedbatelný nárůst.** Pokud srovnáváme regiony, nabídka pracovních pozic v Čechách převyšuje nabídku na Moravě u všech klasifikačních tříd. Neméně zajímavý je výsledek porovnání regionu Moravy s Prahou, která v četnosti inzerátů na internetu za Moravou zaostává u profesí třetí, sedmé, osmé a deváté klasifikační třídy.

4. Souhrnné výsledky

4.1 Struktura hledaných profesí v denním tisku a na internetu

Inzerce pracovních možností v denním tisku má mnoho odlišných rysů od inzerce, která je uveřejňována na internetu. Při rozhodování, kde nejlépe umístit inzerát, berou zaměstnavatelé v potaz cílovou skupinu, kterou dané médium nejvíce oslovuje. Musejí se rozhodnout, kde padne nabídka na nejúrodnější půdu a přečte si ji co největší počet lidí, které ve firmě hledají. Nejvíce se obě média podobají v nabídce pracovních pozic pro hlavní klasifikační třídu 3 (*techničtí pracovníci*), tj. na internetu i v tisku byly nabídky zaměstnání pro technicky laděné jedince jedny z nejpčetnějších. V denním tisku jich bylo celkově nejvíce, zatímco na internetu jim v početnosti patřilo druhé místo. Dále se už struktura četnosti profesí dle klasifikačních tříd většinou liší.

V denním tisku převládají kromě 3. třídy pracovní pozice náležející do 5. a 7. hlavní klasifikační třídy, zatímco na internetu jsou nejvíce hledány odborné profese 2. a 1. hlavní třídy. Internet, jako médium pro oslovení uchazečů o zaměstnání, více cílí na profese z vysoce kvalifikovaných tříd než denní tisk. První tři hlavní třídy mají co do četnosti inzerátů 71,7 % podíl všech inzerátů uveřejněných na internetu a hodnota pro tyto klasifikační třídy u inzerce v denním tisku je oproti tomu pouze 35,8 %. Výsledky ukazují, že denní tisk se větší měrou orientuje na profese obslužné a dělnické.

Pokud porovnáme míru hledaných profesí na internetu a v tisku podle pozice v klasifikaci KZAM na tři klasifikovaná místa, nalézáme následující rozdíly. V denním tisku je nabídka práce zaměstnavatelů dvakrát tak pestřejší než na internetu. Pracovní pozice v tisku lze pro sledované období rozlišit do 30 skupin povolání (s podílem větším než 1 %) zatímco na internetu pouze do 15 skupin. Na druhou stranu, inzerce náležející do třídy 312 (*programátoři*) a 131 (*vedoucí malých podniků*) figurovala pouze na internetu. Míra zastoupení vybraných profesních skupin je u obou médií různá. Na internetu zaujaly přední místa inzeráty hledající *manažery a vedoucí pracovníky, obchodní zástupce, programátory a finanční experty, účetní* a další odborníky z jiných oblastí. V tisku je podíl těchto odborných profesí mnohem nižší (*vedoucí útvarů a techničtí inženýři* měli dohromady 7,9 % podílu všech inzerátů). V tisku stále nalézají nabídky práce nejvíce pracovníci obslužných a dělnických profesí, jako jsou číšníci, řidiči či prodavači v obchodě. Mezi tzv. dělnické profese, po kterých byla poptávka alespoň 1,0 % inzerátů na internetu, nyní patří např. *kováři, nástrojaři, zámečníci (třída 722)*. Mezi nejhledanějšími profesemi v tisku jsme našli hned jedenáct dělnických profesí a 3 obslužné profese.

Struktura hledaných profesí v rámci inzerce na internetu zůstává víceméně neměnná, nadále se věnuje především nabídkám pracovních příležitostí pro pracovníky z klasifikačních tříd 1 až 4, tedy pro profese řídicí, vysoce odborné, středně odborné a administrativní. **Struktura inzerce v denním tisku** však pokrývá mnohem větší spektrum povolání, hledány jsou zde jak **profese dělnické**, tak i odborné a nabídka pracovních příležitostí je rovnoměrněji rozložena mezi jednotlivými klasifikačními třídami.

4.2 Požadavky na kvalifikace v inzerci v denním tisku a na internetu

Požadovaný stupeň dosaženého vzdělání byl celkově zaznamenán v 72,2 % inzerátů, přičemž v tisku byla úroveň dosaženého vzdělání uvedena v 46,5 % inzerátů a na internetu v 77,8 % inzerátů. Pokud zaměstnavatelé ve své inzerci vyší vzdělání, která by byla pro danou pozici vhodná, neuvádějí, předpokládáme, že jen málo z nich ji opravdu nepožaduje. Zejména u odborných povolání (např. lékaři nebo techničtí inženýři) mohou být inzerenty tituly příslušných zaměření u uchazečů brány jako samozřejmost.

Nejčastěji však byla úroveň vzdělání uvedena právě u odborných profesí. Byla to místa s vyšší kvalifikací, která obsazují zejména *techničtí inženýři, finanční experti a personalisté, odborní pracovníci a manažeři*, a dále také středně kvalifikovaní *technici*,

referenti a administrativní pracovníci. Nejčastějším typem vzdělání bylo minimálně maturitní vzdělání (tedy SŠ nebo VŠ). Tento stupeň požadovali zaměstnavatelé v 23,2 %, avšak v mnohem vyšší míře na internetu než v tisku. V internetové inzerci se jednalo o nejčastější volbu (31,6 %), zatímco v denním tisku o nejméně žádanou variantu (4,3 %). Výsledky ukazují na značně odlišnou situaci v obou médiích. Na internetu byla inzerce zaměřená nejvíce na minimálně maturitní vzdělání, dále pak na vysokoškolské vzdělání (17,1 %). V denním tisku bylo nejžádanější středoškolské maturitní vzdělání (19,8 %), následoval požadavek na vyučení (13,3 %).

Požadavek na středoškolské vzdělání s maturitou byl spojován především s inzeráty hledajícími *nižší odborné pracovníky (úředníci a administrativní pracovníci, provozní pracovníci, technici, mistři a kvalifikovaní dělníci)*. Pro výkon těchto vesměs kvalifikovaných povolání je zaměstnavateli maturitní vzdělání běžně žádáno.

Požadavek na minimálně středoškolské vzdělání (středoškolské nebo vysokoškolské) se nejčastěji objevoval u odborných profesí, jako jsou *vědci a odborní duševní pracovníci, odborní administrativní pracovníci a úředníci, technici a techničtí pracovníci v oblasti výpočetní techniky a další vysoce kvalifikovaní odborníci*. Náplň práce v rámci těchto profesí má administrativní i odbornou dimenzi, s tím, že velkou roli hraje délka praxe (například pracovníci v IT), osobní vlastnosti (např. pečlivost při správě dokumentů) a odbornost (např. vědci). Jsou proto vykonávány jak vysokoškolsky vzdělanými pracovníky, tak i maturanty.

Znalost cizích jazyků je jednou z dovedností, která hraje v povědomí uchazečů o zaměstnání velkou roli. Výsledky však ukazují, že **zaměstnavatelé požadují aktivní znalost jednoho světového jazyka, zejména angličtiny, pouze ve 22,4 % inzerátů**. V inzerci v denním tisku to bylo v 2,9 % inzerátů a v inzerci na internetu v 36,9 % inzerátů. **Znalost cizího jazyka „výhodou“** byla evidována ještě nižší měrou, a to v 4,7 % případů. Tento požadavek jsme našli v 1,1 % inzerátů v denním tisku a v 13,0 % inzerátů na internetu. Celkem 2,0 % zaměstnavatelů požadovala **aktivní znalost dvou cizích jazyků**.

Zaměstnavatelé požadovali aktivní znalost cizího jazyka u pracovních pozic s vysokou odborností, např. *manažeři, inženýři v technických oborech, programátoři či technici IT*. Stalo se tak zejména v inzerci na internetu. Na pracovníky obslužných profesí nebyl inzerenty kladen takový důraz, co se týče jazykové vybavenosti, výjimkou byli *úředníci v dopravě (třída 413)*. V tisku jsme na požadavky jazykových znalostí naráželi sporadicky.

Znalost práce s počítačem je u mnoha profesí vyžadována takřka automaticky, zejména na uživatelské úrovni. S PC musí běžně umět pracovat administrativní, jakož i *programátoři a technici IT*. Tento požadavek však spojujeme i s profesemi, jako jsou *účetní, recepční, redaktoři či návrháři*, a s dělníckými profesemi, jako je *obsluha strojů*.

„Počítačová gramotnost“ byla uvedena v 39,4 % inzerátů (v inzerci v denním tisku v 11,1 %, v inzerci na internetu v 57,2 %), s vyšším důrazem na „běžnou“ znalost uživatelů. Propastný rozdíl v podílu požadavků na práci s počítačem mezi oběma médii je dán rozdílem v počtu inzerátů hledajících vysoce kvalifikované uchazeče. Na internetu je poptávka po odbornících mnohem vyšší než v denním tisku. Jedná se zejména o odborné referenty, vedoucí podniků, útvarů či výroby, vědce a odborné pracovníky. V denním tisku hledají inzerenti počítače znalé uchazeče dělnických profesí, jako např. *automechaniky, elektromechaniky, obsluhu strojů*.

Je třeba si uvědomit, že bez počítače se v dnešním světě obejde již jen málokdo, uživatelská znalost se stala samozřejmostí a inzerenti ji ve svých inzerátech už ani neuvádějí.

Praxe v oboru byla požadována v 53,5 % inzerátů. Je to další z požadavků, který je větší měrou zaznamenáván v inzerci na internetu (v 70,3 %) než v denním tisku (v 27,0 %). V denním tisku bylo oproti předchozím rokům požadavků na praxi více, naopak na internetu mírně klesly. Požadavky na praxi jsou vesměs spojovány s kvalifikovanými profesemi. Jedná

se zejména o vedoucí výroby a další vedoucí pracovníky. Dělnické profese jsou se zkušenostmi spojovány zejména v inzerci v denním tisku, kde jsou uchazeči s praxí hledáni mezi *mechaniky a opraváři* (třída 742) nebo *výrobci a zpracovateli potravinářských výrobků* (třída 741). V inzerci na internetu očekávali zaměstnavatelé praxi zejména u dělnické profese *opraváři elektrických přístrojů* (třída 724), ale také u ostatních dělníků a řemeslníků.

Osobnostní vlastnosti uchazečů o zaměstnání byly požadovány v 50,2 % inzerátů. V denním tisku sledujeme mnohem nižší frekvenci sledovaných hodnot než na internetu. Alespoň jedna vlastnost či dovednost byla v tisku hledána v 16,9 %, zatímco na internetu v 71,5 % inzerátů. Domníváme se, že důvodem tohoto jevu je, tak jako u většiny sledovaných hodnot, druh nabízené pracovní pozice v obou médiích.

Jako nejčastěji požadované dovednosti se v inzerci na prvním místě již dlouhodobě objevují **komunikační dovednosti**, a to jak v inzerci v denním tisku, tak na internetu. V případě inzerce na internetu byla schopnost komunikace evidována téměř v každém třetím inzerátu. Dále jsme v obou médiích zaznamenali požadavek na flexibilitu, adaptabilitu a dynamiku, samostatnost, zodpovědnost, organizační schopnosti a spolehlivost.

Komunikace byla žádanou vlastností napříč všemi pozicemi, ale zejména u profesí, jako jsou *vedoucí pracovníci, manažeři, odborníci z oblasti financí a lidských zdrojů, operátoři zákaznických center a pracovníci zákaznické péče, asistentky, ale také účetní a technici, včetně programátorů, inženýrů a konstruktérů*. Zaměstnavatelé chtějí dobrou komunikaci všude tam, kde zaměstnanec přichází do styku s klientem.

Flexibilita, adaptabilita a dynamika jsou schopnosti spojované především s obchodními a manažerskými pozicemi a dále jsou žádány ve zdravotnictví, ve výrobě (konstruktéři, nástrojaři, obsluha strojů a techničtí inženýři) a u pracovníků zákaznické péče.

Samostatnost je kompetence vyhledávaná zaměstnavateli napříč širokým spektrem profesí. Žádají ji u *vedoucích pracovníků, manažerů a technických inženýrů*, kteří často nemají vlastní nadřízené a řídí vlastní týmy, ale také u *konstruktérů, programátorů, finančních a marketingových poradců, pracovníků úklidu, strážných/detektivů a rozličných řemeslníků*, kteří sice nemají řídicí pravomoc, nicméně potřebují činit vlastní rozhodnutí na denní bázi.

Zodpovědnost vyžadují inzerenti zejména od *techniků, obchodních zástupců a referentů*, co se týká obslužných a dělnických profesí, jsou to *kuchaři a číšníci, dělníci ve výrobě, řidiči a pracovníci ostrahy*.

Požadavek na **organizační schopnosti** jsme evidovali zejména v inzerátech hledajících vysoce kvalifikované pracovníky. Jsou to *vedoucí pracovníci, manažeři, mistři ve výrobě a techničtí inženýři* a dále *pracovníci logistiky a obchodní zástupci*. Tyto dovednosti museli rovněž ovládat *asistenti/ky, recepční a pracovníci ochrany a ostrahy*.

4.3 Charakteristika inzerce v denním tisku a na internetu

Nabídka pracovních pozic na internetu je jako již tradičně **orientována na užší skupinu profesí**, než je tomu u inzerční nabídky v denním tisku. Zacilení inzerce na internetu je namířeno na středně a vysoce kvalifikované pracovníky a jako takové klade na uchazeče o práci mnohem vyšší nároky. Důsledkem zmíněného zaměření inzerce na internetu jsou častější požadavky na odbornou praxi, výši a směr vzdělání a další vlastnosti, schopnosti a dovednosti. Co se týká dělnických a obslužných profesí a jejich výskytu v inzerci na internetu, je sice nízký, přesto u některých řemeslných či provozních profesí evidujeme nárůst.

Nabídka zaměstnání v denním tisku pokrývá širší spektrum profesí než inzerce na internetu a podíl jednotlivých klasifikačních tříd je rovnoměrněji rozprostřen. Požadavky zaměstnavatelů na uchazeče o profese s nižší kvalifikační náročností nejsou početné a díky pokračující ekonomické recesi se zejména u obslužných a dělnických profesí spíše nezvyšují.

Analýza inzerce v denním tisku a na internetu ukazuje zejména následující:

- ❖ Zastoupení inzerátů na internetu se oproti předchozímu šetření nepatrně zvýšilo. V roce 2012 bylo na internetu zveřejněno 61 % inzerátů a 39 % jich bylo v tisku.
- ❖ Nabídka práce na internetu je soustředěna spíše na kvalifikované profese hlavní klasifikační třídy 1 až 3.
- ❖ Inzerce v denním tisku je rovnoměrněji rozprostřena napříč všemi profesemi. Hledání jsou kvalifikovaní odborníci i obslužný personál takřka stejnou měrou.
- ❖ Inzertní nabídka na internetu uvádí větší počet požadavků než inzerce v tisku.
- ❖ Ekonomická situace na trhu práce se negativně promítla na inzerci v tisku i na internetu, s tím, že počet výskytu klesl v obou médiích o téměř 25 % ve srovnání s předchozím šetřením.
- ❖ Uchazeč o zaměstnání se zájmem o profese na střední a vyšší kvalifikační úrovni by se měl zajímat o nabídku zaměstnání jak na internetu, tak v denním tisku. Zájemcům o dělnické profese a také obslužné profese typu prodavačů či z oblasti pohostinství lze doporučit zejména sledování inzerce v denním tisku.

4.4 Srovnání výsledků ze šetření realizovaných v roce 2012, 2010, 2007 a 2005

Šetření inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku a na internetu se v rámci projektu VIP Kariéra opakuje v dvouleté periodicitě. Srovnání výsledků v čase nabízí zajímavý náhled na vývoj situace na pracovním trhu. Podívejme se na hlavní poznatky z jednotlivých let, kdy probíhala naše šetření:

- ❖ **V listopadu 2005⁷ byla míra nezaměstnanosti 8,4 %, přičemž o jedno volné pracovní místo se ucházelo 8,4 uchazečů o zaměstnání.** Míra nezaměstnanosti oproti předchozímu období mírně klesla, i když situace na trhu práce nebyla stále optimální. Pro zaměstnavatele však znamenala období, kdy bylo možné vybírat si z většího počtu zájemců o zaměstnání. Nároky na dovednosti směrem k uchazečům tak mohly narůstat.
- ❖ **V listopadu 2007⁸ byla míra nezaměstnanosti 5,6 %, tedy zdaleka nejméně za posledních 10 let. O jedno pracovní místo se ucházelo pouze 2,4 uchazečů.** Situace vyvolávala obavy o nedostatek pracovních sil a zaměstnavatelé zažívali při obsazování volných pozic perné chvíle a o přízeň uchazečů o práci museli usilovat.
- ❖ **V listopadu 2010⁹ byla míra nezaměstnanosti 8,6 %, a vrátila se tak k hodnotám z roku 2005. Celkem 15,7 uchazečů o zaměstnání bojovalo na trhu práce o jedno volné pracovní místo.** V momentě nejvyšší ekonomické recese museli zaměstnavatelé snižovat stavy pracovníků, rostla nezaměstnanost i počet uchazečů o práci a poptávka po nových pracovnících byla na bodě mrazu. Každý nový pracovník musel obstát v rigorózním výběrovém řízení a firmy měly opět z čeho vybírat.
- ❖ **V listopadu 2012¹⁰ dosáhla míra nezaměstnanosti hodnoty 8,7 %, což zhruba odpovídá hodnotám z roku 2010 a 2005. Na jedno pracovní místo tak připadlo 15,6 uchazeče.** Je zřejmé, že ekonomická krize ohledně pracovních míst nijak nepolevila. Z pohledu uchazečů o zaměstnání i lidí, kteří jsou zaměstnáni, ale chtěli by změnit místo, je situace na trhu práce nadále nepříznivá.

⁷ V listopadu 2005 proběhl první sběr dat pro potřeby analýzy inzerce v rámci projektu VIP Kariéra.

⁸ V listopadu 2007 proběhla druhá vlna sběru dat.

⁹ V listopadu 2010 proběhla třetí vlna sběru dat pro potřeby analýzy inzerce v rámci projektu VIP Kariéra II.

¹⁰ V listopadu 2012 proběhla čtvrtá vlna sběru dat.

Porovnejme si nyní hlavní výsledky vyplývající z jednotlivých šetření:

1) Vývoj počtu inzerátů

V roce 2005 jsme během dvou týdnů sledování zaznamenali celkem 12 452 inzerátů s nabídkou zaměstnání. O dva roky později, v roce 2007, byl tento počet více než dvojnásobný, jednalo se o 25 879 inzerátů. Kvůli globální finanční krizi a následné ekonomické recesi klesl počet pracovních nabídek v roce 2010 opět dolů, na 14 584 inzerátů. Změny na trhu práce mezi poptávkou a nabídkou tak výrazně ovlivnily míru a způsob získávání nových pracovníků. Inzertní nabídka zaměstnání na internetu či v tisku začala i nadále pozbývat své dřívější síly v roce 2012, kdy celkový počet klesl o dalších více než tisíc inzerátů (na 11 067 inzerátů).

V distribuci inzerátů mezi oběma médii, v tisku a na internetu, došlo k postupným změnám. V průběhu let, kterých se šetření týká, rostl vliv internetu na způsob komunikace a v rozložení inzerce dochází k obratu. Zatímco v roce 2005 mohl uchazeč o práci najít nejvíce nabídek v denním tisku (74 % všech inzerátů) a v roce 2007 to bylo v nadpoloviční většině, 60 % inzerátů, tak v roce 2010 jsme zaznamenali propad a podíl vůči internetu činil už jen 40 %. Naše poslední šetření z roku 2012 z nastaveného trendu nijak nevybočuje, v denním tisku došlo k dalšímu poklesu a podíl se ustálil na 39 % všech inzerátů. **Podíl inzerce v denním tisku během 7 let poklesl o 35 procentních bodů.**

2) Vývoj struktury profesní poptávky

Každé šetření má, co se nejhledanějších profesí týče, svá vlastní specifika. Naše první šetření odhalilo, že v roce 2005 požadovali zaměstnavatelé nejvíc vysoce kvalifikované odborníky a dále pracovníky administrativy. Druhé šetření v roce 2007 naopak ukázalo, že se zájem inzerentů přesunul především na dělnické profese. Pracovníci v oblasti služeb hráli prim pro inzerenty v roce 2010, kdy byli rovněž velmi žádaní kvalifikovaní pracovníci. V roce 2012 to byli jednoznačně pracovníci a manažeři v obchodě, kteří byli cílem největšího počtu inzerátů. Obecně lze však říci, že mezi dlouhodobě nejvíce hledanými profesemi jsou zejména manažeři, obchodní zástupci a pracovníci technicky zaměřených profesí.

V roce 2005 žádali zaměstnavatelé nejčastěji pracovníky z hlavní třídy 3 a hlavní třídy 1. V roce 2007 to byli opět kandidáti zařazovaní do hlavní klasifikační třídy 3, ale také pracovníci hlavní třídy 7. Výsledky z roku 2010 ukázaly, že nejhledanějšími pracovníky jsou odborníci z hlavní třídy 3 a také pracovníci z hlavní třídy 5. V roce 2012 se pak zájem zaměstnavatelů soustředil především na pracovníky z hlavní třídy 5 a pracovníky z hlavní klasifikační třídy 3.

Současně stále platí, že ke změnám v četnosti jednotlivých profesí dochází zejména v inzerci v denním tisku. V inzerci na internetu k tak výrazným změnám nedochází. Internetová inzerce je zaměřena na vysoce kvalifikované profese, kde ke změnám trendu příliš nedochází.

3) Změny nároků zaměstnavatelů

Každé šetření vykazovalo odlišnou míru náročnosti zaměstnavatelů vůči potenciálním zaměstnancům. V roce 2007 došlo v tomto směru k přelomu a především v denním tisku došlo ke snížení nároků. Tehdy šlo zejména o **úroveň a zaměření vzdělání** uchazeče. O dva roky později byly nároky zase vyšší, úroveň vzdělání byla zase o něco důležitější. V **denním tisku** žádali zaměstnavatelé v roce 2005 nejčastěji dosažení minimálně maturitního vzdělání, v roce 2007 vysokoškolského vzdělání, v roce 2010 šlo nejčastěji o vyučení a v roce 2012 středoškolské vzdělání.

V roce 2007 se nároky na stupeň vzdělání neobjevovaly v takové míře jako dříve, protože uchazečů o práci bylo také mnohem méně. Poptávka po pracovní síle nebyla již v roce 2010 tak výrazná a některé nároky se do inzerátů začaly opět vracet, což platí i pro rok 2012.

V inzerci na internetu nedošlo k takovému snížení nároků, díky její orientaci na vysoce kvalifikované pracovníky. Kvalifikace, odbornost či praxe figurovala u profesí inzerovaných na internetu i nadále.

Některé změny v nárocích zaměstnavatelů se výrazně projevily ještě u požadavku na odbornou praxi. **V roce 2007 došlo ke snížení podílu inzerátů uvádějících, že pro získání zaměstnání je nutná praxe v oboru,** a to opět zejména u inzerátů zveřejněných v denním tisku. V roce 2010 trend poklesu požadavků na praxi v inzerci v denním tisku pokračoval, ovšem **v roce 2012 byl opět vyšší.** Je tedy zřejmé, že nároky na praxi klesají nebo stoupají dle současného stavu v ekonomice. V inzerci na internetu byl u této položky vývoj odlišný, neboť požadavek na praxi byl nejvýraznější právě v roce 2010. Díky celkovému zaměření inzerce na internetu na odbornost je praxe u uchazečů o práci brána téměř automaticky. To samé lze říci také o jazykové vybavenosti, tedy dovednosti, která se u těchto profesí stala téměř standardním vybavením. Inzerenti ji na internetu už takřka ani nezmiňují.

Přílohy

Příloha 1: Struktura inzerátů v denním tisku a na internetu podle druhu médií v roce 2012

Inzerce v denním tisku		
Deník	abs. počet	v %
Annonce	3 547	83,1
Avízo	74	1,7
MF Dnes Olomoucký	11	0,3
MF Dnes Brno	10	0,2
MF Dnes Jižní Morava	9	0,2
MF Dnes Moravskoslezský	11	0,3
MF Dnes Jižní Čechy	52	1,2
MF Dnes Zlínský	25	0,6
MF Dnes Hradecký kraj	13	0,3
MF Dnes Karlovarský	25	0,6
MF Dnes Severní Čechy	28	0,7
MF Dnes Liberecký kraj	13	0,3
MF Dnes Střední Čechy	53	1,2
MF Dnes Plzeňský kraj	30	0,7
MF Dnes Pardubický kraj	12	0,3
MF Dnes Praha	53	1,2
Hospodářské noviny	21	0,5
Československý deník	18	0,4
Hradecký deník	14	0,3
Sokolovský deník	25	0,6
Pardubický deník	11	0,3
Plzeňský deník	26	0,6
Benešovský deník	13	0,3
Pražský deník	12	0,3
Zlínský deník	11	0,3
Moravskoslezský deník	35	0,8
Liberecký deník	15	0,4
Brněnský deník	17	0,4
Ústecký deník	10	0,2
Jihlavský deník	3	0,1
Olomoucký deník	17	0,4
MF Dnes Zaměstnání - Vysočina	11	0,3
MF Dnes Zaměstnání - Moravskoslezsko	15	0,4
MF Dnes Zaměstnání - Jižní Morava	27	0,6
celkem	4 267	100,0

Inzerce na internetu		
server	abs. počet	v %
www.prace.cz	4 811	70,8
www.sprace.cz	1 989	29,3
celkem	6 800	100,0

Příloha 2: Členění inzertní nabídky v denním tisku a na internetu v roce 2012 podle hlavních klasifikačních tříd KZAM

Profesní třída (KZAM)	Inzerce v denním tisku		Inzerce na internetu	
	abs. počet	% z celkového počtu inzerátů	abs. počet	% z celkového počtu inzerátů
1 zákonodárci, vedoucí a řídící pracovníci	228	5,3	1 026	15,1
2 vědečtí a odborní duševní pracovníci	488	11,4	1 784	26,2
3 techn., zdravot. a pedagog. prac. (vč. příbuz. oborů)	816	19,1	2 070	30,4
4 nižší administrativní pracovníci (úředníci)	274	6,4	583	8,6
5 provozní pracovníci ve službách a obchodě	826	19,4	474	7,0
6 kvalifik. dělníci v zem. a les. (vč. příbuz. oborů)	31	0,7	14	0,2
7 řemeslníci a kvalifik. výrobci, zpracovatelé, opraváři	786	18,4	436	6,4
8 obsluha strojů a zařízení	437	10,2	278	4,1
9 pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	207	4,9	135	2,0
<i>nezařazeno</i>	174	4,1	0	0,0
celkem	4 267	100,0	6 800	100,0

Příloha 3: Přehled zastoupení profesních skupin v inzertní nabídce denního tisku a na internetu v roce 2012 – 1. část

Profesní třída (KZAM)	Inzerce v denním tisku			Inzerce na internetu		
	abs. počet	% z cel.počtu inzerátů	kumul. %	abs. počet	% z cel.počtu inzerátů	kumul.%
111 zákonodárci			0,0	1	0,0	0,0
112 vyšší státní úředníci	3	0,1	0,1	2	0,0	0,0
115 vedoucí pracovníci obecních úřadů	3	0,1	0,1			0,0
121 vedoucí pracovníci, manažeři	10	0,2	0,4	6	0,1	0,1
122 vedoucí výroby a provozních celků	19	0,4	0,8	89	1,3	1,4
123 vedoucí útvarů, ředitelé	178	4,2	5,0	794	11,7	13,1
131 vedoucí, ředitelé malých podniků	15	0,4	5,3	134	2,0	15,1
211 geologové, fyzikové, ...	2	0,0	5,4	5	0,1	15,1
212 analytik		0,0	5,4	1	0,0	15,2
213 programátoři	58	1,4	6,7	447	6,6	21,7
214 techničtí inženýři (stavební, elektro, ...)	159	3,7	10,5	738	10,9	32,6
221 biochemici, farmakologové		0,0	10,5	14	0,2	32,8
222 lékaři	84	2,0	12,4	31	0,5	33,3
231 VŠ pedagogové	27	0,6	13,1	8	0,1	33,4
232 učitelé na SŠ	28	0,7	13,7	4	0,1	33,4
233 učitelé na ZŠ	13	0,3	14,0	11	0,2	33,6
235 ostatní odborní pedagogičtí pracovníci	2	0,0	14,1	2	0,0	33,6
241 finanční experti, personalisté, reklama, marketing	80	1,9	16,0	411	6,0	39,7
242 právníci	22	0,5	16,5	32	0,5	40,1
243 archiváři, knihovníci	1	0,0	16,5			40,1
244 odborní ekonomové, překladatelé	8	0,2	16,7	48	0,7	40,8
245 umělečtí pracovníci	3	0,1	16,8	30	0,4	41,3
247 odborní administrativní pracovníci	1	0,0	16,8	2	0,0	41,3
310 technici bez bližší specifikace	79	1,9	18,6	5	0,1	41,4
311 technici v "technických" oborech	83	1,9	20,6	213	3,1	44,5
312 technici IT	21	0,5	21,1	141	2,1	46,6
313 obsluha optických a elektrotechnických zařízení	36	0,8	21,9	56	0,8	47,4
314 letecký a lodní odborný personál		0,0	21,9	5	0,1	47,5
315 bezpečnostní technici	53	1,2	23,2	75	1,1	48,6
321 laboranti, zemědělské technici	14	0,3	23,5	9	0,1	48,7
322 zubní technici, optici	25	0,6	24,1	25	0,4	49,1
323 zdravotní sestry	77	1,8	25,9	24	0,4	49,4
331 lektoři	4	0,1	26,0	1	0,0	49,5
332 učitelé předškolní výchovy	4	0,1	26,1	1	0,0	49,5
333 vychovatelé	2	0,0	26,1			49,5
334 ostatní pedagogové	8	0,2	26,3	18	0,3	49,7
341 obchodní zástupci, pojišťovací agenti	221	5,2	31,5	1 005	14,8	64,5
342 obchodní agenti	60	1,4	32,9	137	2,0	66,5
343 účetní, odborní referenti	103	2,4	35,3	292	4,3	70,8
344 celní a daňoví pracovníci	1	0,0	35,3	11	0,2	71,0
345 detektivové	1	0,0	35,3	24	0,4	71,3
346 sociální pracovníci	22	0,5	35,9	25	0,4	71,7
347 pracovníci zábavy (diskžokej, ...)	1	0,0	35,9	3	0,0	71,8
349 správce majetku	1	0,0	35,9			71,8
411 sekretářky, kancelářští pracovníci	108	2,5	38,4	188	2,8	74,5
412 nižší účetní, statistici	23	0,5	39,0	26	0,4	74,9
413 úředníci v dopravě, skladech	31	0,7	39,7	58	0,9	75,8
414 korektoři, kódovači	2	0,0	39,7	28	0,4	76,2
419 ostatní nižší úředníci		0,0	39,7	6	0,1	76,3
421 krupiéři, pokladníci	5	0,1	39,9	60	0,9	77,1
422 recepční, telefonisté	105	2,5	42,3	217	3,2	80,3
511 průvodčí, stewardi		0,0	42,3	4	0,1	80,4
512 kuchaři, číšníci	438	10,3	52,6	176	2,6	83,0
513 pečovatelé a pomocní ošetřovatelé	10	0,2	52,8	10	0,1	83,1
514 kosmetičky, maséři	73	1,7	54,5	26	0,4	83,5
516 pracovníci ostrahy	100	2,3	56,9	56	0,8	84,3
521 prodáváči v obchodě	160	3,7	60,6	196	2,9	87,2
522 prodáváči ve stáncích	41	1,0	61,6	6	0,1	87,3
523 makýni/ky	4	0,1	61,7		0,0	87,3
611 zahradníci, pěstitelé	25	0,6	62,3	8	0,1	87,4
612 chovatelé zvířat	6	0,1	62,4	5	0,1	87,5
614 kvalifikovaní lesní dělníci		0,0	62,4	1	0,0	87,5
711 horníci	2	0,0	62,5			87,5
712 zedníci, tesaři	73	1,7	64,2	21	0,3	87,8
713 pokrývači, izolatéři	118	2,8	66,9	50	0,7	88,5

Příloha 3: Přehled zastoupení profesních skupin v inzertní nabídce denního tisku a na internetu v roce 2012 – 2. část

Profesní třída (KZAM)	Inzerce v denním tisku			Inzerce na internetu		
	abs. počet	% z cel.počtu inzerátů	kumul.%	abs. počet	% z cel.počtu inzerátů	kumul.%
714 malíři, lakýrníci, tapetáři	30	0,7	67,6	18	0,3	88,8
721 svářeči, klempíři	71	1,7	69,3	49	0,7	89,5
722 kováři, nástrojaři, soustružníci	195	4,6	73,9	108	1,6	91,1
723 automechanici	44	1,0	74,9	46	0,7	91,8
724 elektromechanici	113	2,6	77,5	89	1,3	93,1
731 hodináři, klenotníci	8	0,2	77,7			93,1
732 skláři, hrnčíři	3	0,1	77,8	3	0,0	93,1
734 tiskaři	3	0,1	77,9	7	0,1	93,3
741 potravinářští dělníci	54	1,3	79,1	25	0,4	93,6
742 truhláři, řezbáři	29	0,7	79,8	10	0,1	93,8
743 krejčí, šičky, švadleny	42	1,0	80,8	8	0,1	93,9
744 obuvníci	1	0,0	80,8	2	0,0	93,9
811 obsluha důlního zařízení	9	0,2	81,0	6	0,1	94,0
812 báňský úpravář rud a surovin	7	0,2	81,2	1	0,0	94,0
813 skláři, hrnčíři	2	0,0	81,3			94,0
814 obsluha zařízení na zpracování dřeva a zařízení v pa	7	0,2	81,4	4	0,1	94,1
815 obsluha strojů při chemické výrobě	10	0,2	81,6	3	0,0	94,1
816 topič	18	0,4	82,1	11	0,2	94,3
817 obsluha automatických montážních linek	12	0,3	82,4	33	0,5	94,8
821 železář	23	0,5	82,9	58	0,9	95,6
822 obsluha strojů na výrobu chemických výrobků		0,0	82,9	2	0,0	95,6
823 obsluha strojů na výrobu plastu a pryže výrobků	4	0,1	83,0	3	0,0	95,7
824 obsluha automatických strojů		0,0	83,0	1	0,0	95,7
825 obsluha tiskárenských strojů	7	0,2	83,1	9	0,1	95,8
826 obsluha textilních strojů	2	0,0	83,2	2	0,0	95,9
827 obsluha strojů na výrobu potravin	1	0,0	83,2		0,0	95,9
828 montážní dělníci	7	0,2	83,4	10	0,1	96,0
831 strojvedoucí		0,0	83,4	1	0,0	96,0
832 řidiči osobních automobilů	238	5,6	89,0	59	0,9	96,9
833 řidiči zemědělských strojů	90	2,1	91,1	75	1,1	98,0
911 pouliční prodavači, kameloti	1	0,0	91,1	6	0,1	98,1
913 uklízeči, pomocníci v domácnosti	102	2,4	93,5	54	0,8	98,9
914 správci, domovníci	21	0,5	94,0	12	0,2	99,1
915 vrátní	23	0,5	94,5	8	0,1	99,2
916 sběrači odpadků, metaři	3	0,1	94,6	3	0,0	99,2
921 pomocní dělníci v zemědělství	7	0,2	94,8	3	0,0	99,3
931 pomocní dělníci ve stavebnictví	2	0,0	94,8	4	0,1	99,3
932 ruční baliči a pytlavači	16	0,4	95,2	24	0,4	99,7
933 závozníci, skladníci	15	0,4	95,5	21	0,3	100,0
980 práce doma	17	0,4	95,9			
999 <i>profese neuvedena</i>	174	4,1	100,0	0	0,0	0,0
celkem	4 267	100,0	x	6 800	100,0	100,0

Příloha 4: Požadovaná výše vzdělání v inzertní nabídce v denním tisku a na internetu v roce 2012

Vzdělání	Inzerce v denním tisku		Inzerce na internetu	
	abs.	v %	abs.	v %
vyučen	569	13,3	836	12,3
SŠ nebo maturita	843	19,8	1 138	16,7
VŠ	185	4,3	1 166	17,1
SŠ nebo VŠ	388	9,1	2 145	31,5
celkem	1 985	46,5	5 285	77,7
<i>nebylo požadováno</i>	2 282	53,5	1 515	22,3

Příloha 5: Odvětví firem inzerujících v denním tisku a na internetu v roce 2012

		Inzerce v denním tisku				Inzerce na internetu			
		abs.	% z celkového počtu inzerátů	% z celkového počtu odvětví	kumulativní %	abs.	% z celkového počtu inzerátů	% z celkového počtu odvětví	kumulativní %
Odvětví firmy									
1	zemědělství, lesní hospodářství, rybolov	49	1,1	1,4	1,1	39	0,6	0,7	0,6
2	dobývání surovin	14	0,3	0,4	1,5	13	0,2	0,2	0,8
3	zpracovatelský průmysl	961	22,5	27,8	24,0	13	0,2	0,2	1,0
4	výroba a rozvod elektřiny, plynu, vody	27	0,6	0,8	24,6	918	13,7	16,5	14,6
5	stavebnictví	172	4,0	5,0	28,7	99	1,5	1,8	16,1
6	obchod, opr. motor. vozidel a spotřebního zboží	515	12,1	14,9	40,7	1 316	19,6	23,6	35,7
7	nemovitosti, pronáj. služeb pro podniky, výzkum a v.	66	1,5	1,9	42,3	283	4,2	5,1	39,9
8	doprava, skladování, pošta a telekomunikace	198	4,6	5,7	46,9	413	6,1	7,4	46,0
9	peněžnictví a pojišťovnictví	122	2,9	3,5	49,8	518	7,7	9,3	53,8
10	pohostinství a ubytování	530	12,4	15,3	62,2	247	3,7	4,4	57,4
11	veřejná správa, obrana, sociální zabezpečení	64	1,5	1,9	63,7	49	0,7	0,9	58,2
12	školařství	103	2,4	3,0	66,1	46	0,7	0,8	58,8
13	zdravotnictví, farmacie, vet. činnosti	181	4,2	5,2	70,4	162	2,4	2,9	61,3
14	ost. veřejné, sociální a osobní služby	98	2,3	2,8	72,7	167	2,5	3,0	63,7
15	soukromé domácnosti s domácím personálem	35	0,8	1,0	73,5	2	0,0	0,0	63,8
16	extraterritoriální organizace, spolky				73,5	3	0,0	0,1	63,8
17	IT, software, internet, atd.	29	0,7	0,8	74,2	412	6,1	7,4	69,9
20	poradenství	9	0,2	0,3	74,4	71	1,1	1,3	71,0
21	automobilový průmysl	8	0,2	0,2	74,5	253	3,8	4,5	74,8
22	strojírenství	177	4,1	5,1	78,7	386	5,7	6,9	80,5
23	elektrotechnika	19	0,4	0,5	79,1	70	1,0	1,3	81,5
33	bezpečnostní služba	81	1,9	2,3	81,0	83	1,2	1,5	82,8
celkem		3 458	81,0	100,0		5 563	82,8	99,9	
neuvečeno		809	19,0	x	100,0	1 167	17,2	x	100,0

Příloha 6: Požadované osobnostní vlastnosti uchazečů o zaměstnání v inzerci v denním tisku a na internetu v roce 2012

Osobnostní vlastnosti	Inzerce v denním tisku					Inzerce na internetu				
	1. volba	2. volba	3. volba	4. volba	5. volba	1. volba	2. volba	3. volba	4. volba	5. volba
kommunikativní schopnosti, schopnost jednání se zákazníky	1,78	1,22	0,49	0,05		13,1	9,3	3,9	2,1	0,5
organizační schopnosti	0,49	0,23	0,12	0,07		3,5	3,4	2,0	0,7	0,4
flexibilita, adaptabilita, dynamika, mobilita	1,31	0,96	0,59	0,12	0,05	5,1	6,3	4,1	1,4	0,8
zodpovědnost, zodpovědný přístup, dochvilnost	0,37	0,80	0,21	0,05	0,07	2,0	3,5	2,9	1,5	0,7
pracovitost, pracovní nasazení	0,96	1,05	0,12	0,07		1,6	3,1	2,1	1,0	0,3
samostatnost	1,71	1,31	0,28	0,14	0,05	5,3	5,2	3,8	1,9	0,6
spolehlivost	1,71	1,10	0,49	0,14		2,0	3,8	2,4	1,4	0,3
iniciativa, pozitivní přístup, pozitivní myšlení	0,12	0,23	0,35	0,09		1,4	2,5	2,1	0,8	0,3
osobní nasazení, odolnost vůči stresu	0,07	0,07	0,09			0,6	0,6	0,8	0,5	0,3
kultivovanost, dobrý slovní i písemný projev		0,02	0,02			0,2	0,4	0,3	0,1	0,1
příjemný vzhled						0,0	0,1	0,1	0,0	0,0
ochota učit se	0,16	0,54	0,26	0,37		2,4	1,5	1,4	0,8	0,8
snaha prosadit se, orientace na výkon						0,0	0,1	0,1	0,1	0,0
řídící schopnosti	0,28	0,05	0,09	0,12	0,02	3,5	1,4	1,0	0,4	0,1
sebevědomí, sebe prezentace			0,07			0,0	0,1	0,1	0,0	0,1
schopnost řešit problémy	0,02	0,02		0,05		0,5	0,9	0,6	0,3	0,1
schopnost rozhodovat se						0,1	0,2	0,1	0,1	0,0
obchodní talent	0,28	0,30	0,09	0,28		3,6	2,5	1,5	0,8	0,2
prezentace	0,45	0,66	0,30	0,09		2,2	2,9	2,0	0,9	0,4
dobrý zdravotní stav, odolnost proti stresu	0,68	0,19	0,09			0,9	0,7	0,2	0,1	0,0
podnikavost, aktivita, kreativita	0,09	0,09	0,14			1,6	1,4	1,0	0,5	0,2
pečlivost, serióznost	0,49	0,30	0,14	0,07	0,05	1,6	1,9	1,2	0,7	0,3
bezhonnost, čistý trestní rejstřík	2,48	0,16	0,23	0,23		2,7	1,0	0,7	0,6	0,5
schopnost týmové spolupráce	0,28	0,12	0,09	0,05		2,7	2,0	1,6	1,0	0,9
ambice, motivace						0,3	0,8	0,5	0,3	0,1
cílevědomost						0,1	0,1	0,1	0,3	0,0
schopnost pohybovat se v multikulturním prostředí						0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
manažerské schopnosti	0,02		0,07			0,6	0,4	0,1	0,0	0,0
loajalita	0,12	0,05	0,02		0,02	0,1	0,3	0,2	0,3	0,2
manuální zručnost	0,42	0,05	0,05			1,1	0,3	0,3	0,1	0,0
přizpůsobivost						0,0		0,0		
logické myšlení				0,02		0,2	0,4	0,1	0,1	0,0
technické myšlení						1,0	0,7	0,1	0,2	0,0
fyzická zdatnost	0,02	0,07	0,05			0,3	0,2	0,1	0,0	0,0
analytické myšlení	0,05	0,07				3,4	1,2	0,6	0,3	0,0
životenský list	0,54	0,07				0,1	0,0	0,0	0,2	0,1
ochota cestovat	0,09	0,07				1,5	0,4	0,4	0,4	0,1
bydliště v regionu	0,07	0,09			0,02	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
ekonomické znalosti/myšlení							0,0			
znalost účetnictví	0,07					0,5	0,1	0,1	0,0	0,0
strategické myšlení	0,02					0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
vyhláška 50	0,75					1,9	0,1	0,0	0,0	0,0
znalost práva	0,05					0,2	0,1	0,0	0,0	0,0
vlastní automobil	0,30	0,02	0,07			0,2	0,0	0,1	0,0	0,0
orientace v bankovníctví						0,0		0,0		
psaní všemi deseti									0,0	
průkaz VZV	0,33			0,02	0,02	0,7	0,0	0,1		
profesionalita	0,02	0,05	0,05			0,2	0,1	0,2	0,0	0,0
orientace na zákazníka	0,19	0,05	0,02	0,02		1,6	1,1	0,6	0,4	0,2
orientace na cíl	0,05	0,07	0,05			0,1	0,2	0,1	0,2	0,0
celkem	16,9	10,1	4,7	2,1	0,3	69,3	60,3	39,4	20,0	8,5
neuvečeno	83,1	89,9	95,3	97,9	99,7	28,9	38,2	59,7	79,4	91,2

* Vyhláška 50/1978 Sb. Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu o odborné způsobilosti v elektrotechnice.

Příloha 7: Zastoupení regionů v inzertní nabídce zaměstnání v denním tisku a na internetu v roce 2012

Inzerce v denním tisku			Inzerce na Internetu		
Region	abs.	v %	Region	abs.	v %
Praha	1 014	23,8	Praha	2 020	29,7
Královéhradecký	404	9,5	Jihomoravský kraj	822	12,1
Moravskoslezský	339	7,9	Moravskoslezský kraj	594	8,7
Středočeský	325	7,6	Středočeský kraj	614	9,0
Ústecký	301	7,1	Plzeňský kraj	341	5,0
Jihomoravský	297	7,0	Olomoucký kraj	328	4,8
Olomoucký	226	5,3	Ústecký kraj	302	4,4
Jihočeský	207	4,9	Jihočeský kraj	313	4,6
Zlínský	206	4,8	Kraj Vysočina	171	2,5
Plzeňský	166	3,9	Pardubický kraj	205	3,0
Pardubický	154	3,6	Liberecký kraj	243	3,6
Karlovarský	135	3,2	Královéhradecký kraj	310	4,6
Liberecký	113	2,6	Zlínský kraj	234	3,4
Kraj Vysočina	93	2,2	Karlovarský kraj	108	1,6
Česká republika	12	0,3	Česká republika	130	1,9
Německo	13	0,3	Německo	15	0,2
USA	1	0,0	Slovenská republika	10	0,1
Libye	1	0,0	EU	8	0,1
Švédsko	1	0,0	Polsko	8	0,1
Mongolsko	1	0,0	Velká Británie	6	0,1
celkem	4 009	94,0	celkem	6 794	99,9
<i>neuvedeno</i>	<i>258</i>	<i>6,0</i>	<i>neuveden</i>	<i>6</i>	<i>0,1</i>

Příloha 8: Přehled hlavních klasifikačních tříd podle KZAM v inzertní nabídce denního tisku a na internetu v letech 2012, 2010, 2007, 2005

Hlavní klasifikační třídy (KZAM)	v denním tisku 2012		v denním tisku 2010		v denním tisku 2007		v denním tisku 2005	
	abs. počet	% z celkového počtu inzerátů	abs. počet	% z celkového počtu inzerátů	abs. počet	% z celkového počtu inzerátů	abs. počet	% z celkového počtu inzerátů
1 Zákonnodárci, vedoucí a řídící pracovníci	228	5,3	503	8,7	1 348	8,6	1 216	13,2
2 Vědečtí a odborní duševní pracovníci	488	11,4	645	11,1	1 375	8,8	1 064	11,6
3 Techn., zdravot. a pedagog. prac. (vč. příbuz. oborů)	816	19,1	1 589	27,4	4 237	27,0	2 551	27,7
4 Nižší administrativní pracovníci (úředníci)	274	6,4	478	8,2	1 803	11,5	933	10,1
5 Provozní pracovníci ve službách a obchodě	826	19,4	987	17,0	831	5,3	991	10,8
6 Kvalifik. dělníci v zem. a les. (vč. příbuz. oborů)	31	0,7	29	0,5	108	0,7	34	0,4
7 Řemeslníci a kvalif. výrobci, zpracovatelé, opraváři	786	18,4	728	12,5	3 200	20,4	1 184	12,9
8 Obsluha strojů a zařízení	437	10,2	493	8,5	2 054	13,1	539	5,9
9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	207	4,9	288	5,0	696	4,4	235	2,6
<i>Nezařazeno</i>	<i>174</i>	<i>4,1</i>	<i>69</i>	<i>1,2</i>	<i>45</i>	<i>0,3</i>	<i>357</i>	<i>5,0</i>
Celkem	4 267	100,0	5 809	100,0	15 697	100,0	9 204	100,0

Profesní třída (KZAM)	na internetu 2012		na internetu 2010		na internetu 2007		na internetu 2005	
	abs. počet	% z celkového počtu inzerátů	abs. počet	% z celkového počtu inzerátů	abs. počet	% z celkového počtu inzerátů	abs. počet	% z celkového počtu inzerátů
1 Zákonnodárci, vedoucí a řídící pracovníci	1 026	15,1	1 849	21,1	1 674	16,4	576	17,7
2 Vědečtí a odborní duševní pracovníci	1 784	26,2	2 726	31,1	2 486	24,4	749	23,1
3 Techn., zdravot. a pedagog. prac. (vč. příbuz. oborů)	2 070	30,4	2 657	30,3	3 368	33,1	1 180	36,3
4 Nižší administrativní pracovníci (úředníci)	583	8,6	819	9,3	1 437	14,1	368	11,3
5 Provozní pracovníci ve službách a obchodě	474	7,0	144	1,6	384	3,8	133	4,1
6 Kvalifik. dělníci v zem. a les. (vč. příbuz. oborů)	14	0,2	1	0,0	2	0,0	4	0,1
7 Řemeslníci a kvalif. výrobci, zpracovatelé, opraváři	436	6,4	270	3,1	536	5,3	139	4,3
8 Obsluha strojů a zařízení	278	4,1	100	1,1	203	2,0	65	2,0
9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	135	2,0	128	1,5	73	0,7	26	0,8
<i>Nezařazeno</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>79</i>	<i>0,9</i>	<i>19</i>	<i>0,2</i>	<i>8</i>	<i>0,2</i>
Celkem	6 800	100,0	8 773	100,0	10 182	100,0	3 248	100,0

Příloha 9: Přehled nejčtenějších profesních skupin v inzertní nabídce v denním tisku v letech 2012, 2010, 2007, 2005

Pořadí				Inzerce v denním tisku	2012		2010		2007		2005	
2012	2010	2007	2005		Počet inzerátů	% z počtu inzerátů	Počet inzerátů	% z počtu inzerátů	Počet inzerátů	% z počtu inzerátů	Počet inzerátů	% z počtu inzerátů
1.	1.	22.	9.	512 kuchaři, číšníci	438	10,3	589	10,1	233	1,5	264	2,9
2.	5.	13.	13.	832 řidiči automobilů	238	5,6	317	5,5	392	2,5	197	2,1
3.	2.	1.	2.	341 obchodní zástupci, pojišťovací agenti	221	5,2	450	7,7	1 365	8,7	1 018	11,1
4.	19.	14.	8.	722 kováři, nástrojář, soustružníci	195	4,6	89	1,5	378	2,4	272	3,0
5.	3.	2.	1.	123 vedoucí útvarů, ředitelé	178	4,2	340	5,9	1 313	8,4	1 052	11,4
6.	4.	3.	7.	311 technici v "technických" oborech	162	3,8	339	5,8	1 097	7,0	420	4,6
7.	9.	15.	4.	521 prodáváči v obchodě	160	3,7	174	3,0	365	2,3	518	5,6
8.	8.	20.	6.	214 techničtí inženýři (stavební, elektro, ...)	159	3,7	197	3,4	274	1,7	448	4,9
9.	21.	26.	26.	713 pokrývači, izolatéři	118	2,8	83	1,4	151	1,0	95	1,0
10.	22.	23.	24.	724 elektromechanici	113	2,6	79	1,4	211	1,3	104	1,1
11.	7.	11.	5.	411 sekretářky, kancelářští pracovníci	108	2,5	224	3,9	484	3,1	483	5,2
12.	13.	21.	14.	422 recepční, telefonisté	105	2,5	106	1,8	267	1,7	176	1,9
13.	12.	6.	3.	343 účetní, odborní referenti	103	2,4	113	1,9	680	4,3	539	5,9
14.	16.	.	.	913 uklízeči, pomocníci v domácnosti	102	2,4	93	1,6	.	.	.	.
15.	.	25.	20.	516 pracovníci ostrahy, ochrany	100	2,3	.	.	170	1,1	123	1,3
16.	.	.	17.	833 obsluha zemních a zem. Strojů	90	2,1	.	.	.	.	135	1,5
17.	25.	.	.	222 lékaři - zástupci farmaceutických firem	84	2,0	73	1,3	.	.	.	.
18.	23.	12.	12.	241 finanční experti, personalisté, reklama, marketing	80	1,9	75	1,3	457	2,9	218	2,4
19.	27.	.	.	323 zdravotní sestry	77	1,8	61	1,1	.	.	.	.
20.	10.	.	.	514 kosmetičky, maséři	73	1,7	132	2,3	.	.	.	.
21.	26.	8.	10.	712 zedníci, tesaři	73	1,7	69	1,2	643	4,1	230	2,5
22.	.	7.	22.	721 svářeči, montéři	71	1,7	.	.	647	4,1	117	1,3
23.	6.	10.	21.	342 obchodní agenti	60	1,4	232	4,0	556	3,5	118	1,3
24.	15.	18.	25.	213 programátoři	58	1,4	95	1,6	294	1,9	98	1,1
25.	20.	.	.	741 dělníci v potravinářství	54	1,3	85	1,5	.	.	.	.
26.	.	.	23.	315 bezpečnostní technici	53	1,2	.	.	.	.	105	1,1
27.	24.	17.	18.	723 automechanici	44	1,0	75	1,3	298	1,9	134	1,5
28.	17.	9.	.	743 šičky	42	1,0	92	1,6	561	3,6	.	.
29.	.	.	.	522 prodáváči ve stáncích	41	1,0	.	.	.	.	.	.
.	11.	.	.	322 zubní technici, optici	.	.	131	2,3	.	.	.	.
.	14.	-	15.	122 vedoucí výroby a provozních celků	.	.	102	1,8	.	.	138	1,5
.	18.	5.	11.	413 úředníci v dopravě, skladech	.	.	91	1,6	837	5,3	224	2,4
.	28.	16.	-	933 manipulační dělníci	.	.	61	1,1	326	2,1	.	.
.	29.	.	19.	312 technici IT	.	.	59	1,0	.	.	129	1,4
.	30.	.	.	244 odborní ekonomové, překladatelé, tlumočníci	.	.	58	1,0	.	.	.	.
.	31.	19.	.	821 obsluha automatické linky	.	.	58	1,0	287	1,8	.	.
.	.	4.	.	828 montážní dělníci	.	.	.	.	1 026	6,5	.	.
.	.	24.	.	932 baliči	.	.	.	.	177	1,1	.	.
.	.	.	16.	980* práce doma*	.	.	.	.	.	.	136	1,5

* Kategorie "práce doma" v klasifikaci zaměstnání KZAM nefiguruje. Pro naše účely jí byl přiřazen kód 980.

Poznámka: Jde o profesní skupiny, které vyčerpaly inzeráty alespoň z 1 %.

Data jsou seřazena podle hodnot z roku 2012

**Příloha 10: Přehled nejčtenějších profesních skupin v inzertní nabídce na internetu
v letech 2012, 2010, 2007, 2005**

Pořadí				Inzerce na internetu Profesní třída (KZAM)	2012		2010		2007		2005	
2012	2010	2007	2005		Počet inzerátů	% z počtu inzerátů	Počet inzerátů	% z počtu inzerátů	Počet inzerátů	% z počtu inzerátů	Počet inzerátů	% z počtu inzerátů
1.	3.	2.	2.	341 obchodní zástupci, pojišťovací agenti	1005	14,8	958	10,9	1 084	10,6	478	14,7
2.	1.	1.	1.	123 vedoucí útvarů, ředitelé	794	11,7	1 624	18,5	1 630	16,0	485	14,9
3.	4.	3.	6.	214 techničtí inženýři (stavební, elektro, ...)	738	10,9	855	9,7	914	9,0	188	5,8
4.	2.	6.	4.	213 programátoři	447	6,6	994	11,3	660	6,5	238	7,3
5.	5.	7.	7.	241 finan. experti, personalisté, reklama, marketing	411	6,0	657	7,5	609	6,0	185	5,7
6.	7.	4.	3.	343 účetní, odborní referenti	292	4,3	361	4,1	690	6,8	258	7,9
7.	10.	11.	13.	422 recepční, telefonisté	217	3,2	231	2,6	256	2,5	78	2,4
8.	8.	5.	8.	311 technici v "technických oborech"	213	3,1	325	3,7	689	6,8	174	5,4
9.	.	13.	12.	521 prodavači v obchodě	196	2,9	.	.	210	2,1	82	2,5
10.	9.	8.	5.	411 sekretářky, kancelářští pracovníci	188	2,8	325	3,7	540	5,3	189	5,8
11.	.	19.	-	512 kuchaři, číšníci	176	2,6	.	.	101	1,0	.	.
12.	14.	15.	9.	312 programátoři	141	2,1	140	1,6	137	1,3	128	3,9
13.	6.	10.	14.	342 obchodní agenti	137	2,0	443	5,0	381	3,7	50	1,5
14.	.	.	.	131 vedoucí malých podniků	134	2,0	.	.	.	.	.	.
15.	.	17.	19.	722 kováři, nástrojaři, soustružníci	108	1,6	.	.	116	1,1	31	1,0
16.	13.	16.	18.	724 mechanici, opraváři elektrických přístrojů	89	1,3	141	1,6	130	1,3	31	1,0
17.	12.	-	11.	122 vedoucí výroby, výrobních celků	89	1,3	144	1,6	.	.	85	2,6
18.	16.	12.	16.	315 bezpečnostní technici	75	1,1	122	1,4	210	2,1	47	1,4
19.	.	.	.	833 řidiči zemědělských strojů	75	1,1	.	.	.	.	.	.
.	11.	9.	10.	413 úředníci v dopravě, skladech	.	.	148	1,7	460	4,5	91	2,8
.	15.	.	.	322 zubní technici, optici	.	.	126	1,4	.	.	.	.
.	.	14.	-	421 účetní, fakturanti	.	.	.	.	146	1,4	.	.
.	.	18.	15.	212 analytik	.	.	.	.	115	1,1	49	1,5
.	.	20.	-	313 obsluha optických a elektronických zařízení	.	.	.	.	99	1,0	.	.
.	.	-	17.	242 právníci	.	.	.	.	.	.	38	1,2

Poznámka: Jde o profesní skupiny, které vyčerpaly inzeráty alespoň z 1 %.

Data jsou seřazena podle hodnot z roku 2012

**Příloha 11: Přehled profesních skupin v inzertní nabídce denního tisku
v letech 2012, 2010, 2007, 2005 – 1. část**

Inzerce v denním tisku	2012		2010		2007		2005	
Profesní třída (KZAM)	Počet inzerátů	% z počtu inzerátů	Počet inzerátů	% z počtu inzerátů	Počet inzerátů	% z počtu inzerátů	Počet inzerátů	% z počtu inzerátů
112 vyšší státní úředníci	3	0,1	8	0,1	.	.	13	0,1
115 vedoucí pracovníci obecních úřadů	3	0,1	2	0,0	1	0,0	.	.
120 vedoucí velkých organizací, útvarů, nespecifik.			2	0,0	.	.	6	0,1
121 vedoucí pracovníci, manažeři	10	0,2	1	0,0	.	.	.	.
122 vedoucí výroby a provozních celků	19	0,4	102	1,8	28	0,2	138	1,5
123 vedoucí útvarů, ředitelé	178	4,2	340	5,9	1 313	8,4	1 052	11,4
130 vedoucí malých organizací			2	0,0	5	0,0	3	0,0
131 vedoucí, ředitelé malých podniků	15	0,3	38	0,7	1	0,0	4	0,0
211 geologové, fyzikové, ...	2	0,0	9	0,2	10	0,1	18	0,2
212 analytici, matematici, statistici			.	.	123	0,8	27	0,3
213 programátoři	58	1,4	95	1,6	294	1,9	98	1,1
214 techničtí inženýři (stavební, elektro, ...)	159	3,7	197	3,4	274	1,7	448	4,9
221 biochemici, farmakologové			5	0,1	1	0,0	10	0,1
222 lékaři	84	2,0	73	1,3	31	0,2	71	0,8
231 VŠ pedagogové	27	0,6	22	0,4	.	.	10	0,1
232 učitelé na SŠ	28	0,7	2	0,0	15	0,1	15	0,2
233 učitelé na ZŠ	13	0,3	24	0,4	2	0,0	25	0,3
234 učitelé na speciálních školách			4	0,1	.	.	2	0,0
235 ostatní odborní pedagogičtí pracovníci	2	0,0	9	0,2	2	0,0	16	0,2
241 finanční experti, personalisté, reklama, marketing	80	1,9	95	1,6	457	2,9	218	2,4
242 právníci	22	0,5	11	0,2	11	0,1	30	0,3
243 archiváři, knihovníci	1	0,0	4	0,1	30	0,2	12	0,1
244 odborní ekonomové, překladatelé	8	0,2	58	1,0	3	0,0	14	0,2
245 umělečtí pracovníci	3	0,1	19	0,3	23	0,1	44	0,5
247 odborní administrativní pracovníci	1	0,0	38	0,7	99	0,6	5	0,1
251 odb. administrativní pracovníci - nespecifikovaní			.	.	.	.	1	0,0
310 technici nespecifikovaní			.	.	.	.	22	0,2
311 technici v "technických" oborech	162	3,8	346	5,9	1 097	7,0	420	4,6
312 technici IT	21	0,5	59	1,0	51	0,3	129	1,4
313 obsluha optických a elektrotechnických zařízení	36	0,8	31	0,5	102	0,6	9	0,1
314 letecký a lodní odborný personál			.	.	3	0,0	5	0,1
315 bezpečnostní technici	53	1,2	43	0,7	139	0,9	105	1,1
316 technici na železnici			3	0,1	.	.	.	.
321 laboranti, zemědělské technici	14	0,3	131	2,3	4	0,0	18	0,2
322 zubní technici, optici	25	0,6	61	1,1	17	0,1	52	0,6
323 zdravotní sestry	77	1,8	4	0,1	54	0,3	24	0,3
331 učitelé v mimoškolních zařízeních	4	0,1						
332 učitelé předškolní výchovy	4	0,1	11	0,2	1	0,0	.	.
333 vychovatelé	2	0,0	5	0,1	.	.	.	.
334 ostatní pedagogové	8	0,2	7	0,1	41	0,3	12	0,1
340 ostatní zprostředkovatelé			.	.	.	.	2	0,0
341 obchodní zástupci, pojišťovací agenti	221	5,2	450	7,7	1 365	8,7	1 018	11,1
342 obchodní agenti	60	1,4	232	4,0	556	3,5	118	1,3
343 účetní, odborní referenti	103	2,4	118	2,0	680	4,3	539	5,9
344 celní a daňoví pracovníci	1	0,0	4	0,1	29	0,2	9	0,1
345 detektivové	1	0,0	30	0,5	34	0,2	40	0,4
346 sociální pracovníci	22	0,5	.	.	3	0,0	8	0,1
347 pracovníci zábavy (diskžokej, ...)	1	0,0	27	0,5	39	0,2	6	0,1
348 trenéři, cvičitelé			14	0,2	22	0,1	16	0,2
349 nevysvěcení pracovníci náboženských společností	1	0,0						
411 sekretářky, kancelářští pracovníci	108	2,5	224	3,9	484	3,1	483	5,2
412 nižší účetní, statistici	23	0,5	17	0,3	34	0,2	.	.
413 úředníci v dopravě, skladech	31	0,7	91	1,6	837	5,3	224	2,4
414 korektoři, kódovači	2	0,0	14	0,2	40	0,3	17	0,2
419 ostatní nižší úředníci			4	0,1	.	.	1	0,0
421 krupiéři, pokladníci	5	0,1	15	0,3	141	0,9	32	0,3
422 recepční, telefonisté	105	2,5	106	1,8	267	1,7	176	1,9
511 průvodčí, stevardi			1	0,0	15	0,1	3	0,0
512 kuchaři, číšníci	438	10,3	589	10,1	233	1,5	264	2,9
513 pečovatelé a pomocní ošetřovatelé	10	0,2	13	0,2	13	0,1	26	0,3
514 kosmetičky, maséři	73	1,7	132	2,3	31	0,2	21	0,2
515 astrologové, jasnovidci			2	0,0	.	.	1	0,0
516 pracovníci ostražky	100	2,3	47	0,8	170	1,1	123	1,3
521 prodáváči v obchodě	160	3,7	174	3,0	365	2,3	518	5,6
522 prodáváči ve stáncích	41	1,0	22	0,4	1	0,0	35	0,4
523 manekýni/ky	4	0,1	7	0,1	3	0,0	.	.

**Příloha 11: Přehled profesních skupin v inzertní nabídce denního tisku
v letech 2012, 2010, 2007, 2005 – 2. část**

Inzerce v denním tisku	2012		2010		2007		2005	
Profesní třída (KZAM)	Počet inzerátu	% z počtu inzerátů	Počet inzerátu	% z počtu inzerátů	Počet inzerátu	% z počtu inzerátů	Počet inzerátu	% z počtu inzerátů
611 zahradníci, pěstitelé	25	0,6	16	0,3	35	0,2	3	0,0
612 chovatelé zvířat	6	0,1	6	0,1	10	0,1	21	0,2
613 zahradníci, pěstitelé			.	.	.	.	1	0,0
614 kvalifikovaní lesní dělníci			6	0,1	37	0,2	9	0,1
615 dělníci v lesní školce			1	0,0	.	.	.	.
621 zemědělství samozásobitelé			.	.	26	0,2	.	.
700 kvalifikovaní dělníci			.	.	.	.	5	0,1
710 horníci			2	0,0	.	.	6	0,1
711 horníci	2	0,0	2	0,0	43	0,3	9	0,1
712 zedníci, tesaři	73	1,7	69	1,2	643	4,1	230	2,5
713 pokrývači, izolatéři	118	2,8	83	1,4	151	1,0	95	1,0
714 malíři, lakýrníci, tapetáři	30	0,7	18	0,3	25	0,2	38	0,4
721 svářeči, klempíři	71	1,7	55	0,9	647	4,1	117	1,3
722 kováři, nástrojaři, soustružníci	195	4,6	89	1,5	378	2,4	272	3,0
723 automechanici	44	1,0	75	1,3	298	1,9	134	1,5
724 elektromechanici	113	2,6	79	1,4	211	1,3	104	1,1
725 ostatní montéři			.	.	.	.	7	0,1
731 hodináři, klenotníci	8	0,2	1	0,0	.	.	1	0,0
732 skláři, hrmčíři	3	0,1	3	0,1	19	0,1	2	0,0
733 umělečtí řemeslníci			4	0,1	.	.	.	.
734 tiskaři	3	0,1	15	0,3	90	0,6	22	0,2
741 potravinářští dělníci	54	1,3	85	1,5	78	0,5	55	0,6
742 truhláři, fezbáři	29	0,7	52	0,9	55	0,4	49	0,5
743 krejčí, šičky, švadleny	42	1,0	92	1,6	561	3,6	38	0,4
744 obuvníci	1	0,0	4	0,1	1	0,0	.	.
800 dělníci, nespécifikovaní			.	.	43	0,3	7	0,1
810 obsluha průmyslových zařízení			.	.	.	.	1	0,0
811 obsluha důlního zařízení	9	0,2	8	0,1	1	0,0	2	0,0
812 báňský úpravář rud a surovin	7	0,2	4	0,1	1	0,0	5	0,1
813 skláři - obsluha strojů	2	0,0	.	.	40	0,3	25	0,3
814 obsluha strojů na zpracování dřeva	7	0,2	.	.	27	0,2	7	0,1
815 obsluha strojů při chemické výrobě	10	0,2	2	0,0	1	0,0	.	.
816 topič	18	0,4	10	0,2	7	0,0	9	0,1
817 obsluha automatických montážních linek	12	0,3	16	0,3	30	0,2	6	0,1
821 železář	23	0,5	58	1,0	287	1,8	69	0,7
822 obsluha strojů na výrobu chemických výrobků			1	0,0	35	0,2	18	0,2
823 obsluha strojů na výrobu plast.a pryž. výrobků	4	0,1	1	0,0	34	0,2	5	0,1
824 obsluha automatických strojů			4	0,1	1	0,0	.	.
825 obsluha tiskárenských strojů	7	0,2	7	0,1	3	0,0	3	0,0
826 obsluha textilních strojů	2	0,0	8	0,1	5	0,0	4	0,0
827 obsluha strojů na výrobu potravin	1	0,0	1	0,0	34	0,2	3	0,0
828 montážní dělníci	7	0,2	12	0,2	1 026	6,5	37	0,4
829 ostatní montážní dělníci			.	.	5	0,0	5	0,1
831 strojvedoucí			2	0,0	10	0,1	.	.
832 řidiči osobních automobilů	238	5,6	317	5,5	392	2,5	197	2,1
833 řidiči zemědělských strojů	90	2,1	41	0,7	72	0,5	135	1,5
834 lodníci, námořníci			1	0,0	.	.	1	0,0
900 nekvalifikovaní pracovníci nespécifikovaní			.	.	.	.	28	0,3
910 pouliční prodavači, kameloti			.	.	.	.	1	0,0
911 pouliční prodavači, kameloti	1	0,0	16	0,3	32	0,2	2	0,0
912 umývači oken automobilů			.	.	.	.	1	0,0
913 uklízeči, pomocnice v domácnosti	102	2,4	93	1,6	114	0,7	39	0,4
914 správci, domovníci	21	0,5	3	0,1	2	0,0	13	0,1
915 vrátní	23	0,5	32	0,6	14	0,1	6	0,1
916 sběrači odpadků, metaři	3	0,1	2	0,0	1	0,0	.	.
921 pomocní dělníci v zemědělství	7	0,2	6	0,1	1	0,0	.	.
931 pomocní dělníci ve stavebnictví	2	0,0	24	0,5	14	0,1	7	0,1
932 ruční baliči a pytlouvači	16	0,4	23	0,4	177	1,1	40	0,4
933 závozníci, skladníci	15	0,4	61	1,1	326	2,1	61	0,7
980 práce doma	17	0,4	17	0,4	.	.	136	1,5
982 tazatelé			.	.	.	.	5	0,1
984 brigádníci, studenti			7	0,1	15	0,1	5	0,1
985 komparzisté - cizinci			3	0,1	.	.	2	0,0
987 hlídání dětí			1	0,0	.	.	.	.
990 lektori AJ			.	.	.	.	10	0,1
992 společnosti, erotika, ...			.	.	.	.	15	0,2
0 nezařaditelní (důchodce,...)			.	.	.	.	5	0,1
999 profese neuvedena	174	4,1	69	1,2	45	0,3	315	3,4
celkem	4267	100,0	5807	100,0	15697	100,0	9204	100,0

**Příloha 12: Přehled profesních skupin v inzertní nabídce na internetu
v letech 2012, 2010, 2007, 2005 – 1. část**

Inzerce na internetu	2012		2010		2007		2005	
Profesní třída (KZAM)	Počet inzerátů	% z počtu inzerátů	Počet inzerátů	% z počtu inzerátů	Počet inzerátů	% z počtu inzerátů	Počet inzerátů	% z počtu inzerátů
111 zákonodárci	1	0,0						
112 vyšší státní úředníci	2	0,0	19	0,2	.	.	2	0,1
115 vedoucí pracovníci obecních úřadů	.	.	1	0,0	.	.	.	.
121 vedoucí velkých organizací, útvarů	6	0,1			1	0,0		
122 vedoucí výroby a provozních celků	89	1,3	144	1,6	33	0,3	85	2,6
123 vedoucí útvarů, ředitelé	794	11,7	1 628	18,6	1 630	16,0	485	14,9
130 vedoucí malých organizací	.	.	.	.	9	0,1	3	0,1
131 ředitelé malých podniků, organizací	134	2,0	57	0,6	2	0,0	1	0,0
211 geologové, fyzikové, ...	5	0,1	9	0,1	10	0,1	4	0,1
212 analytik	1	0,0	3	0,0	115	1,1	49	1,5
213 programátoři	447	6,6	994	11,3	660	6,5	238	7,3
214 techničtí inženýři (stavební, elektro, ...)	738	10,9	860	9,8	914	9,0	188	5,8
221 biochemici, farmakologové	14	0,2	7	0,1	1	0,0	5	0,2
222 medicína - prodejci	31	0,5	49	0,6	17	0,2	16	0,5
231 VŠ pedagogové	8	0,1	5	0,1	.	.	.	.
232 učitelé na SŠ	4	0,1	.	.	4	0,0	1	0,0
233 učitelé na ZŠ	11	0,2	1	0,0	1	0,0	1	0,0
234 učitelé na speciálních školách	.	.	9	0,1	.	.	1	0,0
235 ostatní odborní pedagogičtí pracovníci	2	0,0	4	0,0	10	0,1	4	0,1
241 finanční experti, personalisté, reklama, marketing	411	6,0	689	7,9	609	6,0	185	5,7
242 právníci	32	0,5	34	0,4	58	0,6	38	1,2
243 archiváři, knihovníci	.	.	9	0,1	1	0,0	1	0,0
244 odborní ekonomové, překladatelé	49	0,7	51	0,6	13	0,1	2	0,1
245 umělečtí pracovníci	30	0,4	31	0,4	20	0,2	15	0,5
247 odborní administrativní pracovníci - nespecifikovaní	2	0,0	3	0,0	54	0,5	1	0,0
310 technici nespecifikovaní	5	0,1	52	0,6	12	0,1	14	0,4
311 technici v "technických" oborech	213	3,1	332	3,8	689	6,8	174	5,4
312 technici IT	141	2,1	142	1,6	137	1,3	128	3,9
313 obsluha optických a elektrotechnických zařízení	55	0,8	12	0,1	99	1,0	.	.
314 letecký a lodní odborný personál	5	0,1	1	0,0	9	0,1	.	.
315 bezpečnostní technici	75	1,1	122	1,4	210	2,1	47	1,4
316 technici na železnici	.	.	.	.	1	0,0	.	.
321 laboranti, zemědělstí technici	9	0,1	7	0,1	20	0,2	.	.
322 zubní technici, optici	25	0,4	126	1,4	8	0,1	8	0,2
323 zdravotní sestry	24	0,4	12	0,1	10	0,1	3	0,1
331 pedagogové	1	0,0	.	.	.	.	.	.
332 pedagogové pro předškolní výchovu	1	0,0						
334 ostatní pedagogové	18	0,3	47	0,5	9	0,1	10	0,3
341 obchodní zástupci, pojišťovací agenti	1 005	14,8	958	10,9	1 084	10,6	478	14,7
342 obchodní agenti	137	2,0	443	5,0	381	3,7	50	1,5
343 účetní, odborní referenti	292	4,3	365	4,2	690	6,8	258	7,9
344 celní a daňoví pracovníci	11	0,2	18	0,2	22	0,2	6	0,2
345 detektivové	24	0,4	1	0,0	1	0,0	.	.
346 sociální pracovníci	25	0,4						
347 pracovníci zábavy (diskžokej, ...)	3	0,0	25	0,3	54	0,5	.	.
348 trenéři, cvičitelé	.	.	12	0,1	21	0,2	4	0,1
411 sekretářky, kancelářští pracovníci	188	2,8	325	3,7	540	5,3	189	5,8
412 účetní, kalkulant	26	0,4	26	0,3	23	0,2	1	0,0
413 úředníci v dopravě, skladech	58	0,9	148	1,7	460	4,5	91	2,8
414 korektoři, kódovači	28	0,4	4	0,0	7	0,1	6	0,2
419 ostatní nižší úředníci	6	0,1	.	.	1	0,0	.	.
421 krupiéři, pokladníci	60	0,9	34	0,4	146	1,4	3	0,1
422 recepční, telefonisté	217	3,2	232	2,6	256	2,5	78	2,4
511 průvodčí, stevardi	4	0,1	1	0,0	2	0,0	.	.
512 kuchaři, číšníci	176	2,6	40	0,5	101	1,0	26	0,8
513 pečovatelé a pomocní ošetřovatelé	10	0,1	1	0,0	7	0,1	6	0,2
514 kosmetičky, maséři	26	0,4	32	0,4	7	0,1	6	0,2
515 astrologové, jasnovidci	.	.	.	.	.	.	1	0,0
516 pracovníci ostrahy	56	0,8	3	0,0	55	0,5	7	0,2
521 prodáváči v obchodě	196	2,9	61	0,7	210	2,1	82	2,5
522 prodáváči ve stáncích	6	0,1	6	0,1	2	0,0	2	0,1
523 modelky, manekýny	.	.	.	.	.	.	3	0,1
611 zahradníci, pěstitelé	8	0,1	1	0,0	.	.	2	0,1
612 chovatelé zvířat	5	0,1	.	.	2	0,0	2	0,1
614 kvalifikovaní dělníci v lesnictví	1	0,0						

**Příloha 12: Přehled profesních skupin v inzertní nabídce na internetu
v letech 2012, 2010, 2007, 2005 – 2. část**

Inzerce na internetu	2012		2010		2007		2005	
Profesní třída (KZAM)	Počet inzerátů	% z počtu inzerátů	Počet inzerátů	% z počtu inzerátů	Počet inzerátů	% z počtu inzerátů	Počet inzerátů	% z počtu inzerátů
712 zedníci, tesaři	21	0,3	3	0,0	31	0,3	10	0,3
713 pokrývači, izolatéři	50	0,7	11	0,1	14	0,1	7	0,2
714 malíři, lakýrníci, tapetáři	18	0,3	8	0,1	12	0,1	4	0,1
721 svářeči, klempíři	49	0,7	24	0,3	57	0,6	22	0,7
722 kováři, nástrojaři, soustružníci	108	1,6	51	0,6	116	1,1	31	1,0
723 automechanici	46	0,7	20	0,2	56	0,5	19	0,6
724 elektromechanici	89	1,3	122	1,4	130	1,3	31	1,0
731 hodináři, klenotníci	.	.	.	.	1	0,0	.	.
732 skláři, hrmčíři	3	0,0	2	0,0	2	0,0	.	.
734 tiskaři	7	0,1	10	0,1	16	0,2	1	0,0
741 potravinářští dělníci	25	0,4	3	0,0	21	0,2	6	0,2
742 truhláři, řezbáři	10	0,1	3	0,0	5	0,0	4	0,1
743 krejčí, šičky, švadleny	8	0,1	12	0,1	6	0,1	4	0,1
744 obuvníci	2	0,0	.	.	3	0,0	.	.
800 dělníci, nespecifikovaní	.	.	.	.	.	.	2	0,1
810 obsluha průmyslových zařízení	.	.	.	.	1	0,0	6	0,2
811 obsluha důlního zařízení	6	0,1	.	.	.	.	.	.
812 báňský úpravář rud a surovin	1	0,0	2	0,0	3	0,0	.	.
813 obsluha pecí na výrobu skla, keramiky	.	.	.	.	.	.	8	0,2
814 obsluha zařízení na zpracování dřeva	4	0,1	.	.	.	.	.	.
815 obsluha strojů při chemické výrobě	3	0,0	2	0,0	.	.	.	.
816 topič	11	0,2	.	.	3	0,0	.	.
817 obsluha automatických montážních linek	33	0,5	.	.	1	0,0	.	.
821 železář	58	0,9	42	0,5	38	0,4	6	0,2
822 obsluha strojů na výrobu chemických výrobků	2	0,0	.	.	3	0,0	.	.
823 obsluha strojů na výrobu pryžových, plastových výrobků	3	0,0	7	0,1	3	0,0	2	0,1
824 obsluha automatických strojů	1	0,0	4	0,0	.	.	.	.
825 obsluha tiskárenských strojů	9	0,1	2	0,0	4	0,0	.	.
826 obsluha strojů na výrobu textilních výrobků	2	0,0	.	.	.	.	.	.
827 obsluha strojů na výrobu potravin	.	.	4	0,0	.	.	.	.
828 montážní dělníci	10	0,1	11	0,1	49	0,5	23	0,7
829 ostatní montážní dělníci	.	.	.	.	6	0,1	.	.
831 strojevodoucí	1	0,0	6	0,1	6	0,1	.	.
832 řidiči osobních automobilů	59	0,9	8	0,1	35	0,3	12	0,4
833 řidiči zemědělských strojů	75	1,1	12	0,1	33	0,3	6	0,2
900 nekvalifikovaní pracovníci nespecifikovaní	.	.	.	.	.	.	2	0,1
911 pouliční prodavači	6	0,1	55	0,6	1	0,0	1	0,0
913 uklízeči, pomocnice v domácnosti	54	0,8	7	0,1	7	0,1	4	0,1
914 správci, domovníci	12	0,2	.	.	6	0,1	2	0,1
915 vrátní	8	0,1	6	0,1	9	0,1	.	.
916 sběrači odpadků, metaři	3	0,0	.	.	1	0,0	.	.
921 pomocní dělníci v zemědělství	3	0,0	.	.	1	0,0	.	.
931 pomocní dělníci v dolech a lomech, ve stavebnictví	4	0,1	.	.	.	.	.	.
932 ruční baliči a pytlouvači	24	0,4	3	0,0	11	0,1	3	0,1
933 závozníci, skladníci	21	0,3	51	0,6	20	0,2	6	0,2
980 práce doma	.	.	.	.	.	.	1	0,0
984 brigádníci, studenti	.	.	6	0,1	11	0,1	1	0,0
990 lektori AJ	.	.	.	.	.	.	1	0,0
992 společnosti, erotika, ...	.	.	.	.	.	.	3	0,1
993 vyklízení	.	.	.	.	.	.	2	0,1
999 profese neuvedena	.	.	79	0,9	19	0,2	8	0,2
Celkem	8 812	100,0	8 773	100,0	10 182	100,0	3248	100,0

Příloha 13: Požadovaná výše vzdělání v inzertní nabídce v denním tisku a na internetu v letech 2012, 2010, 2007, 2005

Vzdělání	Inzerce v denním tisku 2012		Inzerce v denním tisku 2010		Inzerce v denním tisku 2007		Inzerce v denním tisku 2005	
	abs. počet	v %	abs. počet	v %	abs. počet	v %	abs. počet	v %
vyučen	569	13,3	1 148	19,8	808	5,1	727	7,9
SŠ nebo maturita	843	19,8	1 120	19,3	1 797	11,4	1 218	13,2
VŠ	185	4,3	291	5,0	2 432	15,5	1 039	11,3
SŠ nebo VŠ	388	9,1	541	9,3	1 083	6,9	1 335	14,5
střední odborné s maturitou	.	.	.	.	.	.	97	1,1
celkem	1 985	46,5	3 100	53,4	6 120	39,0	4 416	48,0
<i>nebylo požadováno</i>	2 282	53,5	2 709	46,6	9 577	61,0	4 788	52,0
Vzdělání	Inzerce na internetu 2012		Inzerce na internetu 2010		Inzerce na internetu 2007		Inzerce na internetu 2005	
	abs. počet	v %	abs. počet	v %	abs. počet	v %	abs. počet	v %
vyučen	836	12,3	223	2,5	324	3,2	79	2,4
SŠ nebo maturita	1 138	16,7	1 360	15,5	2 287	22,5	661	20,4
VŠ	1 166	17,1	3 033	34,6	2 610	25,6	701	21,6
SŠ nebo VŠ	2 145	31,5	2 378	27,1	2 578	25,3	1 085	33,4
VOS	.	.	.	.	.	.	4	0,1
střední odborné s maturitou	.	.	.	.	76	0,7	13	0,4
celkem	5 285	77,7	6 994	79,7	7 875	77,3	2 543	78,3
<i>nebylo požadováno</i>	1 515	22,3	1 779	20,3	2 307	22,7	705	21,7

Příloha 14: Požadované osobnostní vlastnosti uchazečů o zaměstnání v inzerci v denním tisku v letech 2012, 2010, 2007, 2005

Inzerce v denním tisku	2012					2010					2007					2005				
Osobnostní vlastnosti	1. volba	2. volba	3. volba	4. volba	5. volba	1. volba	2. volba	3. volba	4. volba	5. volba	1. volba	2. volba	3. volba	4. volba	5. volba	1. volba	2. volba	3. volba	4. volba	5. volba
komunikační dovednosti, jednání se zákazníky	1,8	1,2	0,5	0,0		3,6	2,0	1,6	0,4	0,2	9,9	3,2	3,7	0,9	0,3	9,1	3,0	1,3	0,5	0,1
organizační schopnosti	0,5	0,2	0,1	0,1		0,6	1,1	0,9		0,1	0,9	1,8	0,3	0,2	0,1	2,0	3,5	0,6	0,5	0,1
flexibilita, adaptabilita, dynamika, mobilita	1,3	1,0	0,6	0,1	0,0	1,4	1,6	2,2	0,4	0,2	3,0	1,6	3,8	0,9	0,1	4,3	2,7	3,0	0,7	0,3
dochvilnost	0,4	0,8	0,2	0,0	0,1	0,7	0,7	0,5	0,2	0,1	0,6	1,5	0,7	0,3	0,2	1,8	1,1	1,0	0,4	0,1
pracovitost, pracovní nasazení	1,0	1,1	0,1	0,1		1,6	0,9	0,7	0,3	0,1	0,6	0,5	1,0	0,5	0,3	1,5	2,3	1,3	0,6	0,2
samostatnost	1,7	1,3	0,3	0,1	0,0	2,0	1,1	0,5	1,9	0,1	4,0	2,7	1,2	0,4	0,0	3,6	3,8	1,3	0,6	0,2
spolehlivost	1,7	1,1	0,5	0,1		1,3	1,4	0,5	0,2	0,3	1,0	1,9	1,2	0,4	0,0	1,9	2,1	1,6	0,5	0,1
iniciativa, pozitivní přístup, pozitivní myšlení	0,1	0,2	0,4	0,1		0,3	0,1	0,0	0,0		0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,3	0,4	0,0	0,0
osobní nasazení, odolnost vůči stresu	0,1	0,1	0,1			0,1	0,1	0,0	0,0	0,1						0,2	0,2	0,2	0,0	0,1
kultivovanost, dobrý slovní i písemný projev		0,0	0,0			0,0	0,0	0,0			0,2	0,0					0,0	0,0		
příjemný vzhled						1,4	0,7	0,3	0,0		0,1	0,0	0,2	0,0	0,0	0,3	0,1	0,1	0,0	
ochota učit se	0,2	0,5	0,3	0,4		0,1	0,6	0,3	0,2	0,0	0,9	0,9	0,7	1,1	0,1	0,4	0,4	0,4	0,2	0,1
snaha prosadit se, orientace na výkon						0,1	0,0	0,1	0,0								0,0	0,0		
řídící schopnosti	0,3	0,0	0,1	0,1	0,0	0,7	0,2	0,1	0,2	0,0	0,4	1,3	0,4	0,0	0,0	1,6	0,6	0,3	0,1	0,1
sebevědomí, sebe prezentace			0,1				0,0	0,0			0,0		0,0			0,0	0,0	0,0		
schopnost řešit problémy	0,0	0,0		0,0		0,0	0,2	0,1	0,2	0,0	0,0	0,2	0,0	0,5			0,1	0,3		
schopnost rozhodovat se								0,0	0,0			0,0	0,0				0,0	0,0	0,0	0,0
obchodní talent	0,3	0,3	0,1	0,3		2,1	0,4	0,1	0,2		0,4	1,1	0,2	1,4	0,0	1,4	0,6	0,4	0,1	
příjemné/reprezentativní vystupování	0,4	0,7	0,3	0,1		0,4	1,5	0,9	0,2	0,0	1,1	1,5	0,4	1,0	0,3	0,9	1,1	0,7	0,2	0,1
dobrý zdrav.stav, odolnost proti stresu	0,7	0,2	0,1			0,3	0,2	0,2			0,8	0,4	0,3	0,0	0,4	0,7	0,3	0,1	0,0	0,0
podnikavost, aktivita, kreativita	0,1	0,1	0,1			0,1	0,2	0,0	0,0	0,1	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,1	0,3	0,2	0,1	0,0
pečlivost, serióznost	0,5	0,3	0,1	0,1	0,0	0,3	0,3	0,3	0,1	0,0	0,3	0,9	0,3	0,5	0,0	0,4	0,5	0,4	0,2	0,1
bezúhonnost, čistý TR	2,5	0,2	0,2	0,2		1,8	0,5	0,6	0,2	0,1	3,8	0,6	0,2	0,1	0,3	2,0	0,9	0,5	0,2	0,0
schopnost týmové spolupráce	0,3	0,1	0,1	0,0		0,2	0,2	0,1	0,0	0,0	1,5	2,4	1,3	0,5	0,3	0,7	1,1	0,4	1,0	0,1
ambice, motivace						0,2	0,1	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0			0,0	0,1	0,0		
cílevědomost						0,1	1,4	0,1	0,9	0,0	0,0	0,0	0,1		0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
schopnost pohybovat se v multikult. prostředí								0,0									0,1			
manažerské schopnosti	0,0		0,1			1,6	0,0		0,0	0,0	0,6	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,2	0,1	0,0
loajalita	0,1	0,0	0,0		0,0	0,1	0,3	0,1	0,0		0,0	0,4	0,1	0,0	0,5		0,0	0,0	0,1	
manuální zručnost	0,4	0,0	0,0			0,4	0,3	0,1	0,1		0,4	0,1	0,2	0,0		0,3	0,2	0,0		0,0
analytické schopnosti	0,0	0,1				0,2	0,0		0,0	0,8	0,8	0,7	0,6	0,1		0,5	0,3	0,2	0,0	0,0
živnostenský list	0,5	0,1				0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0		0,0		1,1	0,2	0,2	0,0	0,0
fyz.zdatnost	0,0	0,1	0,0			0,2	0,2				0,2	0,1	0,4	0,0	0,6	0,5	0,2	0,1	0,0	
auto	0,3	0,0	0,1			0,1	0,0	0,0		0,0	0,1	0,2		0,0	0,0	1,0	0,2	0,1	0,2	0,0
ochota cestovat	0,1	0,1				0,2	0,1	0,1		0,0	0,1	0,6	1,0	0,3	0,4	0,7	0,4	0,1	0,2	0,1
znalost účetnictví	0,1					0,4			0,0		1,2	0,1	0,0			0,7	0,0		0,0	
znalost technické dokumentace											2,1	0,0	0,0	0,0		0,3	0,1	0,0	0,0	
technické znalosti/myšlení						0,9	0,0	0,0	0,0		0,5	0,0	0,0	0,0		0,5	0,1		0,1	0,0
orientace v IT											0,8	0,1				0,1	0,1	0,1	0,1	
bydliště v regionu	0,1	0,1			0,0	0,0				0,0	0,0	0,2			0,0		0,0			
průkaz VZV (zkoušky na vysokozdv. vozík)	0,3			0,0	0,0	0,1					0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,1		0,0	
certifikát, atestace											0,0	0,0				0,2				
zbrojní průkaz																0,0	0,0			
rodilá čeština																0,0		0,0		
znalost regionu						0,0	0,1	0,0								0,0				
internet																0,0	0,0			
telefon																0,0	0,0	0,1		
invalidní občan																0,0				
jeřábnické zkoušky											0,0	0,0				0,1	0,0	0,0		
nástup ihned											0,1	0,0	0,0	0,0		1,2	0,3	0,1	0,0	0,0
kvalifikace																0,4	0,1	0,0		0,0
nekuřák											0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		
svářečský průkaz	0,0	0,1	0,0								0,2	0,0				0,9	0,0			
lešenařský kurz, osvědč. pro práci ve výškách											0,0					0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
pedagogické schopnosti																0,1				
vyhláška 50*	0,7					0,6	0,0		0,0		0,3	0,0	0,0		0,0	0,5	0,0			
taxi zkoušky																0,0				
topičský/paličský průkaz/zkoušky																0,0	0,1		0,0	
vazačské zkoušky													0,0			0,1	0,0	0,0		0,0
vlastní kolo																0,0				
vlastní PC											0,0					0,0		0,0		
vlastní služební pes												0,0					0,0			
vlastní nářadí																0,0	0,0			
znalost logistiky																0,0	0,0			
znalost Prahy											0,1	0,1		0,0	0,0					
psaní na stroji						0,0					0,2	0,0								
možnost práce na směny											0,0	0,0	0,0							
znalost práva	0,0					0,0					0,0	0,0								
strojný průkaz																0,4	0,0			
strojný průkaz																0,4	0,0			
marketing																	0,0			
přízpusobivost						0,0		0,0	0,0							0,1	0,1	0,0		
kamion																0,0				
logické myšlení				0,0			0,1	0,1			0,2	0,0								
strategické myšlení	0,0						0,0		0,7											
orientace v bankovníctví																				
orientace na zákazníka	0,0	0,0	0,0																	
profesionalita	0,2	0,0	0,0	0,0																
neuvečeno	83,1	89,9	95,3	97,9	99,7	75,5	83,4	89,2	93,5	97,8	62,0	74,2	81,7	90,6	95,9	56,5	72,1	83,8	93,0	97,8
Celkem (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

* Vyhláška 50/1978 Sb. Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu o odborné způsobilosti v elektrotechnice.

Příloha 15: Požadované osobnostní vlastnosti uchazečů o zaměstnání v inzerci na internetu v letech 2012, 2010, 2007, 2005

Inzerce na internetu	2012					2010					2007					2005				
Osobnostní vlastnosti	1. volba	2. volba	3. volba	4. volba	5. volba	1. volba	2. volba	3. volba	4. volba	5. volba	1. volba	2. volba	3. volba	4. volba	5. volba	1. volba	2. volba	3. volba	4. volba	5. volba
komunikativní schopnosti, schopnost jednání se zákazníky	13,1	9,3	3,9	2,1	0,5	17,9	12,1	7,3	4,7	2,2	18,6	11,8	6,0	3,4	1,2	23,3	10,1	4,1	2,0	0,7
organizační schopnosti	3,5	3,4	2,0	0,7	0,4	3,6	5,4	3,4	2,3	1,3	3,5	4,7	2,8	1,9	0,5	3,4	6,5	2,1	1,5	0,6
flexibilita, adaptabilita, dynamika, mobilita	5,1	6,3	4,1	1,4	0,8	5,5	5,3	5,6	4,7	3,8	3,5	5,3	6,1	4,4	2,3	5,3	6,9	6,0	2,7	1,3
zodpovědnost, zodpovědný přístup, dochvilnost	2,0	3,5	2,9	1,5	0,7	1,6	3,4	3,8	3,2	2,3	1,9	4,3	3,9	2,9	1,4	1,7	2,6	2,1	1,7	0,8
pracovitost, pracovní nasazení	1,6	3,1	2,1	1,0	0,3	3,5	4,9	4,5	3,3	2,1	1,7	3,0	2,6	2,1	1,6	2,3	2,6	2,3	1,3	0,5
samostatnost	5,3	5,2	3,8	1,9	0,6	6,0	6,9	6,9	4,9	3,1	5,3	7,2	6,2	3,7	1,3	8,1	6,2	4,8	2,2	0,9
spolehlivost	2,0	3,8	2,4	1,4	0,3	1,5	3,1	3,2	2,1	1,4	1,8	3,7	4,1	2,7	1,2	2,0	3,9	3,0	1,4	0,8
iniciativa, pozitivní přístup, pozitivní myšlení	1,4	2,5	2,1	0,8	0,3	0,4	0,5	1,2	1,2	0,8	0,1	0,2	0,4	0,5	0,2	0,0	0,0	0,5	0,1	0,1
osobní nasazení, odolnost vůči stresu	0,6	0,6	0,8	0,5	0,3	0,6	1,3	1,5	1,3	1,3		0,1	0,1	0,1	0,1	0,7	1,2	2,1	0,9	0,5
kultivovanost, dobrý slovní i písemný projev	0,2	0,4	0,3	0,1	0,1	0,4	0,4	0,2	0,3	0,0	0,1	0,2	0,1	0,1	0,0	0,5	0,4	0,3	0,1	
příjemný vzhled	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,5	0,9	0,7	0,5	0,4	0,1	0,2	0,1	0,1	0,0	0,1	0,2	0,0	0,1	
ochota učit se	2,4	1,5	1,4	0,8	0,8	2,3	2,4	2,3	1,9	1,5	1,9	2,4	2,2	1,8	1,6	1,9	2,2	1,3	1,4	0,9
snaha prosadit se, orientace na výkon	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,6	1,0	1,3	0,9	0,7		0,0	0,0				0,1	0,0	0,0	
řídící schopnosti	3,5	1,4	1,0	0,4	0,1	5,0	1,8	1,2	0,7	0,4	2,2	1,5	0,8	0,7	0,2	1,7	0,6	0,4	0,3	0,1
sebevědomí, sebeprezentace	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,4	0,6	0,2	0,1		0,1	0,0		0,0
schopnost řešit problémy	0,5	0,9	0,6	0,3	0,1	0,6	1,5	1,4	1,3	0,6	0,1	0,7	0,5	0,4	0,3	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1
schopnost rozhodovat se	0,1	0,2	0,1	0,1	0,0	0,1	0,4	0,4	0,3	0,4	0,0	0,2	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,1		
obchodní talent	3,6	2,5	1,5	0,8	0,2	7,8	4,7	3,1	1,6	0,8	2,1	2,4	1,5	0,7	0,3	2,0	1,4	0,6	0,5	0,2
příjemné/reprezentativní vystupování, schopnost osobní prezentace	2,2	2,9	2,0	0,9	0,4	2,8	6,0	3,9	2,3	1,8	1,5	3,1	2,8	1,4	0,7	1,5	3,4	1,7	0,6	0,3
dobrý zdravotní stav, odolnost proti stresu	0,9	0,7	0,2	0,1	0,0	0,4	0,3	0,3	0,4	0,2	1,0	1,5	1,8	1,1	0,9	0,4	0,2	0,4	0,2	
podnikavost, aktivita, kreativita	1,6	1,4	1,0	0,5	0,2	1,3	1,3	0,9	0,9	0,7	0,2	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3	0,4	0,3	0,3	0,2
pečlivost, serióznost	1,6	1,9	1,2	0,7	0,3	2,2	2,9	3,2	2,2	1,1	2,2	3,6	3,3	2,2	0,8	1,5	2,1	2,2	1,6	1,0
bezúhonnost, čistý trestní rejstřík	2,7	1,0	0,7	0,6	0,5	1,2	0,5	0,4	0,7	0,6	1,9	1,4	0,8	0,4	0,3	1,8	0,6	0,7	0,4	0,2
schopnost týmové spolupráce	2,7	2,0	1,6	1,0	0,9	3,2	4,2	3,6	3,0	2,4	2,4	4,1	3,7	2,5	1,5	3,8	4,1	3,4	2,0	0,5
ambice, motivace	0,3	0,8	0,5	0,3	0,1	0,7	0,9	1,1	0,6	0,4	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0	0,1
cílevědomost	0,1	0,1	0,1	0,3	0,0	0,3	0,8	0,8	0,5	0,3	0,1	0,1	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1
schopnost pohybovat se v multikulturním prostředí	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,3	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,0	0,1	0,0
manažerské schopnosti	0,6	0,4	0,1	0,0	0,0	1,7	0,9	0,6	0,3	0,2	1,0	0,6	0,2	0,1	0,1	1,4	0,7	0,2	0,1	
loajalita	0,1	0,3	0,2	0,3	0,2	0,1	0,3	0,3	0,3	0,4	0,1	0,4	0,4	0,7	0,4	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2
manuální zručnost	1,1	0,3	0,3	0,1	0,0	0,9	0,5	0,2	0,1	0,0	0,9	0,8	0,4	0,2	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0
analytické myšlení	3,4	1,2	0,6	0,3	0,0	5,6	2,5	2,0	1,2	0,7	0,1	2,3	1,3	0,7	0,3	4,3	1,8	1,4	0,5	0,3
živnostenský list	0,1	0,0	0,0	0,2	0,1	0,6	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0		0,0	0,2	0,0	0,1		
fyzická zdatnost	0,3	0,2	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,3	0,5	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2		0,1	0,0
vlastní automobil	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1						0,1	0,2		0,1	0,0
autorita											0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1		0,1	0,0
ochota cestovat	1,5	0,4	0,4	0,4	0,1	1,4	0,9	1,0	0,8	0,8	2,0	1,3	1,0	1,2	0,7	1,9	1,0	0,8	0,9	0,6
orientace na zákazníka	1,6	1,1	0,6	0,4	0,2															
znalost účetnictví	0,5	0,1	0,1	0,0	0,0	1,3	0,1	0,1	0,0	0,0	2,4	0,7	0,1	0,1	0,0	3,1	0,1	0,2	0,1	0,0
znalost technické dokumentace											1,9	0,5	0,1	0,1	0,0	1,2	0,2	0,2	0,0	
technické znalosti/myšlení	1,0	0,7	0,1	0,2	0,0	5,4	1,6	0,6	0,3	0,3	1,0	0,8	0,3	0,3	0,1	1,7	0,8	0,2		
vyhláška 50	1,9	0,1	0,0	0,0	0,0	1,1	0,1	0,0	0,0	0,0	1,3	0,5	0,0	0,0	0,0		0,0			
bydliště v regionu	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,3	0,1	0,1	0,2	0,1	0,5	0,2	0,1	0,4	0,1					
VZV (zkoušky na vysokozdvizný vozík)	0,7	0,0	0,1			0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,3	0,1	0,1	0,0					
orientace na cíl	0,1	0,2	0,1	0,2	0,0															
profesionalita	0,2	0,1	0,2	0,0	0,0															
znalost práva	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0						0,0		0,0							
logické myšlení	0,2	0,4	0,1	0,1	0,0	0,3	0,4	0,4	0,3	0,1	0,0	0,0								
ekonomické znalosti/myšlení		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			0,0										
psaní všemi deseti			0,0																	
strategické myšlení	0,1	0,1	0,0	0,0		0,1	0,1	0,1	0,1	0,1										
přizpůsobivost	0,0		0,0			0,1	0,1	0,1	0,1	0,0										
orientace v bankovníctví	0,0		0,0			0,1		0,0												
orientace v IT											1,7	0,5	0,2	0,1	0,0	0,9	0,4	0,0	0,0	0,0
certifikát, atestace											0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0				
jeřábnické zkoušky											0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
svářečský průkaz	0,0										0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1				
osvědčení pro práce ve výškách													0,0			0,0				
zbrojní průkaz	0,0										0,0	0,0	0,0				0,0			
vazačské zkoušky												0,0	0,0	0,0	0,0		0,0			
vlastní PC											0,0	0,0	0,1				0,0			
vlastní služební pes											0,0					0,0				
znalost Prahy												0,0				0,0				
rodilá čeština											0,0									
znalost regionu						0,0		0,0		0,0	0,0	0,2	0,0	0,0						
internet													0,0							
telefon												0,0	0,0	0,0						
nástup ihned											0,0	0,1	0,1	0,1	0,1					
nekuřák											0,0				0,0					
taxi zkoušky																				
topičský/paličský průkaz/zkoušky											0,0									
vlastní kolo											0,0									
znalost logistiky																				
psaní na stroji						0,1		0,0	0,0		0,2	0,1	0,0	0,0						
možnost práce na směny											0,1	0,3	0,2	0,3	0,1					
neuvedeno	28,6	38,2	59,7	79,4	91,2	10,1	19,1	31,8	50,0	66,0	67,3	73,1	56,5	39,0	19,3	78,6	62,5	42,0	23,5	11,1
Celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

**Příloha 16: Uvedení regionu v inzertní nabídce zaměstnání v denním tisku
v letech 2012, 2010, 2007, 2005**

Inzerce v denním tisku	2012		2010		2007		2005	
Region	abs. počet	v %	abs. počet	v %	abs. počet	v %	abs. počet	v %
Praha	1 014	23,8	1 258	21,7	3 411	21,7	1 572	17,1
Královéhradecký kraj	404	9,5	248	4,3	314	2,0	119	1,3
Moravskoslezský kraj	339	7,9	675	11,6	1 459	9,3	1 486	16,1
Středočeský kraj	325	7,6	244	4,2	1 582	10,1	654	7,1
Ústecký kraj	301	7,1	51	0,9	375	2,4	274	3,0
Jihomoravský kraj	297	7,0	403	6,9	537	3,4	379	4,1
Olomoucký kraj	226	5,3	405	7,0	354	2,3	398	4,3
Jihočeský kraj	207	4,9	247	4,3	224	1,4	201	2,2
Zlínský kraj	206	4,8	294	5,1	220	1,4	322	3,5
Plzeňský kraj	166	3,9	215	3,7	532	3,4	241	2,6
Pardubický kraj	154	3,6	200	3,4	292	1,9	210	2,3
Karlovarský kraj	135	3,2	225	3,9	59	0,4	35	0,4
Liberecký kraj	113	2,6	255	4,4	603	3,8	201	2,2
Kraj Vysočina	93	2,2	206	3,5	299	1,9	190	2,1
Česká republika	12	0,3	100	1,7	.	.	21	0,2
Německo	13	0,3	4	0,1	55	0,4	4	0,0
USA	1	0,0	.	.	.	.	1	0,0
Švédsko	1	0,0	.	.	.	.	.	.
Mongolsko	1	0,0	.	.	.	.	.	.
Libye	1	0,0	.	.	.	.	.	.
Rakousko	.	.	13	0,2	7	0,0	6	0,1
EU	.	.	12	0,2	33	0,2	4	0,0
Itálie	.	.	6	0,1	.	.	.	.
Švýcarsko	.	.	5	0,1	2	0,0	.	.
Holandsko	.	.	3	0,1	5	0,0	.	.
Norsko	.	.	2	0,0	.	.	.	.
Turecko	.	.	2	0,0	.	.	.	.
Slovenská republika	.	.	1	0,0	.	.	1	0,0
Polsko	.	.	1	0,0	.	.	.	.
Velká Británie	.	.	1	0,0	31	0,2	10	0,1
Irsko	.	.	1	0,0	.	.	.	.
Francie	.	.	.	.	14	0,1	1	0,0
Belgie	.	.	.	.	1	0,0	.	.
Mexiko	.	.	.	.	1	0,0	.	.
Chorvatsko	.	.	.	.	.	.	1	0,0
Dubaj	.	.	.	.	.	.	1	0,0
Celkem	4 009	94,0	5 077	87,4	10 410	66,3	6 312	68,6
neuvedeno	258	16,0	732	12,6	5 287	33,7	2 871	31,2

Data jsou seřazena podle hodnot z roku 2012

**Příloha 17: Uvedení regionu v inzertní nabídce zaměstnání na internetu
v letech 2012, 2010, 2007, 2005**

Inzerce na internetu	2012		2010		2007		2005	
Region	abs. počet	v %	abs. počet	v %	abs. počet	v %	abs. počet	v %
Praha	2 020	29,7	3 540	40,4	3 748	36,8	1 666	51,3
Jihomoravský kraj	822	12,1	1 141	13,0	1 329	13,1	400	12,3
Středočeský kraj	614	9,0	631	7,2	583	5,7	212	6,5
Moravskoslezský kraj	594	8,7	657	7,5	747	7,3	173	5,3
Plzeňský kraj	341	5,0	391	4,5	355	3,5	98	3,0
Olomoucký kraj	328	4,8	358	4,1	294	2,9	64	2,0
Jihočeský kraj	313	4,6	313	3,6	239	2,3	93	2,9
Královéhradecký kraj	310	4,6	208	2,4	318	3,1	122	3,8
Ústecký kraj	302	4,4	339	3,9	280	2,7	62	1,9
Liberecký kraj	243	3,6	224	2,6	224	2,2	51	1,6
Zlínský kraj	234	3,4	187	2,1	190	1,9	35	1,1
Pardubický kraj	205	3,0	227	2,6	243	2,4	63	1,9
Kraj Vysočina	171	2,5	233	2,7	272	2,7	68	2,1
Karlovarský kraj	108	1,6	75	0,9	69	0,7	29	0,9
Česká republika	130	1,9	125	1,4	.	.	20	0,6
Německo	15	0,2	16	0,2	11	0,1	3	0,1
Slovenská republika	10	0,1	18	0,2	16	0,2	1	0,0
Polsko	8	0,1	8	0,1	3	0,0	1	0,0
EU	8	0,1	8	0,1	2	0,0	10	0,3
Velká Británie	6	0,1	11	0,1	8	0,1	25	0,8
Afrika	6	0,1	.	.	.	.	.	.
Rusko	1	0,0	8	0,1	3	0,0	.	.
Asie	1	0,0	.	.	.	.	.	.
Dánsko	1	0,0	3	0,0	.	.	.	.
Rakousko	1	0,0	4	0,0	.	.	.	.
Bělorusko	1	0,0	.	.	.	.	.	.
Holandsko	1	0,0	.	.	1	0,0	1	0,0
Spojené arabské emiráty	.	.	4	0,0	.	.	.	.
Belgie	.	.	4	0,0	.	.	.	.
USA	.	.	3	0,0	8	0,1	3	0,1
Čína	.	.	3	0,0	.	.	.	.
Itálie	.	.	2	0,0	.	.	.	.
Afghánistán	.	.	2	0,0	.	.	.	.
Libye	.	.	2	0,0	.	.	.	.
Francie	.	.	1	0,0	4	0,0	1	0,0
Švýcarsko	.	.	1	0,0	2	0,0	2	0,1
Uganda	.	.	1	0,0	.	.	.	.
Haiti	.	.	1	0,0	.	.	.	.
Angola	.	.	1	0,0	.	.	.	.
Etiopie	.	.	1	0,0	.	.	.	.
Turecko	.	.	1	0,0	.	.	.	.
Španělsko	.	.	1	0,0	.	.	.	.
Kanada	.	.	1	0,0	.	.	.	.
Maďarsko	.	.	5	0,1	.	.	.	.
Norsko	.	.	.	.	1	0,0	1	0,0
Nový Zéland	.	.	.	.	1	0,0	1	0,0
Bělorusko	.	.	.	.	1	0,0	.	.
Bulharsko	.	.	.	.	3	0,0	.	.
Rumunsko	.	.	.	.	1	0,0	.	.
Ukrajina	.	.	.	.	1	0,0	.	.
Kazachstán	.	.	.	.	1	0,0	.	.
Japonsko	.	.	.	.	1	0,0	.	.
Litva	.	.	.	.	1	0,0	.	.
Itálie	.	.	.	.	.	.	1	0,0
Kypr	.	.	.	.	.	.	1	0,0
Řecko	.	.	.	.	.	.	1	0,0
celkem	6 794	99,9	8 759	99,8	8 960	88,0	3 208	98,8
<i>neuvezen</i>	<i>6</i>	<i>0,1</i>	<i>14</i>	<i>0,2</i>	<i>1 222</i>	<i>12,0</i>	<i>40</i>	<i>1,2</i>

Data jsou seřazena podle hodnot z roku 2012

Informační systém o uplatnění absolventů škol na trhu práce

Vítáme Vás v informačním systému ISA+, který Vám nabízí pomoc při hledání vzdělávací a profesní dráhy. Najdete zde všechny školy a obory vzdělávání, informace k přechodu na trh práce i do dalšího vzdělávání. Při výběru povolání Vám pomůže i Profi test nebo prezentace pracovních činností. Velkým přínosem je ISA+ pro žáky se zdravotním postižením i pro ty, kteří mají studijní problémy.

KAM NA ŠKOLU obory, školy a profese

[Výběr podle oboru](#)
[Výběr podle školy](#)
[Výběr podle povolání](#)
[Výběr podle videa](#)
[Výběr podle obrázků](#)
[Profitest](#)

ABSOLVENTI ŠKOL A TRH PRÁCE

[Vzdělávání a volba oboru](#)
[Uplatnění vzdělání](#)
[Požadavky zaměstnavatelů](#)
[Nezaměstnanost](#)
[Zaměstnanost](#)
[Publikace](#)

BEZ BARIÉR až na trh práce

[Volba školy pro žáky se ZP](#)
[Absolventi se ZP a trh práce](#)
[Předčasné odchody ze vzdělávání](#)
[Statistické přehledy](#)

JAK NA TO rady a doporučení

[Jsem na základce](#)
[Jsem na střední](#)
[Jsem už dospělý](#)
[Jsem poradce](#)

*Informační systém ISA+ pomáhá **žákům základních škol** při volbě oboru vzdělání a výběru střední školy, **žákům středních škol** při rozhodování o pokračování ve vzdělávání a při přechodu na trh práce, **výchovným-kariérovým poradcům a učitelům** při poskytování kariérového poradenství a výuce témat Úvodu do světa práce, **managementu škol** při úpravách vlastní vzdělávací nabídky a tvorbě školních vzdělávacích programů.*

NEJVÝRAZNĚJŠÍ MOŽNOSTI:

- **výběr oborů i školních vzdělávacích programů (ŠVP),**
- **nové videoukázky** – představují práci v technických profesích i přípravu na ně,
- **profitest** – pomůže žákům základních škol při výběru oblasti vzdělávání,
- **výběr podle obrázků** – poskytuje snadnější orientaci ve vzdělávací nabídce SŠ,
- **bez bariér až na trh práce** – sekce věnovaná problematice žáků se zdravotním postižením a tématu předčasných odchodů ze vzdělávání,
- **jak na to – rady a doporučení** – různé užitečné informace pro uživatele systému,
- **syntetické stránky** – obsahují soubor informací ke každé skupině oborů,
- **filtry vzdělávací nabídky** – podle zdravotního postižení, vzdálenosti od bydliště, formy studia, zřizovatele, ŠVP,
- **fulltextové vyhledávání** – najde na ISA+ odkazy související se zadaným výrazem.

O inovaci a obsah systému ISA+ se stará Národní ústav pro vzdělávání v rámci projektu MŠMT **Kariérové poradenství v podmínkách kurikulární reformy (VIP Kariéra II – KP)**, který je financován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.